

Årsredovisning 2018

SPP Pension & Försäkring AB (publ).

Org nr 516401-8599.

Innehåll

Förvaltningsberättelse	3
Ägarförhållande och struktur	3
Verksamheten och produkter	3
Väsentliga händelser under året	3
SPP är utsett till Sveriges mest hållbara varumärke i pensionsbranschen	4
Förväntningar avseende framtida utveckling	5
Resultat och ekonomisk ställning	5
Alternativ resultaträkning	6
Definition av finansiella mått och nyckeltal	7
Direktavkastning	7
Totalavkastning	8
Medarbetare och miljö	8
Regelverksförändringar	8
Risker och riskhantering	10
Förslag till vinstdisposition	11
Femårsöversikt	12
Resultatanalys	13
Resultaträkning	14
Rapport över totalresultat	15
Balansräkning	16
Rapport över förändring i eget kapital	18
Kassaflödesanalys	19
Noter	20
Styrelsens undertecknande	51
Revisionsberättelse	52

Förvaltningsberättelse

Styrelsen och verkställande direktören för SPP Pension & Försäkring AB (publ) (SPP Pension & Försäkring) avger härmed årsredovisning för 2018, bolagets 24:e verksamhetsår. Organisationsnummer 516401-8599, med säte i Stockholm, Sverige.

Ägarförhållande och struktur

SPP Pension & Försäkring är ett svenskt vinstutdelande livförsäkringsaktiebolag. SPP Pension & Försäkring är moderbolag till Storebrand & SPP Business Services AB (SSBS), organisationsnummer 556594-9517 med en filial i Norge, SPP Hyresförvaltning AB, organisationsnummer 556883-1340, SPP Fastigheter Komplement AB, organisationsnummer 559051-7735 samt SPP Fastigheter AB (publ), organisationsnummer 556745-7428. SPP Fastigheter AB (publ) är i sin tur moderbolag till 49 dotterbolag varav 46 fastighetsförvaltande dotterbolag. SPP Pension & Försäkring är ett helägt dotterbolag till Storebrand Holding AB, organisationsnummer 556734-9815. SPP Pension & Försäkrings filial i Norge har avvecklats under året.

Storebrand Holding AB är i sin tur ett helägt dotterbolag till Storebrand Livsförsäkring AS, organisationsnummer 958995369, som ägs av Storebrand ASA, organisationsnummer 916300484, med säte i Oslo, Norge. Storebrand ASA är ett börsnoterat holdingbolag med dotterbolag som är verksamma inom kapitalförvaltning, livförsäkring, skadeförsäkring och bankverksamhet i både Norge och Sverige. Storebrand har en ledande position i Norden inom långsiktigt sparande.

SPP Pension & Försäkring omfattas av den koncernredovisning som upprättas av det överordnade moderbolaget Storebrand Livsförsäkring AS. Storebrands årsredovisning finns på bolagets hemsida www.storebrand.no.

Verksamheten och produkter

SPP Pension & Försäkring erbjuder pensions- och försäkringslösningar samt kvalificerad rådgivning till företag. Pensionsförsäkring kan tecknas både som fondförsäkring och traditionell försäkring med garanterad ränta. Verksamheten är huvudsakligen inriktad på tjänstepensionsförsäkringar både i form av kollektiva avtal och individuella kontrakt. I mindre omfattning finns även privat pensionsförsäkring och kapitalförsäkring. Försäkring med garanterad ränta finns både som förmånsbestämda och premiebestämda produkter. Dessutom tillhandahålls riskförsäkring i form av sjuk- och premiefrielseförsäkringar samt sjukvårdsförsäkring.

I SPP Pension & Försäkring koncernen ingår även SPP Fastigheter AB (publ) (SPP Fastigheter) med dotterbolag vars verksamhet består i att, direkt eller indirekt, äga och förvalta fast och lös egendom som en del av placeringarna för kunders räkning i försäkring med garanterad ränta. SSBS filial i Norge tillhandahåller och förmedlar koncerninterna tjänster till bolag i Storebrandkoncernen.

Väsentliga händelser under året

Kraftigt ökad försäljning

Under året ökade inbetalda premier med 30 procent, från 8 348 till 10 846 miljoner kronor. Det var främst ökade flytt-in-volymer som bidrog till ökningen. Det var både försäljning via egen säljkår och via externa säljkanaler som ökade. SPP Pension & Försäkring har under flera år haft högre volymer av flytt-ut än flytt-in. De ökade inflyttade volymerna bidrog till att flyttnettot blev positivt för första gången sedan flytträtten infördes.

Solvens II

SPP Pension & Försäkring tillämpar Solvens II-regelverket för hela verksamheten. Solvens II-reglerna innebär att tillgångar och skulder ska värderas till verkligt värde för solvensändamål. Kapitalkravet är riskbaserat, och ska återspegla alla väsentliga risker, inklusive marknadsrisker, försäkringsrisker, motpartsrisker och operativa risker. Bolagets kapitalkrav fastställs enligt standardmodellen och SPP Pension & Försäkring har tills vidare inte

för avsikt att ansöka om en intern modell. Solvens II ställer även krav på försäkringsbolagens företagsstyrningssystem och en årlig framåtblickande bedömning av bolagens egna risker (ORSA). Under hösten 2018 genomförde SPP Pension & Försäkring sin femte officiella ORSA-process, där styrelsen utvärderade och tog ställning till bolagets egna risk- och solvenssituation. Resultatet av denna process delgavs även Finansinspektionen.

Solvens II ställer krav på extern rapportering, den så kallade pelare 3-rapporteringen. Denna består av offentliggörande av information i form av en årlig skriftlig rapport, Rapport om solvens och finansiell ställning, och krav på en tillsynsrapportering i form av en skriftlig rapport, den regelbundna tillsynsrapporten samt kvantitativa mallar. Under 2018 har SPP Pension & Försäkring delgivit rapportering till Finansinspektionen och även publicerat den offentliga rapporten på SPPs hemsida. Rapporterna ger information om vilken verksamhet SPP Pension & Försäkring bedriver och resultatet under 2017, hur bolaget styrs och hur riskhanteringen fungerar, vilka risker som finns i verksamheten, vad värdet av tillgångar och skulder uppgår till och vilka principer som ligger till grund för värderingen samt en genomgång av bolagets kapitalbas och solvenskapitalkravet för de risker som kapitalbasen ska täcka.

Per den 31 december 2018 uppgick SPP Pension & Försäkrings Solvens II kvot till 161 procent, efter föreslagen utdelning.

Byte av IT-plattform samt digitalisering av processer och tjänster

SPP Pension & Försäkring har tecknat avtal med Itello om att migrera huvuddelen av befintliga försäkringsavtal till en modern och flexibel plattform för sparande- och riskförsäkringar. Syftet är att erbjuda SPPs kunder en effektivare administration och en ökad digital tillgänglighet. Migreringsarbetet påbörjades 2017 och kommer löpa under flera år. Per den 31 december 2018 hade 26 procent av försäkringsbeståndet migrerats till den nya plattformen. Till och med den 31 december 2018 hade 131 miljoner kronor aktiverats avseende den nya IT-plattformen.

Den nya it-plattformen har möjliggjort nya digitala samarbeten. Under året tecknades avtal med både Pensure och Fortnox med SPP Pension & Försäkring som exklusiv leverantör av tjänstepension till mindre företag. Det är helt digitaliserade lösningar inriktade mot mindre företag.

Under året lanserade SPP pensionsroboten Gajda. Den hjälper arbetsgivaren att ge sina anställda en grundläggande pensionstrygghet. Gajda har glimten i ögat och ett lättillgängligt språk, som utvecklats med beteendevetenskap som inspirationskälla. I oktober utsågs Gajda till årets vinnare av Statens Tjänstepensionsverks pris Guldkanten för bästa pensionsinformation 2018.

Förändring i fastighetsportföljen

Fastighetsportföljen är i sin helhet placerad för kunders räkning. Inriktningen på portföljen är att uppnå en diversifierad portfölj med långa hyreskontrakt och stabil avkastning. För att bättre kunna diversifera fastighetsbeståndet har avtal tecknats med externa investerare om att bli delägare i SPP Fastigheter. Per 31 december 2018 uppgick de externa investerarnas andel till 8,3 procent.

Stort fokus ligger på att investera i miljövänliga och hållbara fastigheter och att kontinuerligt arbeta med hållbarhetsprofilen i befintlig portfölj. Sedan 2015 har SPP Fastigheter rapporterat till Global Real Estate Sustainability Benchmark (GRESB), vilket är en utvärdering som görs årligen och på portföljnivå. För 2017 års verksamhet erhöll portföljen GRESB högsta rating Green Star med fem stjärnor, och kom på plats 1 av 115 bland diversifierade fastighetsbolag inom Europa.

Förvaltningsberättelse, fortsättning

SPP Fastigheter blev nominerade till GRESB-BREEAM Awards 2018 för ansvarsfulla investeringar avseende små portföljer. Utmärkelsen uppmärksammar miljöarbetet i miljöcertifierade fastigheter efter BREEAM:s standard.

Under januari tillträdde SPP Fastigheter ett vårdboende i Örebro. Försäljning skedde i maj av två fastigheter i Uppsala. I oktober tillträdde två handelsfastigheter i Stockholmsområdet. Bolaget bedriver bostadsutvecklingsprojekt i Malmö, Helsingborg och Södertälje och dessa beräknas vara slutförda under 2019.

Under året har fastigheter tillträtts för 297 miljoner kronor och fastigheter har avyttrats för 622 miljoner kronor. Dessutom har bolaget investerat 534 miljoner SEK i ovanstående bostadsutvecklingsprojekt.

Utdelning

Per den 31 december 2018 uppgick Solvens II kvoten till 174 procent före utdelning. Föreslagen utdelning på 945 miljoner kronor reducerar Solvens II kvoten till 161 procent. Styrelsens förslag till aktieutdelning har beaktat bolagets kapitalstatus, förväntad framtida intjäning och bolagets ORSA-stresstester.

SPP är utsett till Sveriges mest hållbara varumärke i pensionsbranschen

Ungefär hälften av allt kapital på världens börser utgörs av pensionssparande. Pensionskapitalet är helt avgörande för att få till ett grönt skifte. SPP arbetar för att skapa långsiktig bra avkastning för sina kunder, utan att det sker på bekostnad av människor och miljö. Hållbarhet är fullt integrerat i hela verksamheten. Sociala och miljömässiga aspekter vägs in tillsammans med ekonomiska parametrar i alla beslut som fattas, från mindre inköpsfrågor till stora investeringsbeslut.

SPPs styrande principer

Storebrandkoncernen har sedan länge uppfyllt och signerat FNs principer för ansvarsfullt företagande, Global Compact, samt FNs principer för hållbara investeringar, UNPRI, som båda ligger till grund för hur koncernen bedriver sitt arbete. Koncernen stödjer FNs konventioner om mänskliga rättigheter, FNs miljökonventioner, ILOs konventioner och FNs konvention mot korruption. Storebrand/SPP har också undertecknat FNs principer för hållbar försäkring, PSI, Montréal Pledge och CDP.

Hållbara investeringar - välja in, välja bort och påverka

Satsningen på hållbara investeringar är av strategisk betydelse för koncernen i syfte att skapa bra, långsiktig avkastning. 2 500 bolag rankas och betygsätts. De bästa bolagen enligt vår bedömning är finansiellt stabila, har en effektiv resursanvändning och är positionerade för lönsam tillväxt genom produkter och tjänster som bidrar till en mer hållbar utveckling.

Investeringarna förvaltas enligt Storebrands standard för hållbara investeringar. Detta är viktigt både för att minska risken och för att kunder ska känna sig trygga med att investeringarna lever upp till internationella normer och regler. Det innebär bland annat att vi avstår från investeringar i bolag som medverkar till:

- kränkningar av mänskliga rättigheter och folkrätt
- korruption och ekonomisk brottslighet
- allvarlig miljöskada
- produktion av kontroversiella vapen; landminor, klusterbomber och kärnvapen
- produktion av tobak
- låg hållbarhetsrating (i branscher med hög risk)

Koncernen analyserar kontinuerligt och systematiskt olika branscher ur ett hållbarhetsperspektiv och de bolag som bryter mot Storebrand Standard exkluderas. Exempelvis är bolag som i huvudsak sysslar med kolkraft, oljesandstillverkning och palmolja-plantage exkluderade. Exklusionskriterierna ses över i takt med att analysen utvecklas och uppdateras därefter vid behov. Det har bland annat resulterat i att vi skärpt våra kriterier ytterligare kring

kraftsektorn. Att begränsa användningen av fossila bränslen är ett sätt att minska effekterna av klimatförändringen, som är en av de största riskfaktorerna inom hållbar utveckling och en stor risk för finansiell stabilitet. För fonder med fossilkriterier gäller, förutom Storebrandstandard, att bolag vars omsättning till mer än 5 procent kommer från fossila bränslen eller bolag med stora fossilreserver exkluderas. Storebrand/SPP använder sin position som ägare för att påverka bolagen till förbättringar. Det innebär att det förs kontinuerlig dialog med bolag kring bland annat ägarstyrning och företagsledning, miljö, bekämpning av korruption samt mänskliga rättigheter. Genom koncernens engagemang i PRI (Principles for Responsible Investments) har samarbeten med andra investerare vid flera tillfällen påverkat bolag i en önskvärd riktning.

Utmärkelser och samarbeten

Moderbolaget Storebrand utsågs under World Economic Forum i Davos 2018 till världens mest hållbara försäkringskoncern i Corporate Knights "Global 100". SPP har även mottagit priset "Branschbäst" 2018 i Sustainable Brand Index business to business (SBIB2B). SBIB2B är Nordens största varumärkesundersökning om hållbarhet där beslutsfattare på svenska företag med en omsättning på över 500 MSEK deltar. SPP faller också väl ut i förmedlarna Söderberg & Partners och Max Matthiessens rapporter om de svenska pensionsbolagens hållbarhetsarbete. Undersökningarna går igenom hur pensionsbolagen tar hänsyn till etik och hållbarhet i förvaltningen av spararnas kapital. Precis som föregående år får SPP högsta betyg av båda förmedlarhusen i granskningarna av den traditionella förvaltningen med garanterad ränta och fondförsäkring.

Tillsammans med andra investerare och olika organisationer verkar SPP för en hållbar samhällsutveckling via olika nätverk, forum och initiativ. Exempel på några av dessa är:

- Accounting for Sustainability (A4S)
- CDP (före detta Carbon Disclosure Project)
- Fossilfritt Sverige
- PRI Principles for Responsible Investments
- Swedish Investors for Sustainable Development (SISD)
- Swedish Leaders for Sustainable Development (SLSD)
- Sveriges Forum för Hållbara Investeringar (SWESIF)
- Task Force on Climate-related Financial Disclosures (TCFD)
- The Green Bond Principles
- The Montreal Pledge
- The Portfolio Decarbonization Coalition (PDC)
- Transparency International
- UNEP Finance Initiative
- UN Global Compact

Med de globala målen som utgångspunkt

År 2015 antogs 17 Globala mål som förbinder världens ledare att arbeta för en ekonomisk, social och hållbar utveckling. Målen gäller alla FNs medlemsländer. Under 2018 har Storebrand/SPP därför utvecklat sin analysmodell till att omfatta samtliga mål genom en tydlig prioriteringsmodell inom investeringsanalysen. Delvis för att markera att koncernen är en del av den globala agendan men också för att få en tydligare riktning och för att kunna påvisa effekt. Grunden från den gamla metodiken ligger kvar men istället för att se hur bolagen möter megatrenderna studeras hur bolagen agerar för att möta de globala målen med en analys som blir tematisk istället för sektorbaserad. På så sätt möjliggörs en optimering av investeringarna mot bolag som ligger i linje med de globala målen.

Klimatneutrala

Som ett kunskapsföretag är Storebrandkoncernens miljöbelastning relativt låg. Den mängd utsläpp som ändå uppstår genom egen drift och tjänsteresor kompenseras via inköp av klimatkompensationskvoter i ett FN-certifierat vindparksprogram på Sri Lanka. Detta gör så att nettosumman från denna klimatpåverkan blir noll. Storebrand/SPP har klimatkompenserat sedan 2007 via olika organisationer.

Förvaltningsberättelse, fortsättning

Exempel på samhällsengagemang

SPPs största bidrag till en hållbar utveckling är hur kundernas kapital placeras, men utöver det har SPP även andra hållbara engagemang. Exempel på det är "Klart du kan!" och "Welcome App". "Klart du kan!" är ett stipendium för dem med en idé om hur världen kan bli lite bättre genom lokala initiativ som tar samhällsansvar. Sedan starten 2010 har fler än 70 organisationer fått hjälp med att ta ett steg i riktning mot att förverkliga sina drömmar och visioner. Stipendiesumman uppgår till maximalt 50 000 kr per stipendiat och delas inte ut till vinstdrivande verksamheter. "Welcome App" är ett initiativ som hjälper individer och företag att involvera sig i integration tillsammans med de anställda genom en app. Under det gångna året har SPP anordnat två evenemang där nyanlända och SPPs anställda utbytt erfarenheter och närmare 400 personer har genom appen fått kontakt med SPPs anställda.

Hållbarhetsrapport

Storebrandkoncernen har arbetat med hållbarhet i över 20 år. Koncernen har publicerat miljörapporter sedan 1995 och hållbarhetsrapporter sedan 1999. Hållbarhetsredovisning för moderbolaget i koncernen har varit en integrerad del av årsredovisningen och har certifierats av en oberoende tredje part sedan 2008. Syftet med dessa rapporter är att ge en helhetsbild av koncernens värdeskapande.

Enligt årsredovisningslagen ska större företag eller företag av allmänt intresse publicera en hållbarhetsrapport, antingen som en del av förvaltningsberättelsen eller som en separat rapport. SPP Pension & Försäkring upprättar inte en egen lagstadgad hållbarhetsrapport enligt 6 kap 10§ Årsredovisningslagen. Moderföretaget, Storebrand ASA org.nr 916 300 484, upprättar hållbarhetsrapport för koncernen där SPP Pension & Försäkring ingår. Koncernens hållbarhetsrapport är en del av koncernens årsredovisning och finns tillgänglig på www.storebrand.no. Årsredovisningen för Storebrand ASA avseende 2018 publiceras den 18 mars 2019.

Förväntningar avseende framtida utveckling

SPP Pension & Försäkring erbjuder sparande både i form av fondförsäkring och traditionell försäkring med garanterad ränta. Kunderna har valt att teckna fondförsäkring i allt större utsträckning under de senaste åren. Under de närmaste åren kommer pensionsutbetalningarna att vara större inom försäkring med garanterad ränta än inom fondförsäkring. Andelen förvaltad kapital som utgörs av fondförsäkring förväntas därmed fortsätta att öka.

SPP Pension & Försäkring är genom de olika produktområdena exponerat mot ett flertal olika risker. På kort sikt utgörs den största resultatpåverkande risken av fallande priser på aktie- och fastighetsmarknader samt ökade kreditspreadar. Räntorna har sjunkit till historiskt låga nivåer. Genom ränteriskmatchning är SPP Pension & Försäkrings exponering mot fallande räntor relativt begränsad, både vad gäller bolagets resultat och soliditet. I hållande låga räntor under en längre tid skulle dock medföra svårigheter att skapa god avkastning vilket kan resultera i en försvagning av bolagets finansiella resultat. För att motverka effekterna av det låga ränteläget sker placeringar i tillgångar där kredit- och illikviditetspremier på ett kapitaleffektivt sätt bidrar till en ökad avkastning. Andelen placeringar i lån och fastigheter förväntas öka.

Inom regelverksområdet har ett flertal förändringar som till exempel MIFID2, IDD och dataskyddsförordningen (GDPR) införts under 2018 som påverkar SPP Pension & Försäkring och andra bolag inom koncernen. Framöver kommer det nya tjänstepensionsdirektivet (IORP 2) implementeras i svensk lag. IORP 2 innebär en möjlighet att bilda tjänstepensionsinstitut där ren tjänstepensionsverksamhet bedrivs. Det innebär att tjänstepensionsverksamhet både kan bedrivas inom ramen för Solvens II regelverket eller som tjänstepensionsinstitut under IORP 2. Även om SPP Pension & Försäkring inte bildar tjänstepensionsinstitut följer bolaget noga lagstiftningsarbetet.

Nya regelverk kan komma att påverka riskerna och riskbilden i

bolaget. SPP Pension & Försäkring bevakar kontinuerligt föreslagna förändringar och analyserar konsekvenserna för bolaget.

Resultat och ekonomisk ställning

Resultat före skatt uppgick till 577 (556) miljoner kronor för 2018.

Det var främst ett ökat administrationsresultat som ledde till ökningen av resultatet. Administrationsresultatet uppgick till 469 (418) miljoner kronor under 2018. Både ökade intäkter och lägre kostnader bidrog till resultatförbättringen. Intäkterna ökade som en följd av tillväxten i det förvaltade kapitalet. En fortsatt god kostnadskontroll bidrog till att kostnaderna var 1 procent lägre än 2017.

Även det finansiella resultatet har utvecklats väl, där framför allt en god avkastning i fastighets- och kreditportföljerna bidrog.

Förvaltningskostnadsprocenten för SPP Pension & Försäkring uppgick till 0,61 (0,63) procent. Bolagets kostnader påverkar inte avgiftsuttaget mot kund.

Premieinkomst

Premieinkomsten för försäkring med garanterad ränta och riskförsäkring 2018 uppgick till 2 958 (2 356). Premier i fondförsäkring redovisas som insättningar till investeringskontrakt i balansräkningen. Dessa uppgick 2018 till 7 888 (5 992) miljoner kronor. För mer information se not 4.

Intäkter från investeringsavtal

Intäkter från investeringsavtal redovisas från 2017 som separat post i resultaträkningen. Intäkter från investeringsavtal uppgick 2018 till 481 (461) miljoner kronor.

Kapitalavkastning

2018 har varit ett turbulent år på aktiemarknaderna. Våren präglades av en oro för globalt handelskrig mellan USA och Kina som mattades av under sommaren och tillät de amerikanska och svenska börserna att ticka uppåt. Efter att de globala aktiemarknaderna nått all-time-high i början på oktober avslutas året negativt efter eskalerande handelskrig, utdragna brexitförhandlingar och oro för höjda styrräntor. Det globala aktieindexet MSCI World slutade året på -8 procent.

Företagsobligationer utvecklades svagt positivt under året trots att kreditspreadarna gått isär relativt mycket. SPP investerar även i illikvida räntebärande tillgångar som lån till företag och bolån, dessa har avkastat i nivå med den långsiktigt förväntade avkastningen.

I december 2018 höjde riksbanken styrräntan från -0,5 procent till -0,25 procent medan långa räntor har fallit marginellt under året. Fallet i långa räntor har bidragit positivt till avkastningen under 2018.

Kommersiella fastigheter var ett av de tillgångsslag som lyckades bäst under 2018 och hade en god utveckling under hela året.

Sammanvägt har detta lett till att totalavkastningen för det premiebestämda beståndet uppgick till 1,2 procent, i det förmånsbestämda beståndet uppgick den till 2,3 procent.

Försäkringsersättningar

Försäkringsersättningar för försäkring med garanterad ränta och riskförsäkring uppgick till 5 493 (5 577) miljoner kronor. Försäkringsersättningar i fondförsäkring redovisas som uttag avseende investeringskontrakt i balansräkningen. Dessa uppgick till 4 213 (3 765) miljoner kronor. För mer information se not 8.

Försäkringstekniska avsättningar

Försäkringstekniska avsättningar är summan av livförsäkringsavsättningar, avsättningar för oreglerade skador, garanterad och villkorad återbäring samt fondförsäkringsåtaganden och motsvarar det samlade kapitalet för gällande försäkringsavtal. Dessa avsättningar uppgick till 171 808 (174 132) miljoner kronor, varav försäkringstekniska avsättningar för vilka försäkringstagarna bär risken uppgick till 94 517 (94 609) miljoner kronor.

Förvaltningsberättelse, fortsättning

Driftskostnader

Driftskostnaderna uppgick till 1 081 (1 101) miljoner kronor. För mer information se not 11.

Avskrivningar immateriella tillgångar

Vid fusionen med SPP Livförsäkring AB erhöll SPP Pension & Försäkring koncernmässig goodwill och immateriella tillgångar om totalt 1 380 miljoner kronor. De immateriella tillgångarna har under 2018 skrivits av med 141 (153) miljoner kronor. Under 2018 har 44 (61) miljoner kronor aktiverats. Inga avskrivningar av dessa har skett under 2018. För mer information se not 17.

Förvaltad kapital

Det förvaltade kapitalet för försäkringstagarnas räkning uppgick per den 31 december 2018 till 168 (170) miljarder kronor, varav fondförsäkring uppgick till 88 (88) miljarder kronor och förvaltad kapital med garanterad ränta uppgick till 80 (82) miljarder kronor.

Alternativ resultaträkning

Den traditionella resultaträkningen i ett livförsäkringsbolag är i regel svår att överblicka och analysera. För att underlätta och öka förståelsen för hur resultatet har uppstått och utvecklats har SPP Pension & Försäkring tagit fram en alternativ resultaträkning.

(miljoner kronor)	2018	2017
Administrationsresultat	469	418
Riskresultat	-149	161
Finansiellt resultat	319	37
Avskrivning immateriella tillgångar	-141	-153
Övrigt	-22	7
Årets resultat före bokslutsdispositioner och skatt	476	470

Administrationsresultat

(miljoner kronor)	2018	2017
- Kapitalavgifter	826	816
- Premieavgifter	80	84
- Övriga intäkter	545	509
Summa intäkter	1 451	1 409
Summa kostnader	-982	-991
Summa	469	418

Administrationsresultatet uppgick till 469 (418) miljoner kronor. Huvuddelen av intäkterna är relaterade till det kapital som förvaltas för kunders räkning. Under 2018 har det förvaltade kapitalet i genomsnitt varit högre än under 2017. Det är främst ökade volymer inom fondförsäkring som bidragit till ökningen. Intäkterna ökade med 3 procent.

En fortsatt god kostnadskontroll bidrog till att kostnaderna sjönk med 1 procent från 991 miljoner kronor till 982 miljoner kronor.

Kapitalet som förvaltas för kunders räkning uppgick till 168 miljarder kronor (170 miljarder kronor). Det har skett en fortsatt växling från försäkring med garanterad ränta till fondförsäkring. Nettoflödet inom fondförsäkring uppgick till 3,7 miljarder kronor (2,2 miljarder kronor). Ökningen har skett både genom ökade premier och flytt in volymer. Nedgången på aktiemarknaderna under det fjärde kvartalet innebar att värdeförändringen inom fondförsäkring under året blev negativ. Cirka 75 procent av kapitalet inom fondförsäkring är placerat i aktierelaterade fonder. Kapitalet inom fondförsäkring uppgick till 88 miljarder kronor (88 miljarder kronor). Det förvaltade kapitalet inom försäkring med garanterad ränta var 80 miljarder kronor (82 miljarder kronor). Cirka 75 procent av intäkterna inom administrationsresultatet är direkt relaterade till det förvaltade kapitalet.

Riskresultat

(miljoner kronor)	2018	2017
Livsfallsresultat	23	67
Dödsfallsresultat	-8	20
Sjukresultat	59	79
Övrigt	-223	-5
Summa	-149	161

Inom fondförsäkring är försäkringsrisken relativt begränsad och det huvudsakliga resultatet kommer från sjukförsäkring samt livs- och dödsfallsexponeringar inom försäkring med garanterad ränta. Det var framför allt ett fortsatt positivt resultat inom sjukförsäkring som bidrog till riskresultatet.

Förändringarna i resultat för livsfalls- och dödsfallsrisker är inom intervallet för vad som är normal volatilitet.

För stora dödsfalls- och sjukfallsexponeringar har återförsäkring tecknats. Resultatet för återförsäkring avser skillnaden mellan ersättningarna från återförsäkrare och de premier som erlagts. Resultatet för återförsäkring redovisas som en del av sjukresultat och dödsfallresultat i tabellen ovan. En omvärdering av run-off antagandena har gjorts för en stängd riskförsäkringsprodukt vilket ökar avsättningarna med 228 miljoner kronor. Det motsvarar en del av den reservupplösning som gjordes 2014.

Finansiellt resultat

(miljoner kronor)	2018	2017
Avkastningsdelning	16	97
Indexeringsavgift	7	7
Förändring av latent kapitaltillskott	328	-66
Övrigt	-32	0
Summa	319	37

I fondförsäkring tillfaller hela avkastningen kunderna. För försäkringar med garanterad ränta består det finansiella resultatet främst av tre komponenter; avkastningsdelning, indexeringsavgift samt förändring av latent kapitaltillskott.

Avkastningsdelningen i kundportföljer med garanterad ränta uppgick till 16 (97) miljoner kronor. Indexeringsavgiften i det förmånsbestämda försäkringsbeståndet uppgick till 7 (7) miljoner kronor.

Löpande görs en värdering av det garanterade åtagandet. Om det garanterade åtagandet är högre än försäkringskapitalet görs en avsättning i form av latent kapitaltillskott. Förändringen i latent kapitaltillskott uppgick till 328 (-66) miljoner kronor. En god utveckling i fastigheter och krediter bidrog till att det latent kapitaltillskottet reducerades. Huvuddelen av effekten kommer dock från en upplösning på 212 miljoner kronor som har möjliggjorts genom förbättrad riskstyrning som kan implementeras vid övergången till ny IT-plattform.

Övrigt resultat

(miljoner kronor)	2018	2017
Avkastning på eget kapital	-19	25
Räntekostnader på förlagslån	-	-15
Avkastningsskatt	-145	-133
Uttagen avkastningsskatt	142	130
Summa	-22	7

Bolagets egna tillgångar som motsvarar det egna kapitalet samt förlagslån förvaltas huvudsakligen i korta räntebärande tillgångar och redovisas som Avkastning på eget kapital.

Räntekostnaden för förlagslån under 2017 avser huvudsakligen den ränteesättning som utbetalades i samband med att förlagslånen inlöstes i förtid i januari 2017.

Förvaltningsberättelse, fortsättning

Definition av finansiella mått och nyckeltal

Den europeiska tillsynsmyndigheten ESMA har publicerat riktlinjer om upplysningar av alternativa finansiella mått och nyckeltal i finansiella rapporter för företag som har emitterat noterade värdepapper och som inte definieras enligt IFRS. SPP Pension & Försäkring presenterar ett antal finansiella mått i årsredovisningen som inte definieras enligt IFRS. Företagsledningen anser att dessa ger värdefull kompletterande information till bolagets intressenter om företagets finansiella resultat och ställning. Följande alternativa finansiella mått och nyckeltal finns inte definierade i IFRS, lag om årsredovisning i försäkringsföretag, försäkringsrörelselagen eller Finansinspektionens föreskrifter om årsredovisning i försäkringsföretag.

Solvens II kvot

Solvens II kvoten uttrycker förhållandet mellan kapitalbasen och det lagstadgade solvenskapitalkravet såsom dessa definieras enligt 7 och 8 kapitlet i försäkringsrörelselagen. Regelverket förändrades den 1 januari 2016 då Solvens II regelverket trädde ikraft. Solvens II kvoten presenteras i femårsöversikten.

Definitioner av de olika delresultaten i den alternativa resultaträkningen

De olika delresultaten i den alternativa resultaträkningen presenteras i förvaltningsberättelsens avsnitt Alternativ resultaträkning.

Administrationsresultat

Administrationsresultatet är skillnaden mellan de avgifter som, enligt försäkringsvillkoren, tas ut från försäkringarna och bolagets faktiska driftskostnader. Intäkterna består av avgifter som är baserade på försäkringarnas kapital, premievolymer eller antal i form av styckeavgifter. Driftskostnaderna består till exempel av kostnader för personal, marknadsföring, provisioner och IT.

Riskresultat

Riskresultatet utgörs av skillnaden mellan bolagets prissättning av biometrisk risker och deras faktiska utfall. Med biometrisk risker avses dödsfall, långt liv, sjuk- och olycksfall. Mer om riskresultatet finns att läsa i not 3.

Finansiellt resultat

För försäkringar med garanterad ränta är det främst tre komponenter, avkastningsdelning, indexeringsavgift samt latent kapitaltillskott för att täcka det garanterade åtagandet, som påverkar det finansiella resultatet. Om totalavkastningen, för en premiebestämd försäkring, överstiger försäkringens garanterade ränta under ett kalenderår uppstår avkastningsdelning.

Vid avkastningsdelning erhåller den försäkrade 90 procent av totalavkastningen, dock minst den garanterade räntan och bolaget resterande andel i totalavkastningen. Bolagets del av totalavkastningen, avkastningsdelningen, blir då en intäkt i det finansiella resultatet.

På nya premier som inbetalas från 2016 inom premiebestämd försäkring är garantin 1,25 procent av 85 procent av den inbetalda premien. Ingen avkastningsdelning utgår på dessa premier, istället utgår en garantiavgift.

För förmånsbestämda försäkringar har bolaget rätt att ta ut en indexeringsavgift om det kollektiva överskottet tillåter en indexering av försäkringarna, maximalt motsvarande förändringen i konsumentprisindex (KPI) mellan de två närmast föregående septembarmånaderna. Hälften av avgiften tas ut om utgående pensioner kan indexeras med hela förändringen av KPI, eller om pensionerna lämnas oförändrade vid negativ utveckling av KPI. Om utvecklingen i KPI har varit negativ har bolaget rätt att ta ut indexeringsavgiften så länge de utgående pensionerna inte sänks. Hel avgift tas ut om även fribrev kan räknas upp med hela KPI-förändringen. Hel avgift motsvarar 0,8 procent av försäkringskapitalet.

Löpande görs en marknadsvärdering av det garanterade åtagandet. Om det garanterade åtagandet är högre än försäkringskapitalet görs en avsättning i form av latent kapitaltillskott. Om försäkringskapitalet skulle understiga det garanterade värdet när försäkringen börjar betalas ut skjuter bolaget till kapital upp till det garanterade värdet i form av realiserat kapitaltillskott. Ytterligare kapitaltillskott kan uppstå om försäkringskapitalet, under utbetalningsfasen, inte är tillräckligt för att finansiera de garanterade åtagandena.

För riskprodukter redovisas skillnaden mellan avkastning och förändringar i försäkringstekniska avsättningar till följd av ränteförändringar i det finansiella resultatet.

Övrigt resultat

Övrigt resultat utgörs av avkastningen på de tillgångar som inte förvaltas för försäkringstagarnas räkning (eget kapital) och räntekostnader för förlagslån. Även uttag av avkastningsskatt redovisas under Övrigt resultat.

Förvalt kapital

Avser de tillgångar inom sparandeförsäkring som förvaltas för försäkringstagarnas räkning. För fondförsäkring utgörs dessa av Fondförsäkringstillgångar för vilka försäkringstagaren bär placeringsrisken. För försäkring med garanterad ränta utgörs dessa av försäkringskapitalet (Försäkringstekniska avsättningar för försäkringar med garanterad ränta reducerat med avsättningar för latent kapitaltillskott). Förvalt kapital presenteras i förvaltningsberättelsens avsnitt Resultat och ekonomisk ställning.

Direktavkastning

	2018	2017
Direktavkastning, procent	2,28	2,66

Direktavkastningen beräknas som nettot av hyresintäkter och driftskostnader från byggnader och mark samt utdelning på aktier och andelar och ränteintäkter i livförsäkringsrörelsens tekniska resultat i relation till årets genomsnittliga förvaltade kapital inom traditionellt försäkring med garanterad ränta. Det förvaltade kapitalet redovisas under placeringstillgångar samt kassa och bank. Det kapital som inte förvaltas för försäkringstagarnas räkning exkluderas. Det ger en mer rättvisande bild av direktavkastningen på det kapital som förvaltas för försäkringstagarnas räkning.

Förvaltningsberättelse, fortsättning

Totalavkastning

Totalavkastningen för perioden framgår av nedanstående tabell.

Traditionellt förvaltad kapital	Marknadsvärden (miljoner kronor)		Totalavkastning (procent)				
	2018-12-31	2017-12-31	2018	2017	2016	2015	2014
Aktier	5 392	5 260	-11,7	13,4	14,7	5,6	24,8
Räntebärande	63 752	66 362	2,2	1,9	5,3	-0,3	11,4
Fastigheter	9 948	9 913	7,7	9,6	13	9,4	12,7
Totalt	79 091	81 535	1,8	3,9	5,9	0,8	12,3

Totalavkastningen är beräknad enligt 6:e kapitlet i Finansinspektionens föreskrift FFFS 2015:12, utifrån resultat- och balansräkningens poster.

Medarbetare och miljö**Medarbetare**

Medelantalet anställda i SPP Pension & Försäkring var 384 (385) under 2018, och vid årets slut 402 (378) anställda.

Mångfald och jämställdhet

Som arbetsgivare ska SPP Pension & Försäkring se till att arbetsförhållanden och arbetsorganisationen lämpar sig för alla arbetstagare oavsett exempelvis kön, etnisk tillhörighet, funktionshinder eller religion. En jämn könsfördelning på alla nivåer i organisationen eftersträvas för att motverka förhållanden i arbetsmiljön som kan leda till kränkande särbehandling. Andelen kvinnliga medarbetare är per 31 december 2018 53 procent, och kvinnliga chefer 51 procent.

Sjukfrånvaro och friskvård

SPP Pension & Försäkrings sjukfrånvaro har sedan flera år tillbaka varit stabil. Den samlade sjukfrånvaron år 2018 var 3,3 (3,4) procent. Samtliga medarbetare omfattas av en företagsbetald sjukvårdsförsäkring genom DKV Hälsa. Bolaget har dessutom avtal med företagshälsovården Feelgood.

Lärande och utveckling

SPP arbetar fortlöpande med att säkerställa att rätt kompetens finns för att skapa bästa möjliga resultat och konkurrenskraft. Vi strävar kontinuerligt efter att skapa en kultur med fokus på lärande och feedback. Lärande och utveckling sker i det dagliga arbetet genom bland annat tillgängliga digitala läroplattformar, egna initiativ till utveckling och intern mobilitet. Det agila arbetssättet har blivit mer framträdande under året.

Under flera år har utvecklingsprogrammet Storebrand Akademin hållits för ett antal chefer. Programmet har fokus på ledarskap kopplat till koncernens strategiska mål. Detta har även fortlöpande under 2018.

SPP har under året infört en ny medarbetarundersökning i form av pulsmätningar för en kontinuerlig uppföljning kring frågor som rör bland annat arbetsmiljö, ledarskap, mål och strategi.

Etik och förhållningssätt

SPP Pension & Försäkrings verksamhet bygger på förtroende och ställer höga krav på medarbetarnas etiska förhållningssätt. Alla anställda ska årligen genomföra e-learning i etik, klagomålshandling samt penningtvätt. På intranätet finns också processer och rutiner för att säkra en sund arbetsmiljö.

Miljö

Miljöfrågorna är centrala i SPP Pension & Försäkrings verksamhet. Så långt det är tekniskt och ekonomiskt möjligt ska bolaget medverka till en långsiktigt hållbar utveckling och orsaka så lite miljöpåverkan som möjligt. Grundprincipen för miljöarbetet ska vara att i möjligaste mån reducera utsläpp och miljöpåverkan. Kompensation skall ske för det som inte kan reduceras.

Ett aktivt arbete med att minimera energi- och resursförbrukning i linje med miljöarbetet inom koncernen pågår kontinuerligt.

Detta inkluderar bland annat återvinning av kontorsprodukter och annat material. Vid inköp prioriteras miljövänliga alternativ.

Ett konsekvent och långsiktigt miljöarbete ger både miljövinster och kostnadsbesparingar.

Kontinuerliga åtgärder vidtas för att minska såväl energi- som pappersförbrukning och detta mäts och utvärderas årligen.

Regelverksförändringar**Nya lagen om försäkringsdistribution**

IDD (Insurance Distribution Directive) har implementerats i Sverige i form av en ny lag om försäkringsdistribution som började gälla den 1 oktober 2018, med undantag för några bestämmelser avseende tjänstepensioner som börjar gälla den 1 oktober 2019. Den nya lagen reglerar både försäkringsförmedlarnas och försäkringsföretagens försäkringsdistributionsverksamhet. IDD innehåller regler om tillståndsplikt, krav på kompetens och fortbildning, hantering av intressekonflikter, informationsplikt, produktgodkännandeprocess, dokumentationskrav m.m.

Regelverket är i många avseenden oklart och svårtolkat, vilket har varit en stor utmaning för hela branschen.

SPP Pension & Försäkring har arbetat med implementering av regelverket avseende uppdatering av kundinformation, definition av målmarknader, internutbildning, certifiering av egna rådgivare m.fl., uppdatering av avtal med försäkringsförmedlare m.m. För att bemöta detta lagkrav och samtidigt bli den ledande aktören inom övrig tjänstepension har SPP Pension & Försäkring valt att alla berörda inom försäljning certifierar sig genom InsureSecs certifiering. Idag har sammanlagt 131 medarbetare på SPP InsureSecs certifiering.

GDPR

Dataskyddsförordningen (GDPR, General Data Protection Regulation) och Dataskyddslagen trädde ikraft den 25 maj 2018 och ersätter den svenska personuppgiftslagen. Syftet är att skydda enskildas grundläggande rättigheter och friheter och särskilt deras rätt till skydd av personuppgifter samt skapa en enhetlig och likvärdig nivå för skydd av personuppgifter inom EU. Bland annat ställs strängare krav på information om hantering av de enskildas personuppgifter, de registrerades rättigheter förstärks och missbruksregeln försvinner. Datainspektionen kan besluta att ett företag som bryter mot reglerna i dataskyddsförordningen ska betala en administrativ sanktionsavgift på upp till 20 miljoner euro eller fyra procent av bolagets globala årsomsättning. Det är ett omfattande regelverk som SPP har implementerat genom ett koncerngemensamt projekt och som har inneburit väsentliga ändringar och anpassningar i IT-system, arbetssätt och rutiner samt utbildning, information, integritetspolicy m.m. DPO (Data Protection Officer) är utsedd för SPP Pension & Försäkring och anmäld till Datainspektionen.

Solvens II**2018 – översynen (kapitalkrav i Solvens II)**

EU-kommissionen har föreslagit ändringar avseende kapitalkravet. EIOPA har tagit fram två uppsättningar med tekniska råd till EU-

Förvaltningsberättelse, fortsättning

kommissionen under hösten 2017 och i februari 2018. EU-kommissionens förslag på ändringar i standardformeln har varit ute på konsultation under slutet av 2018. SPP har deltagit i konsultationen via Svensk Försäkring och Insurance Europe.

Det som väntas få störst påverkan på SPP är att dotterbolag som investerar i fastigheter framöver ska genomlysas. Den förändringen förväntas träda i kraft första kvartalet 2019. Den av EIOPA tidigare föreslagna nya räntestressen är inte med i nuvarande förslag, utan räntestressen kommer att ses över som en del av EIOPA:s 2020-översyn.

2020-översynen (LTG-paketet och kapitalkraven i Solvens II)

EU-kommissionen ska presentera utvärdering av regelverket och eventuella ändringsförslag senast 1 januari 2021. SPP bevakar utvecklingen och deltar i referensgruppen på Svensk Försäkring.

Tjänstepensionsregelverk

Tjänstepensionsdirektivet (IORP 2), som är ett minimidirektiv, ska implementeras i svensk rätt och beräknas kunna träda i kraft tidigast under 2019. Lagrådsremiss med lagförslag planeras till sommaren 2019. Regleringen ska genomföra EU:s andra tjänstepensionsdirektiv (IORP 2). För att uppnå ett starkare kundskydd kompletteras EU-regelverket med en förstärkt solvensreglering.

SPP Pension & Försäkring omfattas av Solvens II i sin helhet, men regelverket är intressant att bevaka utifrån kapitalkrav och konkurrensperspektiv.

Priips (Packaged Retail and Insurance-based Investments Products)

EUs förordning (EU) nr 1286/2014 om faktablad för paketerade och försäkringsbaserade investeringsprodukter för icke-professionella investerare (Priip-produkter) trädde ikraft den 31 december 2017. En översyn av regelverket skulle ha skett innan utgången av 2018, men är försenat. Däremot pågår ett arbete i EIOPA med att komma med förslag på ändringar bland annat avseende resultatscenarier.

Det är också av intresse att följa frågan om EU-parlamentet kommer att föreslå att UCITS-undantaget förlängs under ytterligare två år, vilket skulle innebära att UCITS undantaget inte upphör den 31 december 2019.

SPP bevakar ändringarna i regelverket och deltar i referensgruppen på Svensk Försäkring.

Slopad skattefrihet för förmån av hälso- och sjukvård

Den 1 juli 2018 trädde förmånsbeskattning av bland annat sjukvårdsförsäkring i kraft. Det innebär att hälso- och sjukvård, inklusive sjukvårdsförsäkring, som betalas av arbetsgivaren ska förmånsbeskattas hos den anställde. Det föreslås inte några förändringar i fråga om förmån av företagshälsovård, förebyggande behandling eller rehabilitering. Sjukvårdsförsäkringsförmån ska enligt förslaget värderas till ett belopp som motsvarar arbetsgivarens kostnad för förmånen. Skatteverket publicerade den 30 oktober ett ställningstagande i syfte att tydliggöra gränsdragningen mellan skattefri och skattepliktig förmån av hälso- och sjukvård.

Hållbarhetsfrågor

EU-kommissionen presenterade i mars 2018 en handlingsplan för finansiering av hållbar tillväxt omfattande tio punkter med ett antal åtgärder kopplade till varje punkt. I maj presenterade kommissionen flera av de förslag som ingår i åtgärdsplanen för hållbar tillväxt i form av tre förordningar och två förslag på lägre nivå.

1. Ett enhetligt klassificeringssystem (taxonomi);
2. Investerarnas skyldigheter och upplysningskrav (disclosure-förordningen)
3. Referensvärden för koldioxidmåls investeringar och klimatpositiva investeringar (benchmarkförordningen).

De två förslagen på nivå 2 omfattar MiFid II och IDD där syftet är att integrera hänsyn till miljö, samhällsansvar och administrativa

frågor i rådgivningen. Utöver dessa förslag arbetar EU-kommissionen med två arbetsströmmar hur IDD och Solvens II kan kompletteras med nivå 2-regler hur ESG-risker ska implementeras i de finansiella aktörernas processer och beslut. Kommissionen har vänt sig till EIOPA och ESMA med begäran om tekniska råd som ska lämnas senast 30 april 2019.

Förslagen kommer att påverka hela organisationen i SPP och det kommer att krävas strategisk, organisatorisk och kompetensmässig beredskap samt implementering av regelverket i flera olika processer.

SPP bevakar den fortsatta utvecklingen av regelverket och deltar i referensgruppen på Svensk Försäkring.

Direktivet om ett ökat aktieägarengagemang

DS 2018:15, Promemorian behandlar hur ändringsdirektivet av aktieägares rättigheter ska införas i svensk rätt. Det övergripande målet är att öka aktieägarnas engagemang i bolagen. Direktivet behandlar bl.a. hur aktieägare ska identifieras, aktieägares inflytande över ersättningar till ledning och information om ändringar av bolagsstyrelse. Det införs en skyldighet från och med 1 juli 2019 för institutionella investerare, bl. a. livförsäkrings- och tjänstepensionsföretag, att offentliggöra information om sitt aktieäggande. Det är information om bl. a. företagets investeringsstrategi i noterade aktier, hur företagen har agerat som aktieägare under året, bland annat hur man röstat på olika bolagsstämmor. SPP bevakar regelverket.

En effektivare flytträtt

En promemoria publicerades av Finansdepartementet i augusti 2017 med förslag till lagändringar för att förbättra konsumenternas möjligheter att påverka den egna pensionen och effektivisera möjligheterna att flytta pensionssparande. Förslaget består av två delar. I den ena delen föreslås bland annat att hela värdet i en eller flera pensionsförsäkringar ska få flyttas utan skattekonsekvenser till en annan pensionsförsäkring med samma person som försäkrad. Ovanstående regler föreslogs träda ikraft 1 januari 2019. Den andra delen handlar om att avgifter ska få bestämmas till högst de direkta kostnaderna för den administrativa hanteringen av återköp och flytt (för försäkringar av samma slag) och de kvarstående anskaffningskostnader (exempelvis provision till försäkringsförmedlare) som är direkt hänförliga till den återköpta/flyttade försäkringen. De nya avgiftsreglerna föreslogs gälla från 1 juli 2018. Promemorian har remissbehandlats och arbete med lagrådsremiss pågår. Propositionen avses att lämnas senast i maj för riksdagsbehandling under hösten 2019.

Förmånsbeskattning av rådgivning

Högsta förvaltningsdomstolen, ("HFD") kom med ett avgörande 6 december 2018 där HFD förklarar att enbart pensionsrådgivning avseende de pensionsförmåner som nuvarande arbetsgivare har utfäst och för vars tryggande denne har rätt till avdrag skall utgöra en icke skattepliktig förmån. Däremot fastställer HFD att den pensionsvägledning och rådgivning som även avser den allmänna pensionen och den anställdes övriga privatekonomi liksom olika familjerättsliga dispositioner får anses utgöra en förmån med ett ekonomiskt värde för de anställda.

Skatteverket har den 28 jan 2019 kommit med ett förtydligande. Om arbetsgivaren tillhandahåller en utökad information och rådgivning som även rör den anställdes allmänna pension, övriga tjänstepensioner och andra tillgångar samt olika familjerättsliga frågor är detta i princip en skattepliktig förmån.

Rekommendation mot mutor

Svensk Försäkring har tillsammans med en referensgrupp med företrädare för medlemsföretagen arbetat fram ett förslag till rekommendation mot mutor och andra otillbörliga förmåner som stöd till IMMS (Institutet mot mutor) kod. Syftet med den föreslagna branschrekommendationen är således att i enlighet med IMMS

Förvaltningsberättelse, fortsättning

näringslivskod självreglera på området genom att identifiera delar i försäkringsverksamheten där särskild försiktighet bör iakttas. Rekommendationen trädde ikraft den 1 januari 2019.

Uppgifter på individnivå i arbetsgivardeklarationen – Prop 2016/17:58

Regeringen föreslog i syfte att minska skattefusk och skatteundandragande bl.a. att uppgifter om utbetalda ersättningar för arbete och skatteavdrag på individnivå ska lämnas löpande till Skatteverket. De nya reglerna om att uppgifter om utbetalda ersättningar för arbete och skatteavdrag på individnivå ska lämnas löpande till Skatteverket började gälla den 1 januari 2019. Uppgifterna ska lämnas månadsvis i en arbetsgivardeklaration i stället för årligen i en kontrolluppgift. Den som är skyldig att lämna uppgifter om en viss betalningsmottagare i en arbetsgivardeklaration ska informera den som uppgifterna avser om de uppgifter om denne som lämnas i arbetsgivardeklarationen. Begreppet ersättningar omfattar även pensioner i de fall ersättningen inte betalas ut på grund av pensionsförsäkring.

Regelverk avseende åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism

Fjärde penningtvättsdirektivet infördes i svensk rätt genom en ny lag med tillhörande föreskrifter den 1 augusti 2017. En av de centrala delarna är att verksamhetsutövaren ska genomföra en allmän riskbedömning för att bedöma hur de produkter och tjänster som tillhandahålls kan utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism. Den nya lagen innehåller inga undantag från kundkännedom, vilket innebär att undantaget som tidigare gällde för pensionsförsäkringar togs bort. Dock kan förenklade åtgärder tillämpas på produkter med låg risk. SPP Pension & Försäkring har implementerat det nya regelverket och arbetar sedan dess kontinuerligt med att se över rutiner och processer.

Risker och riskhantering

Som försäkringsbolag består SPP Pension & Försäkrings kärnverksamhet av att på ett medvetet och kontrollerat sätt ta och hantera olika risker för både kundernas och ägarnas räkning. Bolaget är främst exponerat för affärsrisker, marknadsrisker, försäkringsrisker, kostnadsrisker samt operativa risker. Riskerna förvaltas, kontrolleras och följs upp enligt ett system med tre försvarslinjer. I not 3 finns en beskrivning av riskerna samt en redogörelse för hur de hanteras och följs upp.

Förslag till vinstdisposition

Resultatet i SPP Pension & Försäkring AB (publ) uppgick till 544 816 884 kronor efter skatt. Till årsstämman förfogande står enligt balansräkningen vinstmedel på sammanlagt 8 186 289 799 kronor.

Balanserad vinst	7 641 472 915
Årets resultat	544 816 884
Summa	8 186 289 799

Styrelsen föreslår att fria medel disponeras på följande sätt:

I utdelning lämnas	945 000 000
Till nästa år överförs balanserade vinstmedel	7 241 289 799
Summa	8 186 289 799

Förslaget till utdelning har gjorts med beaktande av reglerna om skydd för bolagets egna kapital och försiktighetsregeln enligt Aktiebolagslagen 18 kap 4 §. Styrelsen har tagit hänsyn till

- 1) de krav som verksamhetens art, omfattning och risker ställer på storleken av det egna kapitalet, och
- 2) bolagets konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt. Hänsyn har även tagits till dotterbolagens ställning. Dessa beaktanden har genomförts genom att ta hänsyn till Försäkringsrörelselagens krav om solvenskvot.

Bolagets ekonomiska ställning ger inte upphov till annan bedömning än att bolaget kan förväntas fullgöra sina förpliktelser på såväl kort som på lång sikt. Styrelsens bedömning är att bolagets egna kapital är tillräckligt stort i förhållande till verksamhetens omfattning och risker.

SPP Pension & Försäkring AB (publ) har 2018 mottagit koncernbidrag på 102 843 505 kronor från moderbolaget Storebrand Holding AB och 338 341 kronor från SPP Hyresförvaltning AB. Man har lämnat koncernbidrag på 700 000 kronor till Storebrand & SPP Business Services AB, 149 537 kronor till SPP Konsult AB, samt 1 306 627 kronor till SPP Spar AB. Beträffande bolagets resultat och ställning i övrigt hänvisas till efterföljande resultat- och balansräkningar med tillhörande tilläggsupplysningar.

Femårsöversikt

(miljoner kronor)	2018	2017	2016	2015	2014
Resultat					
Premieinkomst (efter avgiven återförsäkring)	2 958	2 356	2 229	2 130	-
Intäkter från investeringsavtal	481	461	421	428	361
Kapitalavkastningnetto i försäkringsrörelsen	1 576	3 095	4 812	258	-
Värdeökning på placeringstillgångar för vilka livförsäkringstagaren bär placeringsrisken	-2 814	7 050	6 529	2 886	9 398
Försäkringsersättningar (efter avgiven återförsäkring)	-5 493	-5 577	-5 718	-6 036	-
Förändring i andra försäkringstekniska avsättningar (efter avgiven återförsäkring)	4 147	-6 692	-7 559	583	-9 398
Återbäring och rabatter	-16	-14	-2	-24	-
Driftkostnader	-1 081	-1 101	-1 117	-1 153	-452
Försäkringsrörelsens tekniska resultat	630	447	420	-209	133
Årets resultat	545	519	505	-358	133
Ekonomisk ställning					
Placeringstillgångar (värderade till verkligt värde)	89 103	94 127	96 994	98 168	52
Placeringstillgångar för vilka livförsäkringstagaren bär placeringsrisken	87 901	87 560	78 815	70 695	66 276
Försäkringstekniska avsättningar	77 291	79 523	81 509	81 261	-
Försäkringsteknisk avsättning för livförsäkringar för vilka försäkringstagaren bär risk	94 517	94 609	84 791	76 845	66 276
Konsolideringskapital	8 617	9 073	9 059	10 555	1 435
Nyckeltal					
Förvaltningskostnadsprocent	0,6	0,6	0,7	1,0	0,7
Totalavkastning, premiebestämd försäkring, procent	1,2	4,0	6,7	0,3	-
Totalavkastning, förmånsbestämd försäkring, procent	2,3	3,7	5,4	0,1	-
Solvens I					
Kapitalbas				8 350	1 435
Erforderlig solvensmarginal				4 230	663
Solvensknot, procent				197	216
Solvens II					
Kapitalbas	12 485	13 350	12 679		
SCR (Solvency Capital Requirement)	7 731	8 682	8 282		
MCR (Minimum Capital Requirement)	3 111	3 191	3 373		
Solvensknot, procent ¹⁾	161	154	153		

¹⁾ Solvensknot efter föreslagen utdelning
 Jämförelsesiffror för 2014 inkluderar inte SPP Livförsäkring AB då det fusionerades in i SPP Pension & Försäkring 2015.
 Konsolideringsgrad anges inte då det inte är ett relevant mått för vinstutdelande livförsäkringsbolag.

Resultatanalys

(miljoner kronor)	Tjänstepensionsförsäkring					Övrig livförsäkring			
	Totalt 2018	Förmånsbestämd försäkring	Avgiftsbestämd traditionell försäkring	Fondförsäkring	Tjänsteanknuten sjukförsäkring och premiefrielseförsäkring	Individuell traditionell livförsäkring	Fondförsäkring	Grupp- liv- och tjänstegrupp- livförsäkring	Oppsägbar sjuk- och olycksfallsförsäkring samt premiefrielseförsäkring
Teknisk redovisning av livförsäkringsrörelse									
Premieinkomst (efter avgiven återförsäkring)	2 958	531	2 036	-	233	157	-	-	1
Intäkter från investeringavtal	481	-	9	435	-	-	37	-	-
Kapitalavkastning, intäkter	3 022	1 794	1 116	-	32	80	-	-	-
Värdeökning på placeringstillgångar för vilka försäkringstagaren bär placeringsrisken	-2 814	-	-	-2 689	-	-	-125	-	-
Orealiserade vinster på placeringstillgångar	491	298	186	-	-6	13	-	-	-
Övriga tekniska intäkter	1 070	227	350	427	15	27	24	-	-
Försäkringsersättningar (efter avgiven återförsäkring)	-5 493	-2 213	-2 884	-	-123	-272	-	-	-1
Förändring i andra försäkringstekniska avsättningar (efter avgiven återförsäkring)	4 147	836	413	2 688	-	85	125	-	-
Återbäring och rabatter	-16	-	-	-	-16	0	0	-	-
Driftskostnader	-1 081	-169	-220	-575	-70	-15	-31	-	-1
Kapitalavkastning, kostnader	-1 078	-638	-396	-	-16	-28	0	-	-
Orealiserade förluster på placeringstillgångar	-859	-515	-321	-	-	-23	0	-	-
Övriga tekniska kostnader	-196	-31	-37	-123	-	-2	-3	-	-
Kapitalavkastning överförd till finansrörelsen	-2	-1	-1	-	-	0	0	-	-
Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat	630	119	251	163	49	22	27	-	-1
Premieinkomst									
Premieinkomst (före avgiven återförsäkring)	2 961	531	2 036	-	236	157	-	-	1
Premier för avgiven återförsäkring	-3	-	-	-	-3	-	-	-	-
Summa	2 958	531	2 036	-	233	157	-	-	1
Inbetalda premier bokförda i balansräkningen	7 888	-	-	7 612	-	-	276	-	-
Övriga tekniska intäkter									
Provisionsintäkter	341	-	-	323	-	-	18	-	-
Övriga intäkter	729	226	350	105	15	27	6	-	-
Summa	1 070	226	350	428	15	27	24	-	-
Försäkringsersättningar									
Utbetalda försäkringsersättningar (före avgiven återförsäkring)	5 489	2 213	2 868	-	135	272	-	-	1
Utbetalda försäkringsersättningar (återförsäkrarens andel)	0	-	-	-	0	-	-	-	-
Förändring i avsättning för oreglerade skador (före avgiven återförsäkring)	4	-	16	-	-12	-	-	-	-
Förändring i avsättning för oreglerade skador (återförsäkrarens andel)	0	-	-	-	0	-	-	-	-
Summa	5 493	2 213	2 884	-	123	272	-	-	1
Utbetalda försäkringsersättningar bokförda i balansräkningen	4 213	-	-	3 939	-	-	274	-	-
Försäkringstekniska avsättningar									
Livförsäkringsavsättningar (inklusive GÄB)	76 586	35 417	38 532	-	-	2 637	-	-	-
Avsättning för oreglerade skador	705	-	-	-	699	-	-	-	6
Summa	77 291	35 417	38 532	-	699	2 637	-	-	6
Försäkringstekniska avsättningar för vilka försäkringstagaren bär risk									
Villkorad återbäring	6 616	2 977	3 466	-	-	173	-	-	-
Fondförsäkringsåtaganden	87 901	-	-	83 340	-	-	4 561	-	-
Summa	94 517	2 977	3 466	83 340	-	173	4 561	-	-

Resultaträkning

(miljoner kronor)	Not	2018	2017
Teknisk redovisning av livförsäkringsrörelse			
Premieinkomst (efter avgiven återförsäkring)	4	2 958	2 356
Intäkter från investeringsavtal		481	461
Kapitalavkastning, intäkter	5	3 022	3 692
Värdeökning på placeringstillgångar för vilka försäkringstagaren bär placeringsrisken	29	-2 814	7 050
Orealiserade vinster på placeringstillgångar	6	491	1 057
Övriga tekniska intäkter	7	1 070	1 053
Försäkringsersättningar (efter avgiven återförsäkring)	8	-5 493	-5 577
Förändring i andra försäkringstekniska avsättningar (efter avgiven återförsäkring)	9	4 147	-6 692
Återbäring och rabatter	10	-16	-14
Driftskostnader	11	-1 081	-1 101
Kapitalavkastning, kostnader	12	-1 078	-756
Orealiserade förluster på placeringstillgångar	13	-859	-898
Övriga tekniska kostnader	14	-196	-176
Kapitalavkastning överförd till finansrörelsen		-2	-8
Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat		630	447
Icke-teknisk redovisning			
Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat		630	447
Kapitalavkastning, intäkter	5	8	19
Orealiserade vinster på placeringstillgångar	6	-	25
Kapitalavkastning överförd från livförsäkringsrörelsen		2	8
Kapitalavkastning, kostnader	12	-129	-33
Orealiserade förluster på placeringstillgångar	13	-44	-6
Övriga intäkter		9	11
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt		476	471
Bokslutsdispositioner ¹⁾		101	85
Resultat före skatt		577	556
Skatt	15	-32	-37
Periodens resultat		545	519

¹⁾ Avser netto av lämnade och erhållna koncernbidrag

Rapport över totalresultat

(miljoner kronor)	2018	2017
Periodens resultat	545	519
Poster som kan omklassificeras till resultaträkningen		
Omräkning av utländsk verksamhet	0	0
Aktuariella vinster och förluster	-	-
Övrigt totalresultat som tillfaller kunder	-	-
Övrigt totalresultat	0	0
Periodens totalresultat	545	519

Balansräkning

(miljoner kronor)	Not	2018-12-31	2017-12-31
Tillgångar			
Immateriella tillgångar			
Goodwill	16	61	121
Andra immateriella tillgångar	17	852	911
Summa		913	1 032
Placeringstillgångar			
Byggnader och mark	18, 22, 23	7	9
Aktier och andelar i koncernföretag	19, 22, 23	2 562	2 035
Lån till koncernföretag	20, 22	6 754	6 965
Aktier och andelar i intresseföretag	21, 22, 23	-	395
Aktier och andelar	22, 23, 24	5 755	5 754
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	22, 23, 25	64 485	70 540
Derivat	22, 23, 26	2 474	2 359
Övriga lån	22, 23, 27	5 187	4 880
Övriga finansiella tillgångar	22, 28	1 879	1 191
Summa		89 103	94 128
Placeringstillgångar för vilka livförsäkringstagaren bär placeringsrisken			
Fondförsäkringstillgångar	29	87 901	87 560
Summa		87 901	87 560
Återförsäkrades andel av försäkringstekniska avsättningar			
Återförsäkrades andel av försäkringstekniska avsättningar		0	-
Summa		0	0
Fordringar			
Fordringar avseende direkt försäkring	30	1	2
Uppskjuten skattefordran	15	40	71
Övriga fordringar	31	3 713	2 337
Summa		3 754	2 410
Andra tillgångar			
Materiella anläggningstillgångar	32	3	6
Kassa och bank		879	886
Summa		882	892
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter			
Förutbetalda anskaffningskostnader	33	566	538
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		65	62
Summa		631	600
Summa tillgångar		183 184	186 622

Balansräkning, fortsättning

(miljoner kronor)	Not	2018-12-31	2017-12-31
Eget kapital, avsättningar och skulder			
Bundet eget kapital			
Aktiekapital		280	280
Reservfond		20	20
Fond för utvecklingsutgifter		131	87
Summa		431	387
Fritt eget kapital			
Balanserad vinst eller förlust		7 641	8 167
Årets resultat		545	519
Summa		8 186	8 686
Summa		8 617	9 073
Försäkringstekniska avsättningar (före avgiven återförsäkring)			
Livförsäkringsavsättning	34	76 586	78 792
Oreglerade skador	34, 35	705	731
Summa		77 291	79 523
Försäkringsteknisk avsättning för livförsäkringar för vilka försäkringstagaren bär risk			
Villkorad återbäring	34	6 616	7 049
Fondförsäkringsåtaganden	29	87 901	87 560
Summa		94 517	94 609
Andra avsättningar			
Övriga avsättningar	28	25	0
Skatter		0	0
Summa		25	0
Skulder			
Skulder avseende direkt försäkring	36	222	311
Skulder avseende återförsäkring		1	1
Derivat	22, 23, 26	457	719
Övriga skulder	37	1 981	2 297
Summa		2 661	3 328
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	38	73	89
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		183 184	186 622

Rapport över förändring i eget kapital

(miljoner kronor)	Bundet eget kapital			Fritt eget kapital		Summa eget kapital
	Aktie-kapital	Reserv-fond	Fond för utvecklings-utgifter	Överkurs-fond	Balanserade vinstmedel inklusive årets resultat	
Ingående balans per 1 januari 2017	280	20	26	-	8 733	9 058
Totalresultat						
Årets resultat	-	-	-	-	519	519
Övrigt totalresultat	-	-	-	-	0	0
Totalresultat	-	-	-	-	519	519
Transaktioner med aktieägare:						
Överföring från överkursfond till balanserade vinstmedel	-	-	-	-	-	-
Avsättning till bunden fond	-	-	61	-	-61	-
Utdelning	-	-	-	-	-505	-505
Summa	-	-	61	-	-566	-505
Utgående balans per 31 december 2017	280	20	87	-	8 686	9 073

(miljoner kronor)	Bundet eget kapital			Fritt eget kapital		Summa eget kapital
	Aktie-kapital	Reserv-fond	Fond för utvecklings-utgifter	Överkurs-fond	Balanserade vinstmedel inklusive årets resultat	
Ingående balans per 1 januari 2018	280	20	87	-	8 686	9 073
Totalresultat						
Årets resultat	-	-	-	-	545	545
Övrigt totalresultat	-	-	-	-	0	0
Totalresultat	-	-	-	-	545	545
Transaktioner med aktieägare:						
Överföring från överkursfond till balanserade vinstmedel	-	-	-	-	-	-
Avsättning till bunden fond	-	-	44	-	-44	-
Utdelning	-	-	-	-	-1 000	-1 000
Summa	-	-	44	-	-1 044	-1 000
Utgående balans per 31 december 2018	280	20	131	-	8 186	8 617

Kassaflödesanalys

(miljoner kronor)	2018	2017
Löpande verksamhet		
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt	477	471
Justering för ej kassaflödespåverkande poster i rörelseresultatet:		
Av- och nedskrivningar	-143	-164
Orealiserade vinster/förluster på placeringstillgångar	412	-178
Förändring av kapitaltillskott	-328	66
Förändring oreglerade skador	3	-33
Betald inkomstskatt	-	-
Förändring i den löpande verksamhetens tillgångar och skulder:		
Placeringstillgångar	4 612	3 045
Placeringstillgångar för vilka livförsäkringstagaren bär risk	-341	-8 745
Skuld försäkring med garanterad ränta	-2 339	-947
Fondförsäkringsåtaganden	341	8 745
Övriga skulder exklusive försäkringsskulder	-572	-1 086
Övrigt	-1 089	-516
Kassaflöde av löpande verksamhet	1 033	658
Investeringsverksamhet		
Anskaffade/avytttrade materiella anläggningstillgångar	-	-3
Anskaffade/avytttrade immateriella anläggningstillgångar	-22	-61
Kassaflöde av investeringsverksamhet	-22	-64
Finansieringsverksamhet		
Utdelning till aktieägare	-1 000	-505
Koncernbidrag	-18	-21
Kassaflöde av finansieringsverksamhet	-1 018	-526
Periodens kassaflöde	-7	68
Likvida medel vid periodens början	886	818
Kassaflöde av löpande verksamhet	1 033	658
Kassaflöde av investeringsverksamhet	-22	-64
Kassaflöde av finansieringsverksamhet	-1 018	-526
Likvida medel vid periodens slut ¹⁾	879	886

¹⁾ Som Kassa och bank i balansräkningen redovisas medel som företaget direkt förfogar över. Kassa och bank som ingår som en del i kapitalförvaltningen och som företaget endast indirekt förfogar över redovisas som placeringstillgångar under rubriken Övriga finansiella tillgångar.

	2018	2017
Not 1 Avytttrade tillgångar		
Aktier i koncern och intresseföretag	395	-
Not 2 Räntor och utdelningar		
Erhållen ränta	1 762	2 086
Erlagd ränta	-13	0
Erhållen utdelning	68	95
Utdelning till aktieägare	-1 000	-505
Summa räntor och utdelningar	817	1 676

Noter

NOT 1 Redovisningsprinciper

Årsredovisning avges per 31 december 2018 och avser SPP Pension & Försäkring AB (publ) (516401-8599) (SPP Pension & Försäkring) med säte i Stockholm, Sverige. Huvudkontorets adress är Vasagatan 10, 105 39 Stockholm. SPP Pension & Försäkring erbjuder fondförsäkringsprodukter samt traditionellt förvaltd livförsäkring.

Årsredovisningen har godkänts för utfärdande av styrelsen i SPP Pension & Försäkring den 11 mars 2019 och läggs fram till årsstämman i SPP Pension & Försäkring den 8 april 2019.

Grunder för upprättande av redovisningen

Lagar och regler

Årsredovisningen har upprättats enligt lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag (ÅRFL) samt de föreskrifter och allmänna råd om årsredovisning i försäkringsföretag som utfärdats av Finansinspektionen (FFFS 2015:12). Finansinspektionens föreskrifter innebär att Rådet för finansiell rapporterings rekommendation RFR 2 samt internationella redovisningsstandarder, med vissa begränsningar, tillämpas.

SPP Pension & Försäkring upprättar, med stöd av ÅRFL 7 kap 3 §, från och med år 2017 ingen koncernredovisning utan ingår i Storebrand Livsförsäkring AS koncernredovisning. Storebrands koncernredovisning finns tillgänglig på www.storebrand.no.

Väsentliga uppskattningar och bedömningar

Upprättande av de finansiella rapporterna och tillämpningen av olika redovisningsstandarder baseras oftast på ledningens och styrelsens uppskattningar och bedömningar som påverkar tillgångar, skulder, eget kapital, intäkter och kostnader. Faktiskt utfall kan avvika från tillämpade uppskattningar och bedömningar. Mer information finns i not 2.

Redovisningsvaluta

De finansiella rapporterna presenteras i bolagets redovisningsvaluta som är svenska kronor.

Utländsk valuta

Tillgångar och skulder i utländsk valuta har värderats till balansdagens kurs. Transaktioner i utländsk valuta omräknas till svenska kronor när de tas in i redovisningen, till transaktionsdagens kurs.

Utländsk filial

Transaktioner med filialen eliminerar i SPP Pension & Försäkring.

Nya och ändrade standarder och tolkningar för räkenskapsår som börjar 2018 eller senare. Endast de standarder som bedöms kunna få en väsentlig påverkan på SPP Pension & Försäkring beskrivs.

IFRS 17 Försäkringsavtal

En färdig IFRS 17 standard har publicerats i maj 2017 och beräknas träda ikraft 1 januari 2022. IFRS 17 förväntas få stor påverkan på bolagets finansiella rapporter. Nyheter med IFRS 17 är bland annat:

- Nya begrepp och definitioner av försäkringsavtal
- Omfattande regler om klassificering och gruppering av avtal
- Ändring av sättet att rapportera och rapportera vinst
- Nya resultat- och balansposter
- Utökade upplysningskrav

Ett arbete pågår hos Finansinspektionen avseende hur Finansinspektionens föreskrifter kan anpassas till IFRS 17 och samtidigt följa svensk lagstiftning i juridisk person. SPP Pension & Försäkring följer utvecklingen i detta arbete.

SPP Pension & Försäkring har påbörjat ett arbete med att tolka det nya regelverket och bedöma vilka effekter det har på bolagets finansiella rapporter.

IFRS 9 Finansiella instrument

Standarden har antagits av EU och trädde ikraft 1 januari 2018. SPP Pension & Försäkring har enligt det tillfälliga undantaget från IFRS 9 i IFRS 4 punkt 20 A-K beslutat att skjuta på förstagångstillämpningen av IFRS 9 till dess att IFRS 17 träder i kraft. IFRS 9 hanterar klassificering, värdering och redovisning av finansiella tillgångar och skulder. Standarden ersätter de delar i IAS 39 som är relaterat till klassificering och värdering av finansiella instrument. IFRS 9 anger att finansiella tillgångar ska värderas till antingen upplupet anskaffningsvärde, verkligt värde via resultaträkningen eller verkligt värde via övrigt totalresultat. Klassificering fastställs vid första redovisningstillfället utifrån företagets affärsmodell samt karaktäristiska egenskaper i de avtalsenliga kassaflödena.

Den mest betydelsefulla påverkan av IFRS 9 vad gäller klassificering och värdering av finansiella skulder är relaterat till förändringar i verkligt värde som beror på förändringar i kreditrisk för en finansiell skuld (identifierad till verkligt värde via resultaträkningen). Enligt IFRS 9 ska, för finansiella skulder som klassificeras till verkligt värde via resultaträkningen, det belopp av förändring i verkligt värde som beror av förändring i kreditrisk för skulden presenteras i övrigt totalresultat.

IFRS 15 Intäktsredovisning

IFRS 15 har, per 1 januari 2018, ersatt IAS 18 Intäkter och IAS 11 Entreprenadavtal. IFRS 15 gäller inte intäkter från leasingavtal (IFRS 16), försäkringskontrakt (IFRS 4) eller finansiella instrument (IFRS 9 m fl.). IFRS 15 har inte fått någon väsentlig effekt på bolagets finansiella rapporter.

IFRS 16 Leasingavtal

En ny standard om redovisning av leasingavtal (IFRS 16) kommer att införas fr.o.m. 1 januari 2019. Då SPP Pension & Försäkring följer Rådet för finansiell rapportering, RFR 2 är bolaget som juridisk person undantagen IFRS 16. SPP Pension & Försäkring kommer fortsatt att följa IAS 17 principerna vilket innebär att alla leasingavtal i juridisk person redovisas enligt principerna för operationella leasar.

Redovisning av försäkringsavtal och finansiella avtal

Samtliga ingångna försäkringsavtal som innehåller betydande försäkringsrisk har klassificerats som försäkringsavtal. Vid klassificering av avtal har gränsvärdet 5 procent använts för vad som avses som betydande försäkringsrisk. Detta innebär att om den försäkrade händelsen inträffar har företaget en skyldighet att kompensera försäkringstagaren med ett belopp som är minst 5 procent högre än vad som skulle ha skett om den försäkrade händelsen inte hade inträffat. De avtal som har en begränsad förmånstagarrets har klassificerats som försäkringsavtal. Fondförsäkringsavtal har klassificerats som finansiella avtal då de inte innehåller tillräcklig risk för att klassificeras som försäkring.

Not 1 Redovisningsprinciper, fortsättning

Avtal som klassificerats som finansiella avtal redovisas enligt IAS 39 som finansiella tillgångar och skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen. Inbetalda premier och utbetalda försäkringsersättningar avseende finansiella avtal redovisas i balansräkningen.

Intäkter

Intäkter utgörs av det bruttoinflöde av ekonomiska fördelar som uppstår i bolagets ordinarie verksamhet under räkenskapsåret och som ökar bolagets egna kapital (dock ej tillskott från aktieägare). Intäkter redovisas i resultaträkningen när det är sannolikt att framtida ekonomiska fördelar kommer att erhållas och dessa fördelar kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Premieinkomst

Som premieinkomst redovisas premier samt premieavgifter avseende samtliga avtal som klassificerats som försäkringsavtal enligt IFRS 4. Premieinkomst redovisas enligt kontantprincipen vilket innebär att inbetalda premier intäktsförs när de inkommer oavsett vilken period de avser. Inbetalda premier som avser framtida perioder kostnads- och skuldförs samt upplöses successivt under rubriken "Förändring i andra försäkringstekniska avsättningar".

Intäkter från investeringsavtal (fondförsäkringsavtal)

Intäkter från investeringsavtal redovisas i en egen post i resultaträkningen enligt FFFS 2017:17.

Övriga tekniska intäkter

Under övriga tekniska intäkter redovisas de avgifter som bolaget tar ut från försäkringarna, förutom premieavgifter avseende avtal som klassificerats som försäkringsavtal enligt IFRS 4 vilka redovisas som premieinkomst. Här redovisas även uttag för den avkastningsskatt som tas ut från försäkringarna.

Kapitalavkastning

Som kapitalavkastning intäkter redovisas avkastningen på placeringstillgångar. Här redovisas utdelning på aktier och andelar, ränteintäkter, valutakursvinster (netto), återförda nedskrivningar och realisationsvinster (netto).

Som kapitalavkastning kostnader redovisas kostnader för placeringstillgångar och omfattar kapitalförvaltningskostnader, räntekostnader, valutakursförluster (netto), av- och nedskrivningar och realisationsförluster (netto).

Med valutakursvinster respektive förluster (netto) menas såväl realiserade som orealiserade värdeförändringar som förklaras av förändringar i valutakurser. Även orealiserade vinster och förluster redovisas netto per tillgångsslag. Årets värdeförändring såväl realiserade som orealiserade redovisas över resultaträkningen i den period de uppstår. Kapitalavkastningen presenteras i not 5, 6, 12 och 13.

Kapitalavkastning som inte avser avkastning på tillgångar som förvaltas för försäkringstagarnas räkning redovisas i den icke-tekniska redovisningen.

Försäkringsersättningar

Som försäkringsersättningar redovisas utbetalningar avseende de avtal som klassificerats som försäkring enligt IFRS 4 samt skaderegleringskostnader. De garanterade ersättningarna redovisas i resultaträkningen som en kostnad och minskar de försäkringstekniska avsättningarna i balansräkningen med motsvarande belopp. I de totala försäkringsersättningarna ingår utbetalda försäkringsersättningar och förändringar i oregrerade skador.

Förändring i andra försäkringstekniska avsättningar

Här redovisas tilldelad avkastning avseende försäkringar med garanterad ränta, förändring av avsättningar för överskjutande premier samt tilldelad avkastning avseende fondförsäkringar. Här redovisas också förändringar avseende inbetalningar och utbetalningar som påverkat de försäkringstekniska avsättningarna.

Driftskostnader

Med driftskostnader avses verksamhetsrelaterade kostnader, exempelvis kostnader för personal, lokaler, provisionskostnader och avskrivningar på materiella och immateriella anläggningstillgångar. Driftskostnaderna delas in i följande funktioner: Anskaffning, administration, skadereglering och kapitalförvaltning. Med anskaffningskostnader avses kostnader för provisioner, försäljning och marknadsföring. Anskaffnings- och administrationskostnader redovisas i posten Driftskostnader i resultaträkningen. Skaderegleringskostnaderna redovisas i posten Utbetalda försäkringsersättningar i resultaträkningen och kapitalförvaltningskostnaderna redovisas i posten Kapitalavkastning, kostnader i resultaträkningen.

Övriga tekniska kostnader

Som övriga tekniska kostnader redovisas kostnader avseende avkastningsskatt.

Skatt

Avkastningsskatt

Bolaget betalar en schabloniserad avkastningsskatt på de tillgångar som förvaltas för försäkringstagarnas räkning. Bolagets sparprodukter omfattas av avkastningsskatt. Kostnad avseende avkastningsskatt redovisas under rubriken Övriga tekniska kostnader.

Pensionsförsäkring

Skattesatsen är 15 procent och skatten tas ut på en schablonmässigt bestämd avkastning på försäkringskapitalet vid årets början. Avkastningen beräknas som försäkringskapitalet multiplicerat med den genomsnittliga statslåneräntan under föregående år. Från och med 2017 har det införts ett golv för statslåneräntan där skatteunderlaget är lägst 0,5 procent av försäkringskapitalet. Den genomsnittligt beräknade statslåneräntan 2017 uppgår till 0,51 procent.

Kapitalförsäkring

Skattesatsen är 30 procent och skatten tas ut på en schablonmässigt bestämd avkastning på försäkringskapitalet vid årets början, med tillägg av premieinbetalningar under året (betalda under första halvåret med 100 procent, betalda under andra halvåret till 50 procent). Avkastningen beräknas som försäkringskapitalet multiplicerat med statslåneräntan per 30 november föregående år ökad med en procentenheter, dock lägst 1,25 procent. Statslåneräntan per 30 november 2017 var 0,49 procent och den schablonmässigt beräknade avkastningen (skatteunderlaget) för 2018 blir då 1,49 procent av försäkringskapitalet.

Inkomstskatt

Med inkomstskatt avses aktuell och uppskjuten skatt. Riskprodukterna sjukförsäkring och premiebefrielse omfattas av inkomstskatt. Även avkastningen på det egna kapitalet beskattas med inkomstskatt.

Not 1 Redovisningsprinciper, fortsättning

Uppskjuten skatt

Uppskjuten skatt är skatt som hänför sig till temporära skillnader mellan en tillgångs eller skulds värde i räkenskaperna och dess skattepliktiga värde. Uppskjutna skatteskulder redovisas för skattepliktiga temporära skillnader och uppskjutna skattefordringar redovisas för avdragsgilla temporära skillnader i den omfattning det är sannolikt att beloppen kan utnyttjas mot framtida över-skott.

Avgiftsuttag för skatt

Avgifter som tas ut från försäkringen för att täcka avkastnings-skatten redovisas under rubriken Övriga tekniska intäkter.

Tillgångar för försäkringstagarnas räkning

Tillgångar för försäkringstagarnas räkning förvaltas i olika tillgångsportföljer.

Inom portföljen för det förmånsbestämda försäkringsbeståndet samt portföljerna för det premiebestämda försäkringsbeståndet finns en mindre del av bolagets egna kapital placerat för att portföljernas värde aldrig ska understiga de medel som tilldelats försäkringstagarna. Det egna kapitalets andel av tillgångarna och därmed också avkastningen beräknas utifrån det kapital som tilldelats försäkringstagarna. Överskjutande kapital tillhör bolaget och motsvarande andel av avkastningen överförs månatligen till den inkomstbeskattade delen (avkastning på eget kapital) av verksamheten.

Riskportfölj

I riskportföljen förvaltas tillgångar som är till för att täcka oreglerade skador och sjukreserver. Avkastningen på riskportföljen fördelas, beroende på produkt, på inkomstbeskattad respektive avkastningsbeskattad verksamhet.

Eget kapitalportfölj

I eget kapitalportföljen förvaltas bolagets egna medel. Avkastningen på egna medel beskattas med inkomstskatt. Även en viss del av de medel som SPP Pension & Försäkring har avsatt som skuld-täckning för latent kapitaltillskott avseende underfinansierade försäkringar förvaltas inom eget kapitalportföljen. Avkastningen på dessa tillgångar hör till den avkastningsbeskattade delen av verksamheten.

Goodwill och andra immateriella tillgångar

Goodwill förvärvat i rörelseförvärv skrivs av på fem år. Övriga immateriella tillgångar som förvärvats vid rörelseförvärv skrivs av över nyttjandeperioden.

Egenutvecklade immateriella tillgångar skrivs av linjärt. Immateriella tillgångar redovisas till anskaffningsvärde efter avdrag för ackumulerade avskrivningar och eventuella nedskrivningar.

Nedskrivning av goodwill och immateriella tillgångar

En prövning av det redovisade värdet på goodwill och immateriella tillgångar görs vid varje balansdag för att bedöma om det finns någon indikation på att tillgången minskat i värde. Om en sådan indikation finns fastställs tillgångens återvinningsvärde. Återvinningsvärdet beräknas som det högsta av en tillgångs nyttjande- eller nettoförsäljningsvärde.

Vid beräkning av nyttjandevärde diskonteras uppskattat framtida kassaflöde till nuvärde med en diskonteringsränta före skatt. En nedskrivning görs då återvinningsvärdet är lägre än det redovisade värdet. En nedskrivning återförs då det inte längre finns något nedskrivningsbehov. Nedskrivningar kostnadsförs i resultaträkningen.

Placeringsstillgångar

Som placeringsstillgångar redovisas byggnader och mark, placeringar i koncernföretag samt andra finansiella placeringsstillgångar. Placeringsstillgångar värderas till verkligt värde. Verkligt värde är ett belopp till vilket en tillgång skulle kunna överlåtas mellan kunniga parter som är oberoende av varandra och som har ett intresse av att transaktionen genomförs. Såväl realiserade som orealiserade värdeförändringar redovisas över resultaträkningen. Köp och försäljningar av placeringsstillgångar redovisas i balansräkningen per affärsdagen.

Placeringar i koncernföretag

Placeringar i koncernföretag värderas till verkligt värde och värdeförändringarna redovisas i resultaträkningen. Verkligt värde beräknas som justerat eget kapital där hänsyn tagits till ej bokförda skillnader mellan marknadsvärde och bokfört värde på koncernföretagens tillgångar och skulder. Verkligt värde beräknas löpande och bokförs månadsvis.

Värderingen till verkligt värde har endast materiell betydelse avseende dotterbolaget SPP Fastigheter AB. SPP Fastigheter AB ägs för försäkringstagarnas räkning.

Placeringar i intresseföretag

Placeringar i intresseföretag värderas till verkligt värde och värdeförändringarna redovisas i resultaträkningen. Verkligt värde beräknas som justerat eget kapital där hänsyn tagits till ej bokförda skillnader mellan marknadsvärde och bokfört värde på intresseföretagens tillgångar och skulder. Verkligt värde beräknas löpande och bokförs månadsvis.

Finansiella instrument

Finansiella instrument som redovisas som tillgångar är kassa och bank, aktier och andelar, räntebärande värdepapper, derivat, upplupna ränteintäkter och övriga finansiella tillgångar. Finansiella instrument som redovisas som skulder är derivat, leverantörsskulder och övriga finansiella skulder. Finansiella tillgångar och skulder har vid första redovisningstillfället klassificerats utifrån vilket syfte instrumentet förvärvades. Inga omklassificeringar har skett jämfört med föregående år. Klassificeringen framgår av not 22 Klassificering av finansiella tillgångar och skulder.

Aktier och andelar

Aktier och andelar har klassificerats som finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen. Onoterade aktier marknadsvärderas enligt EVCA:s principer (European Private Equities and Venture Capital Association) som är i överensstämmelse med IAS 39.

Derivat

Derivat klassificeras alltid som innehav för handel enligt IAS 39 och redovisas till verkligt värde via resultaträkningen. Derivat som har ett positivt marknadsvärde vid balansstidpunkten redovisas under posten Placeringsstillgångar och derivat med ett negativt marknadsvärde redovisas under posten Skulder.

Obligationer och andra räntebärande värdepapper

Obligationer och andra räntebärande värdepapper värderas till verkligt värde enligt senast noterad köpkurs eller om sådan saknas senast noterad betalkurs. Om noterad kurs saknas görs en nuvärdesberäkning där likartade värdepappers marknadsräntor används. Hänsyn tas då till väsentliga faktorer som motpartsrisiker, duration med mera. Köp och försäljning av penning- och kapital-

Not 1 Redovisningsprinciper, fortsättning

marknadsinstrument på avistamarknaden redovisas med tillämpning av affärsdagsredovisning.

Övriga finansiella tillgångar och skulder

Övriga finansiella tillgångar redovisas med det belopp som förväntas inflyta. Övriga finansiella skulder redovisas till nominellt belopp. Övriga finansiella tillgångar och skulder redovisas utan diskontering då den förväntade löptiden är mindre än ett år.

Andra tillgångar

Kassa och bank

Som kassa och bank redovisas medel som företaget direkt förfogar över. Kassa och bank som ingår som en del i kapitalförvaltningen och som företaget endast indirekt förfogar över redovisas som placeringstillgångar under rubriken Övriga finansiella tillgångar. Kassa och bank bokförs till nominella belopp vilket anses motsvara verkligt värde.

Materiella anläggningstillgångar

Samtliga tillgångar som har klassificerats som materiella tillgångar skrivs av över en beräknad nyttjandeperiod. Normalt tillämpas en linjär avskrivningsplan. Inventarier skrivs av på fem år. Materiella tillgångar redovisas till anskaffningsvärde efter avdrag för ackumulerade avskrivningar och eventuella nedskrivningar.

Nedskrivning av materiella anläggningstillgångar

En prövning av det redovisade värdet på materiella anläggningstillgångar görs vid varje balansdag för att bedöma om det finns någon indikation på att tillgången minskat i värde. Om en sådan indikation finns fastställs tillgångens återvinningsvärde. Återvinningsvärdet beräknas som det högsta av en tillgångs nyttjandever eller nettoförsäljningsvärde.

Vid beräkning av nyttjandeverde diskonteras uppskattat framtida kassaflöde till nuvärde med en diskonteringsränta före skatt.

En nedskrivning görs då återvinningsvärdet är lägre än det redovisade värdet. En nedskrivning återförs då det inte längre finns något nedskrivningsbehov. Även återförsäkringstillgångar prövas för nedskrivningsbehov. Nedskrivningar kostnadsförs i resultaträkningen.

Förutbetalda anskaffningskostnader

Som förutbetalda anskaffningskostnader redovisas utbetalda provisioner. Aktiveringen avser provisioner som betalas vid nyteckning, höjningar och premioprovisioner. Aktivering av provisioner görs endast om det avtal provisionen avser bedöms generera framtida administrativa intäkter och om avtalet är prissatt så att framtida avgifter är avsedda att täcka utbetalda provisioner. Förutbetalda anskaffningskostnader periodiseras över kontraktets löptid. Förutbetalda anskaffningskostnader nedskrivningsprövas minst årligen.

Aktieägartillskott

Aktieägartillskott redovisas direkt mot eget kapital hos mottagaren. Lämnade aktieägartillskott aktiveras och redovisas som aktier och andelar vilka nedskrivningsprövas löpande.

Försäkringstekniska avsättningar

Försäkringstekniska avsättningar utgörs av livförsäkringsavsättningar, avsättningar för oreglerade skador (både fastställda, icke fastställda skador (IBNR) och sjukräntor), garanterad återbäring och villkorad återbäring. För försäkring med sparande beräknas livförsäkringsavsättningar prospektivt. Avsättningarna nuvärdesberäknas och beräkningarna bygger på antaganden om bland annat ränta, dödlighet, driftskostnader och skatt. Inom det premiebestämda beståndet beräknas villkorad återbäring som differens

mellan försäkringskapitalet och summan av livförsäkringsavsättning och garanterad återbäring för respektive försäkringsmoment. På de försäkringsmoment där summan av livförsäkringsavsättning och garanterad återbäring överstiger försäkringskapitalet bokförs en reservering motsvarande underskottets storlek. Sådana underskott benämns latent kapitaltillskott (LKT).

Även inom det förmånsbestämda beståndet uppstår LKT till följd av att försäkringskapitalet understiger värdet av livförsäkringsavsättningen. I det fall försäkringskapitalet på ett kundföretag understiger livförsäkringsavsättningen beräknas LKT som differens mellan livförsäkringsavsättningen och försäkringskapitalet.

Livförsäkringsavsättning

Livförsäkringsavsättningen består av kapitalvärdet av bolagets garanterade åtaganden. Största delen (cirka 95 procent) av bolagets förpliktelser avser tjänstepensioner. I affärsredovisningen använder bolaget samma redovisningsregler och värderingsregler för såväl försäkringsavtal som klassificerats som tjänstepensioner som för avtal som klassificerats som övrig livförsäkring. Livförsäkringsavsättningen beräknas prospektivt per försäkring med antaganden om ränta, dödlighet, omkostnader och skatt. Framtida garanterade kassaflöden diskonteras med räntekurva för samtliga ålderspensioner och efterlevandepensioner med undantag för efterlevandepensioner med fribrevsrätt inom premiebestämda beståndet där kassaflödesmetodik ännu inte införts.

Diskonteringsräntekurvor

För sparförsäkringar inom förmånsbestämda och premiebestämda beståndet samt sjukförsäkring i förmånsbestämda beståndet diskonteras avsättningarna med nominell räntekurva. För riskförsäkring (inkl. sjukförsäkring) inom premiebestämda beståndet diskonteras avsättningarna med en realräntekurva. Räntekurvorna justeras med antaganden om driftskostnader och skatt.

Som utgångspunkt fastställs vid var tid gällande diskonteringsränta utifrån de metoder som ligger till grund för diskonteringsräntan i Solvens II:

- För nominella räntor med löptider upp till 10 år bestäms diskonteringsräntan som marknadsnoterade swapräntor, justerade för både kreditrisk (kreditjustering) och illikviditet (volatilitetsjustering). Både kreditjusteringen och volatilitetsjusteringen baseras på de vid värderingstidpunkten senast tillgängliga, av EIOPA publicerade värdena.
- För reala räntor med löptider upp till 10 år bestäms diskonteringsräntan utifrån marknadsnoterade realränteobligationer utgivna av den svenska staten. Ingen kreditjustering eller volatilitetsjustering används för de reala diskonteringsräntorna.
- För löptider bortom 20 år fastställs en långsiktig nominell terminränta som summan av långsiktiga antaganden om inflation och realränta. De långsiktiga antagandena baseras på uppgifter från oberoende svenska institut såsom Riksbanken och Konjunkturinstitutet.

För löptider mellan 10 och 20 år interpoleras terminräntorna för att säkerställa en jämn övergång från sista likvida marknadsräntan (vid 10-årspunkten) till den långsiktiga terminräntan. För nominella räntor genomförs interpoleringen enligt den s.k. Smith-Wilson ansatsen medan en linjär interpolering används för reala räntor.

Lämpligheten av den ovan beskrivna ansatsen och de använda parametrarna verifieras löpande och eventuella förändringar i dessa antaganden rapporteras till SPP Pension & Försäkringsstyrelse och revisorer.

Vid beräkningen av livförsäkringsavsättningen tas hänsyn till de framtida kostnader som skäligen kan förväntas uppkomma med an-

Not 1 Redovisningsprinciper, fortsättning

ledning av ingångna försäkringsavtal. Kostnaderna fastställs utifrån bolagets egna kostnadsanalyser som baseras på faktiska drifts-kostnader under det gångna året. Framskrivningen av de förväntade framtida kostnaderna följer samma principer som ligger till grund för Solvens II. Eventuella framtida kostnadseffektiviseringar beaktas ej.

Dödlighetsantaganden

Antaganden om dödlighet varierar med hänsyn till den försäkrades kön och ålder. De antaganden som tillämpas har sin grund i gemensam branschstatistik (DUS 14) men anpassas till bolagets egna erfarenheter.

Kostnadsantagande

SPP Pension & Försäkring tillämpar en dynamisk modell för kostnadsavdraget som vid var tid justerar tillämpliga räntebelastningar till rådande ränteläge.

Antagande för avkastningsskatt

Skattekostnadsavdraget beräknas genom att multiplicera gällande skattesats med swapräntan.

Förlustprövning

Bolaget utför varje kvartal en förlustprövning enligt IFRS 4. En prövning görs med avseende på om redovisade försäkringsskulder är adekvata. Detta görs genom att göra aktuella uppskattningar av framtida kassaflöden enligt ingångna försäkringsavtal. De framtida kassaflödena diskonteras och jämförs med avsättningens redovisade värde minskat med hänförliga förutbetalda anskaffningskostnader och hänförliga immateriella tillgångar. Eventuella brister redovisas i resultaträkningen.

Avsättning för oreglerade skador

Avsättning för oreglerade skador består av avsättningar för sjukräntor, fastställda skador och icke fastställda skador. Vid värdering av avsättningar för sjukräntor används en riskfri marknadsränta där även hänsyn tas till framtida indexering av utbetalningarna. Avsättningar för fastställda skador avser anmälda och godkända skador som ännu inte är utbetalda. Icke fastställda skador är skador som ännu inte är anmälda men som, med statistiska metoder, beräknats ha inträffat.

Villkorad återbäring

Villkorad återbäring fås genom differensen mellan försäkringskapitalet och summan av livförsäkringsavsättning och garanterad återbäring för respektive försäkringsmoment. På de försäkringsmoment där summan av livförsäkringsavsättning och garanterad återbäring överstiger försäkringskapitalet bokförs en reservering motsvarande underskottets storlek. Sådana underskott benämns latent kapitaltillskott (LKT).

Fondförsäkringsåtaganden

Här redovisas skulder avseende investeringsavtal i fondförsäkring. Fondförsäkringsåtaganden värderas till verkligt värde.

Det verkliga värdet fastställs med hjälp av aktuella fondvärden på de fonder som försäkringstagarna har i sina fondförsäkringar. Värdeförändringar redovisas brutto över resultaträkningen.

Avsättningar

Avsättningar redovisas enligt IAS 37. Avsättningar redovisas till följd av inträffade händelser när det är sannolikt att det kommer att krävas ett utflöde av resurser för att reglera åtagandet. Avsättningen värderas till det belopp som bedöms vara mest sannolikt med hänsyn tagen till tidpunkten för reglering.

Pensioner

Kostnader för egen personal avseende både förmånsbestämda och avgiftsbestämda pensioner redovisas som personalkostnad i takt med att förmånerna intjänas. Förmånsbestämda pensioner redovisas enligt RFR 2, vilket innebär att pensionskostnaden motsvarar inbetalda premier.

Förmånsbestämda pensioner redovisas för egen personal på samma sätt och tillsammans med bolagets övriga åtaganden avseende livförsäkringsavtal.

Anställda efter 1 januari 2014 tillhör BTP1 planen där ålderspensionsdelen är en premiebestämd plan vilket innebär att arbetsgivaren inte utlovar en viss pension utan istället betalar in en viss premie som grundas på pensionsmedförande lön.

Leasing

Leasingkontrakt definieras som ett finansiellt eller operationellt leasingavtal. Ett finansiellt leasingavtal innebär att leasegivaren överför de ekonomiska risker och fördelar som förknippas med ägandet av ett objekt i allt väsentligt till leasetagaren. Operationella leasingavtal är de som inte är finansiella. SPP Pension & Försäkrings samtliga leasingavtal har klassificerats som operationella då enbart en oväsentlig del av avtalen formellt utgör finansiell leasing. Detta innebär att betalda leasingavgifter redovisas som driftskostnader.

Omräkning av resultat- och balansräkning i filialen

SPP Pension & Försäkring har under året bedrivit verksamhet via filial i Norge. Filialens redovisningsvaluta är norska kronor. Omräkning av filialens balansräkning görs genom att tillgångar och skulder värderas till balansdagens valutakurs. Intäkter och kostnader värderas till periodens genomsnittskurs. De omräkningsdifferenser som uppkommer redovisas i Övrigt totalresultat.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen är upprättad enligt indirekt metod, det vill säga den utgår från resultat före skatt justerat för icke likviditetspåverkande poster samt förändringar i balansräkningen som haft kassaflödespåverkan. Resultat före skatt motsvarar livförsäkringsrörelsens tekniska resultat enligt resultaträkningen. Kassaflödet är uppdelat i tre sektorer: Löpande verksamhet består av flöden från den huvudsakliga verksamheten: premiebetalningar och utbetalda försäkringsersättningar samt kapitalförvaltning och driftskostnader. Investeringsverksamhet förklarar de kassaflöden som uppkommer på grund av förvärv eller avyttringar av immateriella och materiella tillgångar exklusive förvaltningsfastigheter. Finansieringsverksamhet upplyser normalt om förändringar i upptagna lån samt utdelningar.

Koncernbidrag

SPP Pension & Försäkring tillämpar alternativregeln i enlighet med RFR 2 vilket innebär att såväl erhållna som lämnade koncernbidrag redovisas som bokslutsdisposition i resultaträkningen.

NOT 2 Väsentliga uppskattningar och bedömningar

Upprättande av de finansiella rapporterna och tillämpningen av olika redovisningsstandarder baseras ofta på ledningens och styrelsens uppskattningar och bedömningar. Dessa grundar sig oftast på historiska erfarenheter och antaganden som anses vara rättvisande och rimliga. Men de grundar sig även på andra faktorer, inklusive förväntningar på framtida händelser. Företagsledningen utvärderar löpande gjorda uppskattningar och bedömningar där utfallet kan avvika från gjorda uppskattningar och bedömningar. De uppskattningar som SPP Pension & Försäkring bedömer har störst inverkan på resultatet och/eller tillgångar och skulder redogörs nedan.

Uppskattningar och bedömningar

Försäkringstekniska avsättningar

För att beräkna de försäkringstekniska avsättningarna krävs kvalificerade bedömningar med antaganden om bland annat dödlighet, sjuklighet, räntor, kostnader, skatt och andra riskmått som påverkar värderingen. Förändringarna i dessa antaganden påverkar befintliga avsättningar och bolagets redovisade resultat. Den ränta som används är vid var tid gällande diskonteringsräntekurva för nominella respektive reala åtaganden. Den nominella räntekurvan utgår från på kredit- och illikviditetsjusterade marknadsnoteringar för ränteswappar och en modellerad långsiktig terminsränta om 4,05 procent. Den reala räntekurvan utgår från marknadsnoterade realränteobligationer utgivna av den svenska staten. Hur mycket en ränteförändring påverkar bolagets resultat är främst beroende på nuläget av bolagets underfinansierade försäkringar. Vid sjunkande räntor ökar bolagets avsättningar för underfinansierade försäkringar vilket påverkar bolagets resultat negativt.

De försäkringar som har ett buffertkapital får ingen negativ påverkan vid sjunkande räntor så länge det finns ett buffertkapital kvar. SPP Pension & Försäkring gör en förlustprövning på en "nettoskuld" i balansräkningen som utgörs av försäkringstekniska avsättningar minus aktiverade anskaffningskostnader. Värdering av försäkringstekniska avsättningar beskrivs i redovisningsprinciperna i not 1. Känsligheten i de antaganden som ligger till grund för värderingen av de försäkringstekniska avsättningarna samt information om nuvarande antaganden finns i not 3.

Aktier i dotterbolaget SPP Fastigheter AB

Aktier i SPP Fastigheter AB är investeringar som innehas för försäkringstagarnas räkning och påverkar främst den avkastning som tilldelas försäkringstagarna inom traditionell försäkring. Aktierna värderas med hänsyn tagen till verkligt värde på de indirekt ägda fastigheterna.

Fastigheter värderas enligt kassaflödesmetoden och externvärderas vid varje årsskifte. Metoden innehåller ett flertal antaganden såsom hyres- och kostnadsutveckling, vakansgrad, avkastningskrav och kalkylränta. En förändring av dessa antaganden påverkar värderingen. Redovisade värden för innehaven samt en känslighetsanalys över antaganden som ligger till grund för värderingen finns i not 19.

Finansiella instrument

Vid värdering av finansiella instrument till verkligt värde används i första hand noterade priser på aktiva marknader. För innehav som saknar priser från aktiva marknader används vedertagna värderingsmodeller med hjälp av etablerade värderingstekniker. I not 23 redovisas innehaven uppdelad i olika värderingskategorier. Värdering av finansiella instrument beskrivs i not 1. Känslighetsanalys finns i not 23.

Traditionella försäkringsavtal

Samtliga med kunder ingångna traditionella försäkringsavtal har klassificerats som försäkringsavtal. Bedömning har gjorts att försäkringsavtal medför betydande försäkringsrisk. Vid klassificeringen har gränsvärdet 5 procent använts för vad som anses som betydande försäkringsrisk.

Fondförsäkringsavtal

Samtliga fondförsäkringsavtal har klassificerats som finansiella avtal. Bedömning har gjorts att fondförsäkringsavtal inte medför någon betydande försäkringsrisk.

Skatter

Vid beräkning av underlag för inkomstskatt görs en bedömning avseende fördelning av intäkter och kostnader mellan inkomstbeskattad och avkastningsbeskattad verksamhet. Använda principer får direkt påverkan på den beräknade skatten.

En uppskattning har gjorts att SPP Pension & Försäkrings framtida intjäning inom den inkomstbeskattade verksamheten är god. Detta innebär att det kommer uppstå framtida skattemässiga vinster som kan kvittas mot ackumulerade underskottsavdrag. Bokförd skattefordran hänförlig till underskottsavdragen anses mot denna bakgrund som försvarlig.

Inom den svenska delen av Storebrandkoncernen, där SPP Pension & Försäkring ingår, används koncernbidrag för att kvitta inkomstskattemässiga överskott mot inkomstskattemässiga underskott.

NOT 3 Risker och riskhantering

Som försäkringskoncern består SPP Pension & Försäkrings kärnverksamhet av att på ett medvetet, kontrollerat och ansvarsfullt sätt ta och hantera olika risker för både kundernas och ägarnas räkning. SPP Pension & Försäkring står under Finansinspektionens tillsyn och omfattas därmed av tillsynsmyndighetens föreskrifter och allmänna råd om försäkringsrörelse (FFFS 2015:8).

Bolagets riskhanteringssystem fastställs av styrelsen och omfattar bland annat:

- Strategiska beslut och styrdokument när det gäller riskhantering.
- Definition av gränser för bolagets riskaptit och samlade risktolerans.
- Processer för identifiering, mätning, hantering, övervakning och rapportering av bolagets risker.

Styrelsen har under hösten genomfört en egen risk- och solvensbedömning ("ORSA"), varvid bolaget har identifierat affärsrisker (inklusive strategiska risker), marknadsrisker, försäkringsrisker, kreditrisker, samt operativa risker och risker avseende bristande regelefterlevnad. Slutsatserna från ORSA-processen har även lämnats in till tillsynsmyndigheten.

Ansvar och roller

Styrelsen har det överordnade ansvaret för att styra, hantera och följa upp bolagets risktagande. Styrelsen fastställer minst årligen ramar och riktlinjer för verksamhetens risktagande. Verkställande direktör ansvarar för att verksamheten följer de av styrelsen fastställda ramarna och riktlinjerna, samt att eventuella brister i deras efterlevande rapporteras och åtgärdas. Verkställande direktör och ledning ansvarar således för att riskerna hanteras och prioriteras i enlighet med styrelsens beslut. Ansvarsområdena för styrelsen och verkställande direktör fastställs i form av instruktioner.

Bolagets riskaptit och riskstrategi fastställs minst årligen av styrelsen. Genom en egen risk- och solvensbedömning tar styrelsen dessutom minst årligen ställning till att bolagets riskhanteringssystem är ändamålsenligt och tillräckligt. Styrelsen utgör i sin helhet även revisionsutskottet.

Riskhanteringssystemet organiseras enligt principen om tre försvarslinjer:

Ledare på samtliga nivåer i verksamheten ansvarar för att det inom deras respektive ansvarsområde sker en ändamålsenlig internkontroll och dokumentation, samt för att eventuellt upptäckta brister rapporteras och åtgärdas. Riskägarskap och styrning av enskilda risker är därmed en integrerad del av verksamheten.

Oberoende riskkontroll

SPP Pension & Försäkring har fyra oberoende kontrollfunktioner varav tre är organiserade under oberoende riskkontroll. Verksamhetens Riskhanteringsfunktion, Compliancefunktionen för regelefterlevnad och Aktuariefunktionen för aktuariell kontroll. Kontrollfunktionerna rapporterar direkt till verkställande direktör och bolagets styrelse. Riskhanteringsfunktionen ska löpande informera styrelse och verkställande direktör i frågor om risker, kapacitet för risktagande, kapitalsituation, samt väsentliga regelverksförändringar

och ska på så sätt säkerställa att alla viktiga risker identifieras, hanteras och rapporteras. Riskhanteringsfunktionerna ska även ta en aktiv och koordinerande roll i utvecklingen av bolagets riskaptit och riskstrategi. Compliancefunktionen ska fortlöpande identifiera, bedöma, övervaka och informera om risker som kan uppkomma till följd av bristande efterlevnad av regler, omfattande lagar, förordningar, föreskrifter och interna regelverk. Aktuariefunktionen ska löpande granska och rapportera om kvaliteten i beräkningen och tillräckligheten av försäkringstekniska avsättningar.

Internrevision

Internrevision är den fjärde oberoende kontrollfunktionen och är direkt underställd styrelsen och ska utvärdera och bekräfta att bolagets riskhanteringssystem efterlevs på ett ändamålsenligt och effektivt sätt. EY i Sverige har under året tillhandahållit internrevision på uppdrag av styrelsen.

Försäkringsrisker

Som försäkringsrisk betecknas risk för finansiella förluster eller en försvagning av bolagets soliditet till följd av oväntade utvecklingar i biometrisk utfall och antaganden, kundbeteendet eller bolagets kostnader. SPP Pension & Försäkring erbjuder försäkring med garanterad ränta och fondförsäkring med i förekommande fall tillhörande livsfallskydd, efterlevandeskydd och skydd för händelse av sjukdom. Exponeringen mot biometrisk risk är begränsad inom fondförsäkring och återfinns främst inom den traditionella affären och riskaffären. Verksamheten är huvudsakligen inriktad på tjänstepension som förekommer både i form av kollektiva avtal och individuella kontrakt. I mindre omfattning finns även privat pensionsförsäkring och kapitalförsäkring.

Försäkringsrisker uppkommer i samband med följande händelser:

1. **Långt liv** – Risk för fel estimering av förväntad livslängd och framtida pensionsutbetalningar. Medellivslängden i Sverige fortsätter att öka som en följd av medicinska framsteg, urbanisering och förändrade livsvanor.
2. **Dödsfall** – Risk för fel estimering av framtida antal dödsfall. Dödligheten i Sverige har minskat under de senaste åren.
3. **Sjukdom** – Risk för fel estimering av framtida antal sjuk- och friskskrivningar. Historiskt sett uppvisar sjuk- och friskskrivningar stort beroende av konjunkturläget och förändringar i socialförsäkringssystemet.
4. **Kundbeteende** – Risk för att kunderna utnyttjar sina optioner så som flytträtt vilket kan påverka SPP framtida intjäning negativt då en stor del av intäkterna är kapitalberoende.
5. **Kostnadsrisk** – Risk för en felestimering av bolagets framtida kostnader.

SPP Pension & Försäkring följer utvecklingen i dessa riskfaktorer och äger rätt till att anpassa prissättningen framöver. Exponeringen mot dödsfall och sjukdom begränsas dessutom genom återförsäkring för enstaka (stora) risker. SPP Pension & Försäkrings tariffer innehåller inga explicita antaganden om inflation, flytt av kapital eller fribrevsläggning men de materiella kundoptionerna modelleras inom ramen för Solvens II. Uppföljning av risker för långt liv, dödsfall och sjukdom sker löpande genom det månatliga riskresultatet. Risken för kundbeteende följs upp löpande genom bolagets nettoflöden. Kostnadsutvecklingen ingår i bolagets finansiella mål vilket medför en regelbunden uppföljning. Vidare följs försäkringsriskerna upp genom dess kapitalbindningen och utvecklingen av bolagets solvenskvot där försäkringsriskerna ingår i de försäkringstekniska avsättningarna (både bästa skattningen och riskmarginalen) och i kapitalkravet.

Not 3 Risker och riskhantering, fortsättning

Känslighetsanalys

Minskad dödlighet påverkar livsfallsresultatet negativt och dödsfallsresultatet positivt. En ökad dödlighet får således den motsatta effekten. Om det verkliga utfallet för dödlighet hade ändrats med +/- 20 procent innebär detta en förändring av SPP Pension & Försäkrings årliga livs- och dödsfallsresultat med +/- 96 miljoner kronor. I tillägg skulle förändrade antaganden även leda till en förändring i bolagets försäkringstekniska avsättningar.

Minskad sannolikhet för tillfrisknande påverkar sjukresultatet negativt. Om det verkliga utfallet för avveckling förändrats med +/- 20 procent påverkas SPP Pension & Försäkrings årliga sjukresultat med +/- 36 miljoner kronor. I tillägg skulle förändrade antaganden även leda till en förändring i bolagets försäkringstekniska avsättningar.

Annulationsrisken avser risken för att kunden avslutar sitt försäkringskontrakt under avtalsperioden. Det flyttbara kapitalet inom SPP Pension & Försäkring uppgår till försäkringskapitalet, varför den direkta resultateffekten är försumbar. En ökning i annullationsfrekvensen medför dock en sämre utveckling i försäkringskapitalet och därmed lägre framtida avgiftsintäkter.

Kostnadsrisken avser risken att SPP Pension & Försäkrings avgifter inte kan täcka bolagets kostnader. Avgiftsintäkter baseras i stor utsträckning på försäkringskapitalet vilket är utsatt för både marknads- och annullationsrisker. Kostnader beror däremot ofta på ingångna avtal och kan inte anpassas i samma takt som avgifter förändras. En ökning i kostnader slår direkt genom SPP Pension & Försäkrings resultaträkning - ökar kostnaderna med 10% minskar koncernens resultat med 108 MSEK. I tillägg skulle förändrade kostnadsantaganden även leda till en förändring i bolagets försäkringstekniska avsättningar.

Riskresultat

Riskresultatet är i huvudsak uppdelat på livsfalls-, dödsfalls- och sjukresultat, men omfattar även riskreducerande poster såsom pooling och återförsäkring. I fondförsäkring är försäkringsrisken begränsad.

(miljoner kronor)	2018	2017
Livsfallsresultat	23	67
Dödsfallsresultat	-8	20
Sjukresultat	59	79
Övrigt	-223	-5
Summa	-149	161

Livsfallsresultatet utgörs av skillnaden mellan den riskkompensation SPP Pension & Försäkring tilldelar kundernas försäkringskapital och de risksummor som frigörs i fall den försäkrade avlider. Ett positivt livsfallsresultat uppstår således över tiden om den genomsnittliga livslängden i beståndet av försäkrade är kortare än vad som antas. Livsfallsresultatet för år 2018 uppgick till totalt 23 miljoner kronor. Dödsfallsresultatet utgörs av skillnaden mellan den riskpremie SPP Pension & Försäkring får och de risksummor som betalas för inträffade dödsfall. Ett positivt dödsfallsresultat uppstår således över tiden om den genomsnittliga livslängden i beståndet av försäkrade är längre än vad som antas. Dödsfallsresultatet för år 2018 uppgick till totalt -8 miljoner kronor.

Sjukresultatet består av två delar. Den ena delen, insjuknanderesultatet, är kopplad till sannolikheten att bli berättigad till sjukersättning och premiebefrielse efter karenstiden. Den andra delen, avvecklingsresultatet, är kopplad till sannolikheten att kvarstå som sjuk under pågående sjukfall. Sjukresultatet för år 2018 uppgick totalt sett till 59 miljoner kronor.

För stora dödsfalls- och sjukfallsexponeringar har SPP Pension & Försäkring tecknat återförsäkring. Resultatet avser skillnaden mellan de ersättningar SPP Pension & Försäkring får från återförsäkrare och de premier man har betalat. Återförsäkringsresultatet för 2018 uppgick till totalt -3 miljoner kronor och ingår i sjuk- och dödsfallsresultatet.

En omvärdering av run-off antagandena har gjorts för en stängd riskförsäkringsprodukt vilket ökar avsättningarna med 228 miljoner kronor. Det motsvarar en del av den reservupplösning som gjordes 2014. Posten ingår i övrigt resultat i tabellen ovan.

Marknadsrisk

Som marknadsrisk betecknas risk för finansiella förluster eller en försvagning av bolagets soliditet till följd av oväntade utvecklingar på finansmarknaden. Inom fondförsäkring bärs investeringsrisken av de försäkrade och bolaget har enbart en indirekt exponering mot marknadsrisk genom att en stor del av bolagets förvaltnings- och distributionsintäkter beror på försäkringskapitalets storlek. Garanterad försäkring är bland annat exponerat mot ändringar i marknadspriser för räntor, aktier, fastigheter, krediter och valutor. Ändringar i ränteläget kan dessutom leda till att skuldsidan utvecklas olika från tillgångssidan ("asset liability mismatch").

SPP Pension & Försäkring har inrättat processer och rutiner för att löpande mäta och följa upp bolagets exponering mot marknadsrisk. Marknadsrisken hanteras bland annat genom en skulddriven investeringsstrategi som syftar till att säkra kundernas garanterade utbetalningar och ett uttalat riskmått som begränsar resultatrisken. Som konsekvens är SPP Pension & Försäkrings exponering mot kortfristiga ränterörelser relativt liten. På lång sikt kan ihållande låga räntor dock innebära en risk för SPP Pension & Försäkring. De största kortsiktiga resultatpåverkande marknadsriskerna inom SPP Pension & Försäkring utgörs av fallande priser på aktie- och fastighetsmarknader samt ökning av kreditspreadar. Vidare följs marknadsriskerna upp via dess kapitalbindning och påverkan på utvecklingen av bolagets solvenskvot där de ingår i kapitalkravet.

Aktie-, ränte- och fastighetsrisk

Negativ utveckling på finansmarknaderna kan delvis mötas av befintliga kundöverskott. Där försäkringarna inte har tillräckligt mycket överskott för att möta stressen belastas bolagets resultat. SPP Pension & Försäkrings egna kapital är huvudsakligen placerat i korta räntebärande papper med låg exponering mot marknadsriskerna.

Genom sin dynamiska riskstyrning är SPP Pension & Försäkrings exponering mot fallande räntor relativt begränsad, både vad gäller bolagets resultat och soliditet. Ihållande låga räntor skulle dock försvåra bolagets möjlighet till framtida avkastning vilket skulle innebära en försvagning av bolagets finansiella resultat till följd av lägre intäkter från avkastningsdelning och indexeringsavgift, samt en ökande sannolikhet för framtida kapitaltillskott.

Känslighetsanalysen i detta avsnitt är baserad på tillgångsportföljerna för SPP Pension & Försäkring per 31 december 2018. Fondförsäkring är exkluderat från analysen då dessa produkter endast är indirekt exponerade mot marknadsrisk.

Stressnivåerna är samma som används för bolagets riskstyrning och uppgår till 12 procent nedgång för aktier, 7 procent nedgång för fastigheter, en ökning av kreditspreadar med 60 baspunkter och en nedgång i valuta med 7 procent. Räntor stressas ner med 50 baspunkter. Stresserna appliceras både var för sig och simultant.

Not 3 Risker och riskhantering, fortsättning

(miljoner kronor)	Ändring marknadsvärden	Andel av portföljen
Ränta (-50 bps)	2 299	2,6 %
Aktier (-12 %)	974	1,1 %
Fastigheter (-7 %)	696	0,8 %
Kreditrisk (+60 bps)	681	0,8 %
Valuta (-7 %)	66	0,1 %
Diversifiering	-813	-
Totalt	3 903	5,4 %

Resultateffekten av känsligheterna kommer att vara väsentligt lägre än de värden som redovisas i tabellen då överskott kan täcka det mesta av förlusterna. Överskottssituationen på de enskilda försäkringsavtalen kommer att avgöra om hela eller delar av värdeminskningen kommer att påverka finansiellt resultat. Resultatet belastas bara av den del av värdetappet som inte kan avräknas mot överskotten. Vidare kan finansiellt resultat påverkas negativt vid minskad överskottsdelning.

Valutarisk

Med valutarisk avses resultatpåverkan hänförlig till förändring i valutakurser.

Valutaexponering (miljoner kronor)	Balans- poster exklusive valutaderivat		Nettopositioner	
	i valuta	i valuta	i valuta	i SEK
EUR	62	-117	-55	-555
GBP	0	-11	-10	-117
HKD	0	-352	-352	-399
NOK	3 513	-2 232	1 281	1 312
USD	113	-325	-211	-1 873
YEN	-64	-1 066	-1 129	-91
Övriga valutor	-	-42	-42	-211
Summa 2018	3 624	-4 145	-518	-1 934
Summa 2017	4 247	-5 002	-755	-3 003

Kreditrisk

Som kreditrisk betecknas risk för att marknadsvärdet på bolagets innehav av obligationer och liknande värdepapper sjunker till följd av vidgande kreditspreadar. Kreditrisk omfattar även motpartsrisk som kan uppstå till följd av att bolagets motparter inte uppfyller sina ingångna åtaganden. Limiter för kreditexponering mot enskilda emittenter och aggregerat inom ratingkategorier fastställs av styrelsen. Kreditexponeringen är diversifierad för att undvika koncentration av kreditriskexponering på enskilda emittenter och eventuella förändringar i emittenters kreditvärdighet övervakas och följs upp löpande. SPP Pension & Försäkring använder sig så långt som det är möjligt av publicerade kreditbetyg. För att minska motpartsrisken på utestående derivattransaktioner har SPP Pension & Försäkring ISDA- och CSA-avtal (standardavtal) med alla OTC derivatmotparter.

Utestående OTC affärer under ISDA marknadsvärderas varje dag och säkerhet utbyts i enlighet med CSA.

Maximal kreditrisk

(miljoner kronor)	2018	2017
Byggnader och mark	7	9
Aktier och andelar i koncernföretag	2 562	2 035
Lån till koncernföretag	6 754	6 965
Aktier och andelar i intresseföretag	0	395
Aktier och andelar	5 755	5 754
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	64 485	70 540
Derivat	2 474	2 359
Övriga lån	5 187	4 880
Övriga finansiella tillgångar	1 879	1 191
Fondförsäkringstillgångar	87 560	87 560
Övriga tillgångar	3 714	2 339
Kassa och bank	879	886
Summa	181 256	184 913

Kreditrisk inklusive upplupen ränta fördelat på motpart

(miljoner kronor)	AAA	AA	A	BBB	NIG	Summa
Stat och kommun (emitterade/ garanterade)	13 162	9 801	37	-	876	23 876
Företagsobligationer	3 462	3 957	8 592	5 840	2 220	24 071
Bostadsobligationer	11 983	-	-	-	621	12 604
Hybrider	-	-	-	81	-	81
Ej räntebärande värdepapper i obliga- tionsfond, förvaltat av Storebrand	-	-	-	-	-	3 853
Summa 2018	28 607	13 758	8 629	5 921	3 717	64 485
Summa 2017	34 888	15 794	10 468	5 271	986	70 540

(miljoner kronor)	AAA	AA	A	BBB	NIG	Summa
Derivat	-	737	1 354	7	376	2 474
Banktillgodohavande	-	1 860	-	-	-	1 860
Summa 2018	-	2 597	1 354	7	376	4 334
Summa 2017	-	2 699	473	-	73	3 245

Ratingklasser är baserat på Standard & Poor; NIG = Non-investment grade.

Likviditetsrisk

Som likviditetsrisk betecknas risk för finansiella förluster till följd av att bolaget inte har tillräckligt snabb tillgång till de likvida medel som krävs för att uppfylla sina kortfristiga åtaganden. Likviditetsrisk kan också uppstå där bolaget eventuellt forceras att sälja tillgångar i ett ogynnsamt marknadsläge.

SPP Pension & Försäkrings försäkringsskulder är långsiktiga och kända långt innan de förfaller, men en fast likviditetsbuffert är fortfarande viktig för att kunna klara oförutsedda omständigheter. Strategier för likviditetsstyrning anger gränser och åtgärder för att säkerställa likviditet och anger en lägsta nivå för tillgångar som kan säljas med kort varsel. Strategierna som definierar ramarna för tilldelningen till olika typer av tillgångar innebär att SPP Pension & Försäkring har investeringar på penningmarknaden, obligationer, aktier och andra likvida placeringar som kan säljas vid behov.

Not 3 Risker och riskhantering, fortsättning

Operativa risker

Som operativ risk betecknas risk för ryktesförluster, (offentliga) sanktioner, finansiella förluster eller merarbete till följd av oväntade händelser i samband med sviktande processer och system, mänskliga fel eller externa händelser. Särskild risk föreligger där bolaget inte efterlever externa och interna regelverk (compliance-risk). För att identifiera och kvantifiera bolagets operativa risker har koncernen tagit fram en gemensam rutin som värderar riskerna utifrån deras sannolikhet och potentiella konsekvens. De personer som ingår i bolagets ledningsgrupp ska regelbundet identifiera och kvantifiera operativa risker inom sina respektive områden.

Det ligger även i ledarnas ansvar att säkerställa att ändamålsenliga åtgärder genomförs för att begränsa sannolikheten för och eventuella konsekvenser av inträffad incident. Operativa risker som ligger utanför av styrelsen fastställd riskaptit hanteras genom åtgärds-, beredskaps- och kontinuitetsplaner. Inträffade operativa risker rapporteras som incidenter. Samtliga medarbetare har ett ansvar för att rapportera de händelser de upptäcker. Samtliga incidenter loggas och rapporteras regelbundet till ledningsgruppen och styrelsen.

SPP Pension & Försäkring outsourcar en del av sin verksamhet till bolag inom Storebrandkoncernen (t.ex. kapitalförvaltning till Storebrand Asset Management) samt till externa parter (t.ex. försäkringsadministration till Skandikon AB, IT-tjänster till Evry AB och löneadministration till Zalaris HR Services Sweden AB). Vidare har Storebrand-koncernen ingått ett strategiskt partnerskap med Cognizant Technology Solutions Corporation. SPP inhämtar tredjepartsintyg för dessa leverantörer. De operativa riskerna kan i stor utsträckning hänföras till den outsourcade verksamheten. Det har etablerats en tvärgående styrningsmodell med tät leverantörsuppföljning och internkontrollaktiviteter för att säkra att utveckling, förvaltning och drift ger en pålitlig leverans. För att säkerställa att SPP Pension & Försäkring får information om utkontrakterad verksamhets operativa risker och incidenter avtalas det vid avtalskrivning om rutiner för hur hantering, rapportering och uppföljning av den outsourcade verksamheten ska ske. Identifiering av faktiska och potentiella intressekonflikter sker årligen samt vid förändringar. Identifierade intressekonflikter dokumenteras, hanteras samt rapporteras till Compliance Officer.

SPPs IT-system är centrala för bolagets verksamhet. Fel kan få konsekvenser för driften av bolaget och påverka kundernas och aktieägarnas förtroende. Som en yttersta konsekvens kan avvikelser leda till sanktioner från tillsynsmyndigheter.

Historiskt har SPP i hög utsträckning haft egenutvecklade system för livförsäkringsverksamheten. Nu pågår en förflyttning av den operationella plattformen till ett standardsystem, som ska säkerställa en säker och kostnadseffektiv drift och möjliggöra framtida digitalisering.

NOT 4 Premieinkomst (efter avgiven återförsäkring)

(Miljoner kronor)	2018	2017
Inbetalda eller tillgodoförda premier	2 962	2 358
Summa	2 962	2 358
Premier för avgiven återförsäkring	-3	-2
Summa	2 958	2 356

(Miljoner kronor)	2018		2017	
	Periodiska premier	Engångs-premier	Periodiska premier	Engångs-premier
Avtal för försäkring med garanterad ränta och riskförsäkring	1 188	1 773	1 136	1 223

Av inbetalda premier har 237 (164) miljoner kronor flyttats in från annan försäkringsgivare och 1 019 (712) miljoner kronor har flyttats internt från fondförsäkring. Hela premieinkomsten har tecknats i Sverige.

Upplysning om inbetalda premier som har bokförts i balansräkningen

(Miljoner kronor)	2018	2017
Periodiska premier	5 124	4 981
Engångspremier	2 764	1 011
Summa	7 888	5 992

Av inbetalda premier har 2 364 (1 131) miljoner kronor flyttats in från annan försäkringsgivare och 63 (29) miljoner kronor har flyttats internt. Hela premieinkomsten har tecknats i Sverige.

NOT 5 Kapitalavkastning, intäkter

Teknisk redovisning av försäkringsrörelse

(Miljoner kronor)	2018	2017
Utdelning på aktier och andelar		
Erhållna utdelningar	68	95
Ränteintäkter		
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	603	747
Derivat	913	1 166
Övriga ränteintäkter	246	172
Valutakursvinst, netto	877	-
Realisationsvinst, netto		
Aktier och andelar	68	300
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	247	-
Derivat	-	1 212
Summa	3 022	3 692

Icke teknisk redovisning

(Miljoner kronor)	2018	2017
Ränteintäkter		
Övriga ränteintäkter	-	0
Realisationsvinst, netto		
Aktier och andelar	8	19
Summa	8	19

NOT 6 Orealiserade vinster på placeringstillgångar

Teknisk redovisning av försäkringsrörelse

(Miljoner kronor)	2018	2017
Dotterbolag	458	512
Intressebolag	-	36
Aktier	-	509
Fondandelar	33	-
Summa	491	1 057

Icke teknisk redovisning

(Miljoner kronor)	2018	2017
Fondandelar	-	25
Summa	-	25

NOT 7 Övriga tekniska intäkter

(Miljoner kronor)	2018	2017
Avkastningsskatt	142	130
Kapitalavgifter	394	412
Erhållna provisioner	370	325
Administrationsintäkt kapitalförvaltning	93	95
Riskintäkter	35	52
Övriga avgifter	36	39
Summa	1 070	1 053

NOT 8 Försäkringsersättningar (efter avgiven återförsäkring)

(Miljoner kronor)	2018	2017
Utbetalda försäkringsersättningar	-5 282	-5 379
Annulationer och återköp	-183	-206
Driftskostnader för skadereglering	-24	-24
Summa	-5 489	-5 609
Förändring i avsättning för oreglerade skador (före avgiven återförsäkring)	-5	32
Summa	-5	32
Summa	-5 493	-5 577

Av annullationer och återköp har 141 (158) miljoner kronor flyttats till annan försäkringsgivare och 29 (29) miljoner kronor har flyttats internt till fondförsäkring.

Bokförda försäkringsersättningar i balansräkningen

(Miljoner kronor)	2018	2017
Utbetalda ersättningar	-1 886	-1 784
Annulationer och återköp	-2 327	-1 981
Summa	-4 213	-3 765

Av annullationer och återköp har 1 568 (1 518) miljoner kronor flyttats till annan försäkringsgivare och 489 (195) miljoner kronor har flyttats internt till garanterad försäkring.

NOT 9 Förändring i andra försäkrings- tekniska avsättningar (efter avgiven återförsäkring)

(Miljoner kronor)	2018	2017
Tilldelad avkastning avseende försäkring med garanterad ränta	-1 454	-3 019
Tilldelad avkastning avseende fondförsäkring	2 814	-7 051
Inbetalda premier	-2 734	-2 310
Utbetalda försäkringsersättningar	5 214	5 388
Förändring i kapitaltillskott	328	-66
Riskpremier och riskkostnader	273	335
Övriga förändringar	-294	31
Summa	4 147	-6 692

NOT 10 Återbäring och rabatter

(Miljoner kronor)	2018	2017
Reservering pooling avseende året	-16	-11
Reglering pooling avseende tidigare år	-	-3
Summa	-16	-14

I denna not ingår SPP Pension & Försäkrings kostnad för pooling, vilket innebär att försäkringar från ett stort antal företag samlas i en pool för att minska risken vid riskprodukter såsom sjukpension.

NOT 11 Driftskostnader

(Miljoner kronor)	2018	2017
Anskaffningskostnader	-487	-459
Förändring av förutbetalda anskaffningskostnader	28	8
Administrationskostnader	-622	-650
Summa driftskostnader	-1 081	-1 101
Driftskostnader för skadereglering	-24	-24
Kapitalförvaltningskostnader	-180	-181
Summa totala driftskostnader	-1 285	-1 306

Driftskostnader för skadereglering redovisas under rubriken Försäkringsersättningar och driftkostnader relaterade till finans- och fastighetsförvaltning redovisas under rubriken Kapitalavkastning, kostnader.

Bolagets totala driftskostnader för anskaffning, administration, skadereglering samt för finans- och fastighetsförvaltning fördelar sig på följande delposter:

(Miljoner kronor)	2018	2017
Provisionsnetto	-152	-133
Personalkostnader	-450	-439
Lokalkostnader	-6	-12
Avskrivningar	-143	-164
Köpta/Sålda koncerninterna tjänster ¹⁾	-148	-23
Övrigt	-386	-536
Summa	-1 285	-1 306

¹⁾ För upplysningar om närstående transaktioner, se not 42.

Minimileaseavgifter

De sammanlagda beloppen av framtida leasingavgifter och leasinginkomster är som följer av tabellerna nedan:

Leasegivare

(Miljoner kronor)	2018	2017
Inom ett år	6	6
Senare än ett år men inom fem år	19	25
Senare än fem år	0	0

(Miljoner kronor)	2018	2017
Resultatförda leasinginkomster	6	7

Leasetagare

(Miljoner kronor)	2018	2017
Inom ett år	43	41
Senare än ett år men inom fem år	120	158
Senare än fem år	0	-

(Miljoner kronor)	2018	2017
Resultatförda leasingavgifter	45	52

Leasingavtalen omfattar leasing av mobiltelefoner och kontorslokaler. Leasingavtal avseende kontorslokaler är som längst 10 år. Avtalet för mobiltelefoner är 18-24 månader. Några finansiella leasingavtal har inte tecknats av SPP Pension & Försäkring. SPP Pension & Försäkring har leasingkontrakten och leasing i sin tur vidare till övriga bolag inom koncernen för kontorsplatser.

Personalkostnader

(Miljoner kronor)	2018	2017
Löner och arvoden	-252	-248
Sociala avgifter	-82	-81
Pensionskostnader	-101	-96
Andra personalkostnader	-15	-14
Summa	-450	-439

Pensionskostnader avser årets försäkringspremier. Några ytterligare pensionsförpliktelser finns inte. Pensionsplanen för anställda följer

Not 11 Driftskostnader, fortsättning

BTP-planen, pensionsavtalet mellan BAO och Finansförbundet/SACO.

SPP Pension & Försäkring har kollektivavtalade förmånsbestämda pensionsplaner (BTP2) för anställda före 1 januari 2014. En förmånsbestämd pension innebär att den anställda garanteras en viss pension, baserad på slutlönen, efter avslutad anställning. Förmånsbestämda pensioner redovisas enligt RFR 2 vilket innebär att pensionskostnaden motsvarar inbetalda premier.

Anställda efter 1 januari 2014 tillhör BTP1-planen där ålderspensionsdelen är en helt och hållet premiebestämd plan, vilket innebär att arbetsgivaren inte utlovar en viss pension utan istället betalar in en viss premie, som grundas på pensionsgrundande lön. Även anställda före 1 januari 2014 har frivilligt bytt till BTP1-planen.

Förmånsbestämda pensioner för egen personal redovisas på samma sätt och tillsammans med bolagets övriga åtaganden avseende livförsäkringsavtal. Kostnader för egen personal avseende både förmånsbestämda och avgiftsbestämda pensioner redovisas som personalkostnad i takt med att förmånerna intjänas.

Antal anställda (medeltal under året)

	2018	2017
Sverige	384	385
Norge	-	1
Summa	384	386

Fördelning män/kvinnor per 31 december

	2018		2017	
	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor
Sverige	187	215	170	215
Norge	-	-	-	-
Summa	187	215	170	215

Könsfördelning ledande befattningshavare och styrelse

Fördelning män/kvinnor per 31 december

	2018		2017	
	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor
Ledande befattningshavare	3	3	4	3
Styrelse	3	2	3	2
Summa	6	5	7	5

För upplysningar om löner, ersättningar och övriga förmåner till ledande befattningshavare, se not 40. För upplysningar om arvode till revisorer, se not 41.

NOT 12 Kapitalavkastning, kostnader

Teknisk redovisning av försäkringsrörelse		
(Miljoner kronor)	2018	2017
Kapitalförvaltningskostnader	-180	-181
Räntekostnader		
Övriga räntekostnader	-13	-5
Valutakursförlust, netto	-	-458
Realisationsförlust, netto		
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	-122	-112
Derivat	-763	-
Summa	-1 078	-756
Icke teknisk redovisning		
(Miljoner kronor)	2018	2017
Kapitalförvaltningskostnader	-10	-14
Räntekostnader		
Övriga räntekostnader	-2	-17
Valutakursförlust, netto	1	-2
Realisationsförlust, netto		
Aktier och andelar i intresseföretag	-115	-
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	-3	0
Summa	-129	-33

NOT 13 Orealiserade förluster på placerings-tillgångar

Teknisk redovisning av försäkringsrörelse		
(Miljoner kronor)	2018	2017
Aktier	-172	-
Obligationer	-271	-139
Derivat	-416	-759
Summa	-859	-898
Icke teknisk redovisning		
(Miljoner kronor)	2018	2017
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	-44	-6
Summa	-44	-6

NOT 14 Övriga tekniska kostnader

(Miljoner kronor)	2018	2017
Avkastningsskatt	-145	-133
Övriga tekniska kostnader	-51	-43
Summa	-196	-176

NOT 15 Skatt

(Miljoner kronor)	2018	2017
Skatt redovisad i resultaträkningen		
Skatt på årets resultat	-	-
Skatt avseende tidigare år	-1	-
Förändring avseende uppskjuten skatt ¹⁾	-31	-37
Redovisad skatt	-32	-37
Avstämning av redovisad skatt		
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt	476	470
Avgår resultat i avkastningsbeskattad verksamhet	-460	-408
Resultat i inkomstbeskattad verksamhet	16	62
Skatt enligt gällande skattesats 22,0%	-4	-14
Skatteeffekt av ej skattepliktiga intäkter	-	-
Skatteeffekt av ej avdragsgilla kostnader	-3	-4
Skatteeffekt av utnyttjande av tidigare års underskottsavdrag	-	-
Skatteeffekt av ändrad skattesats	-2	-
Skatteeffekt av erhållna koncernbidrag	-23	-23
Skatteeffekt av lämnade koncernbidrag	0	4
Skatt på årets resultat	-32	-37
Skatt bokförd i balansräkningen		
Fordringar avseende uppskjuten skatt	40	71
Skulder avseende aktuell skatt	-	-
Summa	40	71

¹⁾ Årets förändring av skattefordringar hänförs i sin helhet till skattemässiga underskottsavdrag.

NOT 16 Goodwill

(Miljoner kronor)	2018	2017
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	303	303
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	303	303
Ingående ackumulerad av- och nedskrivning	-181	-121
Årets av- och nedskrivningar	-61	-60
Utgående ackumulerad av- och nedskrivning	-242	-181
Bokfört värde	61	121

Avskrivningstiden på goodwill är 5 år.

NOT 17 Andra immateriella tillgångar

(Miljoner kronor)	IT-system	VIF ¹⁾	Övriga	2018	2017
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	116	961	114	1 191	1 130
Årets anskaffningar	44	-	-	44	61
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	160	961	114	1 235	1 191
Ingående ackumulerad av- och nedskrivning	-6	-160	-114	-280	-185
Årets av- och nedskrivningar	6	-80	-	-74	-95
Avyttring	-29	-	-	-29	-
Utgående ackumulerad av- och nedskrivning	-29	-240	-114	-383	-280
Bokfört värde	131	721	0	852	911

¹⁾ "Value of business-in-force" - skillnad mellan marknadsvärde och bokfört värde på försäkringsförpliktelser. Avskrivningstiden för immateriella tillgångar är 2-12 år.

NOT 18 Byggnader och mark

(Miljoner kronor)	2018	2017
Förbättringsutgifter på annans fastighet		
Anskaffningsvärde, ingående	18	18
Anskaffningsvärde på tillkommande utgifter	-	-
Summa anskaffningsvärde	18	18
Ackumulerade avskrivningar enligt plan, ingående	-9	-8
Årets avskrivning	-2	-1
Ackumulerade avskrivningar på under året avyttrade utgifter	-	-
Summa avskrivningar	-11	-9
Bokfört värde	7	9

NOT 19 Aktier och andelar i koncernföretag

Specifikation av direkta och indirekta innehav av aktier och andelar i koncernföretag:	Org. nummer	Säte	Antal aktier	Kapital- och röstandel procent	Bokfört värde 2018	Bokfört värde 2017	Verkligt värde 2018	Verkligt värde 2017
SPP Fastigheter AB (publ)	556745-7428	Stockholm	3 833 929	84,35	2 482	1 955	2 482	1 955
Dolomiten 1 AB	556924-0541	Stockholm	500	100	-	-	-	-
Fastighetsbolaget Blanka KB	969676-9570	Stockholm	-	99,99	-	-	-	-
Gävle Björnsjö 42:3 AB	556807-5278	Stockholm	500	100	-	-	-	-
Göteborg Sannegården 3:2 AB	556570-4763	Stockholm	1 000	100	-	-	-	-
Halmstad Järn 7 AB	556962-0130	Stockholm	1 000	100	-	-	-	-
Helsingborg Antikvarien 1 Holding AB	556998-1045	Stockholm	1 000	100	-	-	-	-
Helsingborg Antikvarien 1 KB	969777-4785	Stockholm	-	99,99	-	-	-	-
Huddinge Buxbom 1 AB	556743-0003	Stockholm	100 000	100	-	-	-	-
Karlstad Hyttan 16 AB	556771-4547	Stockholm	1 000	100	-	-	-	-
Kungsängens Tibble 1:651 AB	559104-4440	Stockholm	50 000	100	-	-	-	-
Kungsängens Tibble 1:652 AB	559104-4432	Stockholm	50 000	100	-	-	-	-
Linköping Elit 1 AB	556740-3786	Stockholm	5 000	100	-	-	-	-
Lund Välten 10 AB	556643-5284	Stockholm	5 000	100	-	-	-	-
Lund Ädret 3 AB	556697-2278	Stockholm	5 000	100	-	-	-	-
Malmö Limhamn Ett AB	559022-3177	Stockholm	500	100	-	-	-	-
Malmö Limhamn Två AB	559021-7534	Stockholm	500	100	-	-	-	-
Malmö Vårdshuset 3 AB	556762-0546	Stockholm	1 000	100	-	-	-	-
Malmö Österport 7 AB	556632-7572	Stockholm	1 000	100	-	-	-	-
Mjölby Jerikodal 16 AB	556772-8604	Stockholm	500 000	100	-	-	-	-
Mötesplatsen KB	969645-9859	Stockholm	-	99,99	-	-	-	-
Nyköping Stenbäret 7 A	556742-7603	Stockholm	500 000	100	-	-	-	-
Nyköping Utmålet 10 AB	556793-5175	Stockholm	500 000	100	-	-	-	-
Salem Baderskan 1 AB	556725-7166	Stockholm	100 000	100	-	-	-	-
Salem Uttringe 1:1037 AB	556725-7372	Stockholm	100 000	100	-	-	-	-
Sigtuna Arlanda 2:11 AB	556810-8996	Stockholm	50 000	100	-	-	-	-
Sigtuna Märsta 1:238 AB	556802-4458	Stockholm	500 000	100	-	-	-	-
Sigtuna Valsta Backe AB	556858-3263	Stockholm	1 000	100	-	-	-	-
Solna Haga 4:46 AB	556906-7522	Stockholm	1 000	100	-	-	-	-
Solna Måldomaren 2 AB	556755-0453	Stockholm	100 000	100	-	-	-	-
SPP Fastigheter Invest AB (tidigare Karlstad Hyttan 12 Invest AB)	556697-6055	Stockholm	1 000	100	-	-	-	-
Stockholm Kantskärraren 4 AB	556755-0446	Stockholm	1 000 000	100	-	-	-	-
Stockholm Klaraporten AB	556550-1243	Stockholm	5 000	100	-	-	-	-
Stockholm Småltrullen 7 AB	556927-0654	Stockholm	14 000	100	-	-	-	-
Stockholm Tältlägret 5 AB	556960-3565	Stockholm	1 000	100	-	-	-	-
Sundbyberg Fröfjärden 5 AB	556766-3397	Stockholm	1 000	100	-	-	-	-
Södertälje Rosenlund 1:28 AB	556794-2940	Stockholm	500 000	100	-	-	-	-
Södertälje Sländan 6 KB	969777-7697	Stockholm	-	99,99	-	-	-	-
Södertälje Sländan 6 Holding AB	559059-8743	Stockholm	1 000	100	-	-	-	-
Tyresö Bollmoragården 4 AB	556879-0637	Stockholm	500	100	-	-	-	-
Täby Vattenpasset 1 AB	556912-1469	Stockholm	500	100	-	-	-	-
Upplands Väsby Frestaby 1:501 AB	559024-3761	Stockholm	500	100	-	-	-	-
Upplands Väsby Vik 1:86 AB	556748-1964	Stockholm	100 000	100	-	-	-	-
Ursvik Sundbyberg 2:84 AB	556705-4548	Stockholm	1 000	100	-	-	-	-
Västerås Folkets Park 2 HB	969649-3106	Stockholm	-	99,99	-	-	-	-
Västerås Jollen 1 AB	559007-0131	Stockholm	500	100	-	-	-	-
Västerås Kungsängen 13 AB	556793-5167	Stockholm	500 000	100	-	-	-	-
Örebro Ratten 4 AB	556941-6489	Stockholm	1 000	100	-	-	-	-
Örebro Ratten 5 AB	556941-6513	Stockholm	1 000	100	-	-	-	-
Örebro Trossen 2 AB	556869-5240	Stockholm	500	100	-	-	-	-
Storebrand & SPP Business Services AB	556594-9517	Stockholm	1 000	100	80	80	80	80
SPP Hyresförvaltning AB	556883-1340	Stockholm	1 000	100	0	0	0	0
SPP Fastigheter Komplementär AB	559051-7735	Stockholm	1 000	100	0	0	0	0
SPP Fastigheter KB	969779-3793	Stockholm	-	0,001/100	-	-	-	-
SPP Fastigheter 2 Kommanditbolag	969788-6761	Stockholm	-	0,04/100	-	-	-	-
Summa					2 562	2 035	2 562	2 035

Verkligt värde har värderats till justerat eget kapital med hänsyn tagen till över- och undervärden på respektive bolags tillgångar och skulder.

Not 19 Aktier och andelar i koncernföretag, fortsättning

Bokfört värde	2018	2017
Ingående bokfört värde	2 035	1 436
Aktieägartillskott Storebrand & SPP Business Services AB	-	40
Nyemission SPP Fastigheter AB	46	35
Förändring verkligt värde	481	524
Utgående bokfört värde	2 562	2 035

Största delen av aktier och andelar i koncernföretag avser SPP Fastigheter AB (publ) inklusive fastighetsförvaltande dotterbolag. Verkligt värde på aktierna motsvaras av justerat eget kapital med hänsyn tagen till marknadsvärde med avdrag för rabatt avseende latent skatt på temporära skillnader om 5,5 procent.

Marknadsvärdet baserar sig på det mest sannolika priset vid försäljning av en fastighet på en aktiv och öppen marknad och är det belopp till vilken en tillgång skulle kunna överlåtas mellan oberoende parter. Fastigheterna värderas kvartalsvis av tre externa värderingsbolag. Väsentliga bedömningar har gjorts avseende kalkylränta och direktavkastningskrav, vilka är baserade på värderarnas erfarenhetsmässiga bedömningar av marknadens avkastningskrav för jämförbara fastigheter. Bedömningar av kassaflödet för drifts-, underhålls- och administrationskostnader är baserade på faktiska kostnader men även värderarnas schablonmässiga beräkningar utifrån erfarenhet av jämförbara fastigheter. Framtida investeringar såsom hyresgäst Anpassningar har bedömts utifrån det faktiska behov som föreligger. Marknadsvärdet uttrycks som ett värde för fastigheten med ett osäkerhetsintervall om +/- 5-10 procent och bedöms med hjälp av en avkastningsbaserad värderingsmetod som bygger på kassaflödesanalyser med en kalkylperiod om minst 10 år. Värderingarna innehåller även en diskonterad nuvärdesberäkning av förväntat restvärde. Hyresinbetalningarna beräknas utifrån befintliga lokalhyreskontrakt till avtalstidens slut. Lokalhyreskontrakt med en utgående hyra som har bedömts vara marknadsmässig har antagits förlängas på oförändrade villkor efter utgången av nuvarande kontraktperiod, medan övriga lokalhyror justeras till en bedömd marknadsmässig nivå. Vid vakanser sätts en vakanshyra i linje med bedömd marknadsmässig hyra.

För bostäder har hyresförändringarna initialt bedömts utifrån vilken ort och var fastigheten är belägen och justeras sedan utifrån hyressättning i överenskommelser mellan marknadens parter.

Projektfastigheter (fastigheter under uppförande) värderas genom att värderarna utgår från anskaffningsvärdet för marken vid tillträdet kompletterat med upparbetade projektutgifter, dvs. de utgifter som har lagts ned fram till och med värderingstidpunkten. Värderingarna är känsliga för förändring av värderingsantaganden.

Tabellerna nedan visar värderingsantaganden och hur värdet av aktier och andelar i SPP Fastigheter AB påverkas av en förändring av de värderingsantaganden som har störst påverkan på värderingen.

Värderingsantaganden ¹⁾	2018	2017
Inflationstakt år 1	2,00	2,00
Inflationstakt fr o m år 2	2,00	2,00
Kalkylränta år 1	7,19	7,14
Kalkylränta fr o m år 2	7,19	7,16
Direktavkastningskrav initialt	5,31	5,15
Direktavkastningskrav restvärde	5,22	5,20

¹⁾ Värderingsantaganden i tabellen baseras på ett genomsnitt av de värderingsantaganden som används vid upprättande av värderingarna.

Känslighetsanalys	Förändring MSEK av kalkylresultatet	
	2018	2017
Direktavkastningskrav +0,25 %	-477,0	-448,0
Direktavkastningskrav -0,25 %	538,0	510,9
Marknadshyra +50 SEK/kvm	165,0	183,1
Marknadshyra -50 SEK/kvm	-167,0	-146,1
Drift- och underhållskostnad +20 SEK/kvm	-98,0	-87,2
Drift- och underhållskostnad -20 SEK/kvm	102,0	115,2

NOT 20 Lån till koncernföretag

Gäldenär	Tidpunkt för låneupptagning	Räntevillkor	Förfall	2018	2017
SPP Fastigheter AB (publ) ¹⁾	2012-12-14	1,27 %	2018-12-31	1 666	1 666
SPP Fastigheter AB (publ) ¹⁾	2013-09-27	1,27 %	2018-12-31	104	104
SPP Fastigheter AB (publ) ¹⁾	2013-12-12	1,27 %	2018-12-31	189	189
SPP Fastigheter AB (publ) ¹⁾	2014-06-16	1,27 %	2018-12-31	793	793
SPP Fastigheter AB (publ) ¹⁾	2014-08-18	1,27 %	2018-12-31	180	180
SPP Fastigheter AB (publ) ¹⁾	2014-12-18	1,27 %	2018-12-31	150	150
SPP Fastigheter AB (publ) ¹⁾	2015-04-30	1,27 %	2018-12-31	289	289
SPP Fastigheter AB (publ) ¹⁾	2015-09-24	1,27 %	2018-12-31	83	83
SPP Fastigheter AB (publ) ¹⁾	2015-12-10	1,27 %	2018-12-31	88	88
SPP Fastigheter AB (publ) ¹⁾	2015-12-18	1,27 %	2018-12-31	25	25
SPP Fastigheter AB (publ) ¹⁾	2016-08-23	1,27 %	2018-12-31	50	50
SPP Fastigheter AB (publ) ¹⁾	2016-09-21	1,27 %	2018-12-31	83	83
SPP Fastigheter AB (publ) ¹⁾	2016-09-28	1,27 %	2018-12-31	702	702
SPP Fastigheter AB (publ) ¹⁾	2017-02-23	1,27 %	2018-12-31	140	140
SPP Fastigheter AB (publ) ¹⁾	2017-06-26	1,27 %	2018-12-31	221	221
SPP Fastigheter AB (publ) ¹⁾	2017-08-29	1,27 %	2018-12-31	1 072	1 072
SPP Fastigheter AB (publ) ¹⁾	2017-09-26	1,27 %	2018-12-31	98	98
SPP Fastigheter AB (publ) ¹⁾	2017-10-25	1,27 %	2018-12-31	103	103
SPP Fastigheter AB (publ) ¹⁾	2017-11-28	1,27 %	2018-12-31	432	806
SPP Fastigheter AB (publ) ¹⁾	2017-12-13	1,27 %	2018-12-31	123	123
SPP Fastigheter AB (publ) ¹⁾	2018-01-22	1,27 %	2018-12-31	163	-
Summa				6 754	6 965

¹⁾ Lånen avser finansiering av investeringar i SPP Fastigheter AB (publ). För mer information om fastigheterna se not 19. Ränta erläggs kvartalsvis i efterskott.

NOT 21 Aktier och andelar i intresseföretag

Specifikation av väsentliga intressebolag, värderade till verkligt värde (tal avser 100%).

Intresseföretag	SIA Foran Real estate
Typ av verksamhet	Skogsförvaltning
Omsättningstillgångar	-
Anläggningstillgångar	-
Kortfristiga skulder	-
Långfristiga skulder	-
Intäkter	-
Resultat efter skatt	-
Mottagen utdelning	-

Intresseföretag	Org. nummer	Säte	Ägarandel	Anskaffningsvärde	Ingående balans	Aktieägar-tillskott	Köp/försäljning	Andel av resultat	Totalt resultat	Utgående balans
SIA Foran Real Estate ¹⁾	44103037525	Riga	0 %	259	395	-	-395	-	-	-
Summa				259	395					

¹⁾ Innehavet i SIA Foran Real Estate såldes under året.

NOT 22 Klassificering av finansiella tillgångar och skulder

(Miljoner kronor)	Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen				Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen			
	Tillgångar som bestämts tillhöra kategorin verkligt värde	Innehav för handelsändamål	Lånefordringar	Totalt 2018	Tillgångar som bestämts tillhöra kategorin verkligt värde	Innehav för handelsändamål	Lånefordringar	Totalt 2017
Byggnader och mark	7	-	-	7	9	-	-	9
Aktier och andelar i koncernföretag	2 562	-	-	2 562	2 035	-	-	2 035
Lån till koncernföretag	-	-	6 754	6 754	-	-	6 965	6 965
Aktier och andelar i intresseföretag	-	-	-	-	395	-	-	395
Aktier och andelar	5 755	-	-	5 755	5 754	-	-	5 754
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	64 485	-	-	64 485	70 540	-	-	70 540
Derivat	-	2 474	-	2 474	-	2 359	-	2 359
Övriga lån	-	-	5 187	5 187	-	-	4 880	4 880
Övriga finansiella tillgångar	-	-	1 879	1 879	-	-	1 191	1 191
Fondförsäkringstillgångar	87 901	-	-	87 901	87 560	-	-	87 560
Övriga tillgångar	-	-	3 717	3 717	-	-	2 345	2 345
Kassa och bank	-	-	879	879	-	-	886	886
Upplupna ränteintäkter	-	-	-	-	-	-	-	-
Finansiella tillgångar	160 710	2 474	18 416	181 600	166 293	2 359	16 267	184 919

(Miljoner kronor)	Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen				Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen			
	Skulder som bestämts tillhöra kategorin verkligt värde	Innehav för handelsändamål	Övriga finansiella skulder	Totalt 2018	Skulder som bestämts tillhöra kategorin verkligt värde	Innehav för handelsändamål	Övriga finansiella skulder	Totalt 2017
Derivat	-	457	-	457	-	719	-	719
Fondförsäkringsåtaganden	87 901	-	-	87 901	87 560	-	-	87 560
Övriga skulder	-	-	2 204	2 204	-	-	2 609	2 609
Finansiella skulder	87 901	457	2 204	90 562	87 560	719	2 609	90 888

Summa ränteintäkt och summa räntekostnader för lånefordringar och övriga finansiella skulder

(Miljoner kronor)	2018	2017
Övriga ränteintäkter	1 762	2 085
Övriga räntekostnader	-15	-22
Summa	1 747	2 063

Finansiella tillgångar och skulder är redovisade till upplupet anskaffningsvärde. En beräkning av verkligt värde baserat på diskonterade framtida kassaflöden, där en diskonteringsränta som speglar motpartens kreditrisk utgör den mest väsentliga indatan, bedöms inte ge någon väsentlig skillnad jämfört med redovisat värde för finansiella tillgångar och skulder. För samtliga finansiella tillgångar och skulder anses därför det redovisade värdet vara en god approximation av det verkliga värdet.

NOT 23 Värdering av finansiella instrument till verkligt värde

En omfattande process för att säkerställa den mest lämpliga marknadsvärderingen av finansiella instrument bedrivs inom koncernen. Noterade finansiella instrument har värderats utifrån den officiella stängningskursen från börser som erhålls genom exempelvis Reuters och Bloomberg. Fondandelar värderas generellt på den aktuella officiella NAV kursen där sådan finns. Obligationer värderas i regel på kurser från Reuters och Bloomberg. Obligationer som inte är regelbundet noterade värderas normalt utifrån accepterade teoretiska modeller. Som underlag för sådana värderingar används swapräntor plus en kreditpremie. Kreditpremien är vanligtvis emitspecifik och baseras i allmänhet på konsensus av kreditpremier som kvoterats av flera olika mäklarfirmor.

Derivat, främst ränte- och valutainstrument, värderas teoretiskt. Penningmarknadsräntor, swapräntor, växelkurser och volatiliteter som ligger till grund för värderingen hämtas från Reuters och Bloomberg.

Regelbundna kontroller genomförs för att säkerställa kvaliteten på marknadsdata som erhållits från externa källor. Dessa kontroller omfattar i allmänhet jämförelse av flera källor, samt kontroll och rimlighetsbedömningar av onormala förändringar.

Finansiella instrument som värderas till verkligt värde klassificeras i tre olika nivåer, som beskrivs nedan. Nivåerna uttrycker olika grader av likviditet och olika mätmetoder.

Nivå 1: Finansiella instrument värderade till noterade priser på aktiva marknader för identiska tillgångar

Denna kategori omfattar börsnoterade aktier som under de senaste tre månaderna har haft en genomsnittlig daglig omsättning som uppgår till cirka 20 miljoner kronor eller mer. Aktier anses på grundval av detta vara tillräckligt likvida för att omfattas av denna nivå. Obligationer, certifikat eller liknande instrument som utfärdats av stater klassificeras i allmänhet som nivå 1. Även standardiserade aktiederivat och ränteterminer omfattas av denna nivå.

Nivå 2: Finansiella instrument värderade utifrån annan observerbar marknadsdata än den som omfattas av nivå 1

I denna kategori ingår finansiella instrument värderade utifrån marknadsdata som kan vara direkt observerbara eller indirekt observerbara. Marknadsdata som är indirekt observerbara innebär att priserna kan härledas från observerbara marknader. Nivå 2 omfattar aktier eller liknande instrument för vilka marknadspriser finns tillgängliga, men där aktieomsättningen är alltför begränsad för att uppfylla kriterierna för nivå 1. Normalt har aktierna på denna nivå handlats under den senaste månaden. Obligationer och liknande instrument klassificeras i allmänhet på denna nivå. Ränte- och valutaswappar, icke-standardiserade ränte- och valutaderivat klassificeras som nivå 2. Fonder klassificeras i allmänhet som nivå 2 och omfattar aktie-, ränte- och hedgefonder.

Finansiella tillgångar och skulder är redovisade till upplupet anskaffningsvärde. En beräkning av verkligt värde baserat på diskonterade framtida kassaflöden, där en diskonteringsränta som speglar motpartens kreditrisk utgör den mest väsentliga indatan, bedöms inte ge någon väsentlig skillnad jämfört med redovisat värde för finansiella tillgångar och finansiella skulder som ingår i nivå 2. För samtliga finansiella tillgångar och skulder anses därför det redovisade värdet vara en god approximation av det verkliga värdet.

Nivå 3: Finansiella instrument värderade utifrån marknadsdata som inte är observerbara enligt nivå 2

Aktier klassificerade som nivå 3 omfattar främst investeringar i onoterade/privata företag. Detta innefattar investeringar i skog, fastigheter, lån och infrastruktur. Private Equity är i allmänhet genom direkta investeringar eller investeringar i fonder klassificerade som nivå 3.

De typer av värdepapper som klassificeras på nivå 3 diskuteras nedan med hänvisning till typ av värdepapper och värderingsmetod. Koncernen anser att värderingen utgör en bästa uppskattning av värdepapprets marknadsvärde.

Indirekta fastighetsinvesteringar

Indirekta fastighetsinvesteringar är främst fonder med underliggande fastighetsinvesteringar. Fonderna är stängda för nya investerare och normalt sett sker ingen handel i fondandelar. Värderingen av fastighetsfonder görs på grundval av information från varje fondförvaltare och rapportering från dem sker kvartalsvis.

Den vanligaste metoden som används av enskilda fondförvaltare är kvartalsvis värdering av fondens tillgångar och skulder, och utifrån denna information beräknar förvaltaren ett substansvärde (NAV) per andel. Rapportering av NAV från fonderna kommer i många fall vara ett kvartal fördröjd i förhållande till SPP Pension & Försäkrings årsredovisning. De av fondförvaltarna rapporterade NAV-kurserna justeras för utdelningar respektive kapitalneddragningar.

Placeringar i koncern- och intresseföretag

Placeringar i koncern- och intresseföretag värderas till verkligt värde och värdeförändringar redovisas i resultaträkningen. Verkligt värde beräknas som justerat eget kapital där hänsyn tagits till ej bokförda skillnader mellan marknadsvärde och bokfört värde på koncernföretagens tillgångar och skulder. Verkligt värde beräknas löpande och bokförs månadsvis. De underliggande fastigheterna värderas enligt kassaflödesmetoden.

Värderingen till verkligt värde har endast materiell betydelse avseende dotterbolaget SPP Fastigheter. SPP Fastigheter ägs för försäkringstagarnas räkning och värdeförändringen tilldelas försäkringstagarna.

Om värdeförändringen är positiv redovisas tilldelningen till försäkringstagarna som en kostnad i resultaträkningen. SPP Pension & Försäkring har därför valt att motsvarande intäkt också ska bokföras i resultaträkningen genom att värdera koncernföretag till verkligt värde. För ytterligare information om värdering av fastigheter ägda av SPP Fastigheter se not 19.

Skog

För skogsinvesteringar, som sker via intressebolag, genomfördes en extern värdering per 31 december 2016 vilken ligger till grund för värderingen av innehavet. Värderingsmodellerna bygger på observerbar information genom inventering av skogsbeståndet.

Skogsinvesteringar kännetecknas av framtida kassaflöden under en lång tidsperiod. Det finns därmed osäkerhet i och med att framtida kassaflöden ligger långt fram i tiden, även om antaganden är baserade på tillförlitlig information i dagsläget. Värdering av skogsinvesteringar kommer att vara särskilt känsliga för den antagna diskonteringsräntan, vilken utgår ifrån ett antaget marknadsmässigt avkastningskrav.

Not 23 Värdering av finansiella instrument till verkligt värde, fortsättning

Private Equity

Majoriteten av SPP Pension & Försäkrings private equity-investeringar är i form av private equity fonder.

Investeringar i private equity fonder värderas på grundval av de värden som rapporteras av fonderna. De flesta private equity fonder rapporterar kvartalsvis medan vissa rapporterar mindre frekvent. För sådana investeringar där uppdaterad värdering inte erhållits innan årsredovisningen lämnats in används den senaste mottagna värderingen, justerat för kassaflöden och eventuellt betydande marknadseffekter under perioden från den senaste värderingen fram till tidpunkten för rapporteringen. Denna marknadseffekt beräknas utifrån vilken typ av värdering som görs av företagen i de underliggande fonderna, utvecklingen för relevanta index justerat för den beräknade korrelationen mellan berörda företag och relevant index.

För direkta Private Equity-investeringar baseras värderingen på antingen den senaste genomförda transaktionen eller en modell där företaget med löpande verksamhet värderas genom att jämföra nyckeltal med liknande börsnoterade företag eller grupper av liknande börsnoterade bolag. Reducering görs i vissa fall med en likviditetsrabatt som kan variera från investering till investering. Företag som är nystartade, i tidig expansion eller av andra skäl genomgår strukturella förändringar som försvårar en prissättning mot en referens, kommer att värderas till det lägsta av anskaffningsvärde och uppskattat värde, där det uppskattade värdet framkommer från en variansanalys.

För investeringar där SPP Pension & Försäkring deltar som co-investerare med en ledande investerare som genomför värderingen, i avsaknad av en tidigare transaktion, kommer detta värde efter kvalitetssäkring i Storebrand att användas. För sådana investeringar där uppdaterade värderingar inte erhållits per 31 december från den ledande investeraren innan årsredovisningen lämnas används tidigare inlämnad värdering, justerat för eventuella effekter på marknaden under perioden från den senaste värderingen till balansdagen. Om ingen separat värdering från en ledande investerare i syndikatet erhållits görs en separat värdering som beskrivs ovan.

SPPs private equity investeringar görs främst genom onoterade företag, där det inte finns några observerbara marknadspriser. Stora delar av portföljen prissätts mot jämförbara börsnoterade företag, medan mindre delar av portföljen är börsnoterade. Värderingen av private equity-portföljen kommer därför vara känsliga för svängningar på världens aktiemarknader.

Lån

Investeringar i lån värderas på grundval av de värden som rapporteras av motparter och/eller agenter. Räntefixingar rapporteras löpande av motparter. Rapporteringen sker kvartalsvis. På lån med fast kupong sker en värdering med underliggande swap kurva under kvartalet.

Not 23 Värdering av finansiella instrument till verkligt värde, fortsättning

(Miljoner kronor)	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Summa 2018-12-31	Summa 2017-12-31
Tillgångar					
Placeringsstillgångar					
Byggnader och mark					
Fastighet för eget bruk	-	-	7	7	9
Summa	-	-	7	7	9
Aktier och andelar i koncernföretag	-	-	2 562	2 562	2 035
Aktier och andelar i intresseföretag	-	-	-	-	395
Aktier och andelar					
Aktier	-	-	0	0	0
Fondandelar	-	3 587	2 168	5 755	5 754
Summa	-	3 587	2 168	5 755	5 754
Obligationer och andra värdepapper med fast avkastning ¹⁾					
Stat och kommun (emitterade/garanterade)	5 700	17 801	-	23 501	28 579
Företagsobligationer	-	21 816	32	21 848	20 921
Hybrider	-	81	-	81	81
Bostadsobligationer	-	12 604	-	12 604	16 029
Obligationfonder	-	3 690	2 761	6 451	4 930
Summa	5 700	55 992	2 793	64 485	70 540
Derivat ²⁾					
Räntederivat	-	1 768	-	1 768	1 657
Valutaderivat	-	249	-	249	-17
Summa	-	2 017	-	2 017	1 640
- varav derivat med positivt marknadsvärde	-	2 474	-	2 474	2359
- varav derivat med negativt marknadsvärde	-	-457	-	-457	719
Övriga lån	-	-	5 187	5 187	-
Placeringsstillgångar för vilka försäkringstagaren bär placeringsrisken					
Fondförsäkringstillgångar	-	87 901	-	87 901	87 560
Summa	-	87 901	-	87 901	87 560
Skulder					
Försäkringstekniska avsättningar för livförsäkringar för vilka försäkringstagaren bär risk					
Fondförsäkringsåtaganden	-	87 901	-	87 901	87 560
Summa	-	87 901	-	87 901	87 560
Summa värdering av finansiella instrument till verkligt värde 2018-12-31, netto	5 700	61 596	12 717	80 013	
Summa värdering av finansiella instrument till verkligt värde 2017-12-31, netto	6 987	68 878	4 508		80 373

¹⁾ Inklusive upplupen ränta om 189 (212) miljoner kronor.

²⁾ Inklusive upplupen ränta om 288 (228) miljoner kronor.

Flytt mellan nivå 1 och nivå 2	Från nivå 1 till nivå 2	Från nivå 2 till nivå 1
Aktier och andelar	-	-
Summa 2018-12-31	-	-
Summa 2017-12-31	-	-

Specifikation av innehav i nivå 3	Fastigheter för eget bruk	Aktier och andelar i koncernföretag	Aktier och andelar i intresseföretag	Aktier	Övriga fondandelar	Företagsobligationer	Obligationfonder	Övriga lån
Ingående balans per 1 januari 2018	9	2 035	395	0	2 002	67	0	4 880
Netto vinst/förlust	-	481	-	0	-2 348	3	80	30
Köp	-	-	-	-	2 808	-	2 696	942
Försäljning	-	-	-395	0	-295	-38	-15	-665
Avskrivningar	-2	-	-	-	-	-	-	-
Annat	-	46	-	-	-	-	-	-
Utgående balans per 31 december 2018	7	2 562	-	0	2 168	32	2 761	5 187

Not 23 Värdering av finansiella instrument till verkligt värde, fortsättning

Känslighetsanalys

Placeringar i finansiella instrument som klassificerats som tillhörande nivå 3 är i sin helhet placeringar som investerats för försäkringstagarnas räkning. Värdeförändringar på dessa investeringar har därför endast en mindre påverkan på bolagets resultat.

Aktier och andelar i koncernföretag

SPP Pension & Försäkrings aktier och andelar i koncernföretag i nivå 3 avser till största del fastighetsförvaltande bolag. De underliggande fastigheterna har vid årsskiftet värderats av externa värderare. Värderingen är särskilt känslig för förändring av avkastningskrav och osäkerhet i framtida kassaflöden. Likaså är värderingen känslig för ändringar om antaganden om framtida hyror. En ökning med 0,25 procent i avkastningskravet medför en värdeminskning med 4,37 procent. Motsvarande minskning i avkastningskravet ger en värdeökning på 4,93 procent. Se mer information i not 19 Aktier och andelar i koncernföretag.

Värdeändring vid ändrat avkastningskrav

(Miljoner kronor)	Värdeändring vid ändrat avkastningskrav	
	Ökning 0,25 procent	Minskning 0,25 procent
Ökning/minskning i verkligt värde per 31 december 2018	-447,3	538,2
Ökning/minskning i verkligt värde per 31 december 2017	-448,0	510,9

Aktier och andelar i intresseföretag

SPP Pension & Försäkrings aktier och andelar i intresseföretag och aktier i nivå 3 avser främst skogsinvesteringar vilka kännetecknas av mycket långa kassaflöden. Det föreligger en osäkerhet om hur de framtida intäkts- och kostnadsströmmarna kommer att utvecklas, även om förutsättningarna är baserade på erkända källor. Värderingen av skogsinvesteringar är särskilt känslig beroende på vilken diskonteringsränta som läggs till grund för värderingen. Bolaget baserar sin värdering på externa marknadsvärderingar som använder marknadsmässiga avkastningskrav. En ändring av avkastningskravet med 0,25 procent innebar 2017 en förändring av värdet med 4,27 procent. Direkta investeringar i private equity ingår i stresstest för övriga fondandelar. Under 2018 såldes innehavet, se not 21.

Värdeändring vid ändrad diskonteringsränta

(Miljoner kronor)	Värdeändring vid ändrad diskonteringsränta	
	Ökning 0,25 procent	Minskning 0,25 procent
Ökning/minskning i verkligt värde per 31 december 2018	-	-
Ökning/minskning i verkligt värde per 31 december 2017	-14,1	15,3

Aktier och övriga fondandelar

Till största del består aktier och övriga fondandelar i nivå 3 av private equity. Stora delar av underliggande investeringar prissätts mot jämförbara börsnoterade företag och en mindre del är börsnoterade företag. Värderingen av aktier och övriga fondandelar kommer därför att vara känslig för svängningar på världens aktiemarknader. Private equityportföljen har en uppskattad beta mot MSCI World på cirka 0,46.

Värdeändring vid ändring MSCI World

(Miljoner kronor)	Värdeändring vid ändring MSCI World	
	Ökning 10 procent	Minskning 10 procent
Ökning/minskning i verkligt värde per 31 december 2018	195,1	-195,1
Ökning/minskning i verkligt värde per 31 december 2017	68,0	-68,0

Företagsobligationer

Värdepapper som registrerats som obligationer och företagsobligationer på nivå tre är framförallt investeringar i mikrofinansfonder, lånefonder och konvertibla obligationer. Dessa värderas inte utifrån en diskonteringsränta vilket obligationer vanligtvis gör och därför ingår dessa investeringar i samma känslighetsanalys som private equity.

Värdeändring vid ändring MSCI World

(Miljoner kronor)	Värdeändring vid ändring MSCI World	
	Ökning 10 procent	Minskning 10 procent
Ökning/minskning i verkligt värde per 31 december 2018	1,5	-1,5
Ökning/minskning i verkligt värde per 31 december 2017	3,1	-3,1

NOT 24 Aktier och andelar

Verkligt värde		
(Miljoner kronor)	2018	2017
Svenska aktier och andelar	3 571	3 734
Utländska aktier och andelar	2 185	2 020
Summa	5 755	5 754
Varav noterade aktier och andelar	2 482	2 349
Anskaffningsvärde		
(Miljoner kronor)	2018	2017
Svenska aktier och andelar	2 912	2 826
Utländska aktier och andelar	879	884
Summa	3 791	3 709
Varav noterade aktier och andelar	937	1 151

NOT 25 Obligationer och andra räntebärande värdepapper

Verkligt värde		
(Miljoner kronor)	2018	2017
Svenska statsobligationer	19 989	23 607
Utländska statsobligationer	3 512	4 972
Bostadsobligationer	10 373	12 952
Företagsobligationer	21 848	20 921
Hybrider	81	81
Obligationsfond	6 451	4 930
Övriga utländska emittenter	2 231	3 077
Summa	64 485	70 540
Varav noterade	52 505	59 966
Bokfört värde överstigande nominellt värde	48 479	52 047
Bokfört värde understigande nominellt värde	7 876	7 906
Räntebindingstider		
(Miljoner kronor)	2018	2017
0-3 mån	6 158	4 947
3 mån-1 år	7 433	4 545
1-5 år	35 324	48 129
5-10 år	7 736	6 793
Mer än 10 år	1 383	1 197
Ingen räntebindingstid	6 451	4 929
Summa	64 485	70 540

NOT 26 Derivatinstrument med positiva och negativa värden

I balansräkningen har inga finansiella tillgångar eller skulder netto redovisats. För samtliga derivatmotparter finns avtal om netting, ISDA-avtal med CSA (credit support annex). Nedan visas de belopp som inte kvittas men som omfattas av dessa ramavtal.

(Miljoner kronor)	Verkligt värde		Nominellt värde	Nettobelopp	Ställda säkerheter		Nettoexponering
	Balansförda derivat med positiva värden	Balansförda derivat med negativa värden			Likvida medel (+/-)	Värdepapper (+/-)	
Aktierderivat	-	-	2 993	-	-	-	-
Ränteterminer	2 206	438	33 263	1 768	-	-	1 768
Valuteterminer	268	19	10 229	249	-	-	249
Summa 2018	2 474	457	46 485	2 017	-	-	2 017
Aktierderivat	-	-	3 496	-	-	-	-
Ränteterminer	2 281	625	38 683	1 657	-	-	1 657
Valuteterminer	78	94	9 484	-17	-	-	-17
Summa 2017	2 359	719	51 663	1 640	-	-	1 640

NOT 27 Övriga lån

Gäldenär	Tidpunkt för låneupptagning	Räntevillkor	Förfall	Lånebelopp	
				2018	2017
NC NewCo A/S	2016-12-04	4,00 %	2019-04-11	-	123
Kar Norway Holdco AS	2017-12-29	5,51 %	2023-11-30	152	217
Kar Norway Holdco AS	2017-12-29	5,68 %	2023-11-30	70	
Kungsleden Lustfarm AB	2017-07-04	3,00 %	2026-07-04	325	320
Wahl Eiendom AS	2017-10-30	2,91 %	2019-04-10	103	101
Oslo Science Park II AS	2017-12-15	3,34 %	2026-06-30	205	200
Catena AB	2017-11-06	1,35 %	2019-05-02	205	211
Hemfosa Fastigheter AB	2017-12-29	1,50 %	2019-06-28	245	477
Klövern AB	2017-12-29	1,40 %	2019-12-30	192	289
Samhäll 7 AB	2017-12-29	1,85 %	2021-12-23	475	475
Champion Bidco AS	2017-09-25	5,28 %	2023-04-05	152	149
Provender AS	2017-12-29	5,66 %	2022-03-31	153	149
Provender AS	2017-12-29	5,66 %	2023-03-31	52	51
Visma AS	2017-09-05	5,17 %	2019-12-03	143	138
Customer Experience II AB	2017-12-29	4,30 %	2018-04-05	-	109
Customer Experience II AB	2017-12-29	4,50 %	2024-04-05	-	36
Hallsell Property Invest AB	2017-12-20	2,13 %	2023-12-20	254	255
AKA AS	2017-12-15	3,18 %	2020-11-15	376	414
VIA Outlets Oslo AS	2017-12-11	3,78 %	2022-09-11	206	201
Hedvig Eleonora Förvaltings AB	2014-10-05	2,25 %	2022-04-27	480	479
Data Center Invest Vandenbergh 9 AB	2017-10-10	2,83 %	2027-04-10	312	309
Kungsleden Isskrapan AB	2017-12-29	1,60 %	2027-01-30	185	185
Flokk Holding AS	2018-11-08	4,00 %	2024-09-30	101	-
Kg BidCo APS	2018-02-28	4,00 %	2025-01-25	96	-
Isadora Holding AB	2018-04-03	4,00 %	2025-04-03	150	-
Walki Grop OY	2018-10-26	4,25 %	2025-12-31	81	-
Bostadsrättsföreningen Fabrikören	2018-11-26	2,15 %	2021-11-30	100	-
Bostadsrättsföreningen Stettin 7	2018-12-17	2,05 %	2021-06-27	156	-
Kvalitena Kylskåpet AB	2018-04-26	2,30 %	2021-04-26	25	-
KB Landbyska Verket 11	2018-09-07	2,25 %	2021-09-28	201	-
Periodisering Provisioner EUR				-4	-2
Periodisering Provisioner NOK				-2	-5
Periodisering Provisioner SEK				-2	-1
Summa				5 187	4 880

Som en del av SPPs placeringar på kapitalmarknaden har SPP valt att lämna lån till externa låntagare. Investeringar i lån kan ske i form av direkta och indirekta lån (via fondinvesteringar) och vara med eller utan pantsäkerheter.

NOT 28 Övriga finansiella tillgångar

(Miljoner kronor)	2018	2017
Kassa och bank ¹⁾	1 860	1 191
Kapitalförsäkring kopplad till direktpension ²⁾	19	-
Summa	1 879	1 191

¹⁾ Ingår som en del i kapitalförvaltningen och som SPP Pension & Försäkring endast indirekt förfogar över och redovisas därför som placeringstillgångar.

²⁾ Avser kapitalförsäkring kopplad till direktpension för tidigare anställd. Avsättning till direktpension ligger under övriga avsättningar med 25 (0).

NOT 29 Fondförsäkringstillgångar och fondförsäkringsåtaganden

(Miljoner kronor)	2018	2017
Ingående balans	87 560	70 815
Inbetalningar	6 657	5 999
Utbetalningar	-3 499	-3 773
Värdeförändring	-2 814	7 050
Uttagen avkastningsskatt	-75	-65
Övriga förändringar	72	-467
Utgående balans	87 901	87 560
Varav förfaller inom 12 månader	3 905	3 768

NOT 30 Fordringar avseende direktförsäkring

(Miljoner kronor)	2018	2017
Fordran försäkringstagare	1	2
Fordran försäkringsmäklare	0	0
Summa	1	2

NOT 31 Övriga fordringar

(Miljoner kronor)	2018	2017
Fordran koncernföretag	121	129
Fordran ej likviderade aktier och räntebärande värdepapper	79	3
Skattefordran	3 414	1 807
Övriga fordringar	99	398
Summa	3 713	2 337

NOT 32 Materiella anläggningstillgångar

(Miljoner kronor)	2018	2017
Inventarier		
Anskaffningsvärde, ingående	37	36
Anskaffningsvärde på tillkommande inventarier	-	1
Anskaffningsvärde på under året avyttrade inventarier	-4	-
Summa anskaffningsvärde	33	37
Akkumulerade avskrivningar enligt plan, ingående	-31	-25
Årets avskrivning	-1	-6
Akkumulerade avskrivningar på under året avyttrade inventarier	2	-
Summa avskrivningar	-30	-31
Bokfört värde	3	6

NOT 33 Förutbetalda anskaffningskostnader

(Miljoner kronor)	2018	2017
Ingående balans	538	530
Periodens aktiverade anskaffningskostnader	112	82
Periodens avskrivning av anskaffningskostnader	-84	-74
Utgående balans	566	538
Varav bokfört värde med kvarvarande avskrivningstid > 2 år	442	538

NOT 34 Försäkringstekniska avsättningar

(Miljoner kronor)	2018	2017
Ingående balans	86 572	87 485
Inbetalningar	2 668	2 026
Utbetalningar	-6 121	-5 386
Tilldelad avkastning	1 455	3 007
Förändring av latent kapitaltillskott	-328	67
Riskpremier och riskkostnader	159	-131
Uttag skatt	-67	-65
Avgifter	-434	-442
Övriga förändringar	3	11
Utgående balans	83 907	86 572

Bolagets försäkringstekniska avsättningar beräknas som summa av livförsäkringsavsättningen, avsättningen för oreglerade skador och villkorad återbäring. Livförsäkringsavsättningen har under året sänkts från 78 792 miljoner kronor till 76 586 miljoner kronor. Villkorad återbäring har under året sänkts från 7 049 miljoner kronor till 6 616 miljoner kronor.

EIOPA har infört en modelländring av den långsiktiga värderingsräntan (UFR) som används vid beräkning av Solvens II. SPP följer i huvudsak den räntan även i affärsredovisningen. Modelländringen innebär att UFR sänks från 4,05 procent till 3,60 procent. Minskningen är dock maximalt 0,15 procent per år. SPP har gjort en avsättning för latent kapitaltillskott (LKT) med 140 miljoner kronor som är den bedömda effekten av en sänkning av UFR från 4,05 procent till 3,60 procent.

NOT 35 Avsättning för oreglerade skador

(Miljoner kronor)	Icke fastställda skador	Avsättning för skade-, liv- och sjukräntor	Totalt 2018	Icke fastställda skador	Avsättning för skade-, liv- och sjukräntor	Totalt 2017
Ingående balans	58	673	731	66	715	781
Kostnader för skador som inträffat under året	-	144	144	-	161	161
Avvecklingsresultat	-	-156	-156	-	-198	-198
Effekt av marknadsränta	-	2	2	-	-1	-1
Övriga förändringar	-2	-14	-16	-8	-4	-12
Utgående balans	56	649	705	58	673	731

NOT 36 Skulder avseende direktförsäkring

(Miljoner kronor)	2018	2017
Skuld till försäkringstagare	222	312
Skuld till försäkringsmäklare	0	-1
Summa	222	311

NOT 38 Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

(Miljoner kronor)	2018	2017
Förutbetalda intäkter	1	-
Upplupna personalkostnader	52	67
Upplupna räntekostnader	1	1
Upplupna sociala avgifter	7	-
Upplupna kostnader till koncernföretag	-4	-3
Övriga upplupna kostnader	16	24
Summa	73	89

NOT 37 Övriga skulder

(Miljoner kronor)	2018	2017
Preliminärskatter	180	171
Skuld till koncernföretag	15	44
Mottagna säkerheter	1 677	1 852
Leverantörsskulder	26	23
Övriga skulder	83	207
Summa	1 981	2 297
Varav förfaller inom tolv månader	1 981	2 297

NOT 39 Ställda panter och övriga eventalförpliktelser

Nominellt värde (Miljoner kronor)	2018	2017
Panter och därmed jämförliga säkerheter ställda för egna skulder och för såsom avsättningar redovisade förpliktelser		
Registerförda tillgångar för försäkringstagarnas räkning ¹⁾	180 680	180 885
Övriga ställda panter		
Lämnade säkerheter för derivathandel	968	1 045
Eventalförpliktelser		
För helägda dotterbolag	-	-
Övriga åtaganden		
Utfästa investeringar rörande Limited Partnership	730	612
Utfästa investeringar i utländska fastighetsfonder	56	52
Summa	182 434	182 594

¹⁾ Registerförda tillgångar för försäkringstagarnas räkning består till största delen av placeringstillgångar.

NOT 40 Löner, ersättningar och övriga förmåner till ledande befattningshavare

2018 (Tusen kronor)	Grundlön/ Styrelsearvode	Rörlig ersättning ⁵⁾	Varav uppskjuten del	Övriga förmåner ⁴⁾	Pensions- kostnader
Styrelsen ¹⁾					
-Styrelseordförande Odd Arild Grefstad	-	-	-	-	-
-Styrelseledamot Göran Jansson	260	-	-	-	-
-Styrelseledamot Geir Holmgren	-	-	-	-	-
-Styrelseledamot Viveka Ekberg	270	-	-	-	-
-Styrelseledamot Camilla Leikvoll	-	-	-	-	-
Verkställande direktör ²⁾					
-Staffan Hansén	5 362	3 116	-	35	1 230
Andra ledande befattningshavare (6 personer) och så kallade risktagare (1 person) ³⁾	15 258	3 437	-	302	4 150
Summa	21 150	6 553	-	337	5 380

¹⁾ Beloppen avser den tid då respektive person var styrelseledamot. Ersättningarna avser det som betalats av SPP Pension & Försäkring. Ordförande och interna ledamöter erhåller ingen ersättning från SPP Pension & Försäkring. Arbetstagarrepresentanterna i styrelsen har tillsammans fått ett arvode om 50 000 kronor. Till styrelsen utgår arvode enligt bolagsstämmans beslut. Det utgår ett årligt arvode om 200 000 kronor till externa ledamöter. De av stämman beslutade arvoden avser tiden till nästa bolagsstämma. Om förändringar sker i personkretsen under mandattiden anpassas arvodenas storlek härtill. Utöver det fasta arvodet erhåller ledamot som inte är intern ett inläsningsarvode om 10 000 kronor per beviljat ordinarie styrelsemöte.

²⁾ Cirka 25 procent av grundlönen för Verkställande direktör utgörs av aktier i Storebrand.

³⁾ Gruppen andra ledande befattningshavare består av ledningsgruppen i SPP Pension & Försäkring. Ersättningen till dessa personer är redovisade under den tiden de har ingått i ledningsgruppen.

⁴⁾ Övriga förmåner innefattar sjukvårdsförsäkring, parkering, lunchförmån och förmån vid aktieköp.

⁵⁾ Rörlig ersättning som anges ovan är intjänad från tidigare år och utbetald under 2018. Från och med 2015 utgår ingen rörlig ersättning. Till Verkställande direktör utbetalas kontant 50 procent av den rörliga ersättningen och 50 procent utgörs av aktier i Storebrand.

2017 (Tusen kronor)	Grundlön/ Styrelsearvode	Rörlig ersättning ⁴⁾	Varav uppskjuten del	Övriga förmåner ³⁾	Pensions- kostnader
Styrelsen ¹⁾					
-Styrelseordförande Odd Arild Grefstad	-	-	-	-	-
-Styrelseledamot Göran Jansson	265	-	-	-	-
-Styrelseledamot Geir Holmgren	-	-	-	-	-
-Styrelseledamot Viveka Ekberg	265	-	-	-	-
-Styrelseledamot Camilla Leikvoll	-	-	-	-	-
Verkställande direktör					
-Staffan Hansén	4 920	957	-	18	1 101
Andra ledande befattningshavare (7 personer) ²⁾	13 328	1 627	-	322	3 394
Så kallade risktagare (4 personer)	5 412	498	-	46	1 880
Summa	24 190	3 082	-	386	6 375

¹⁾ Ersättningarna avser det som betalats av SPP Pension & Försäkring. Ordförande och interna ledamöter erhåller ingen ersättning från SPP Pension & Försäkring. Arbetstagarrepresentanterna i styrelsen har tillsammans fått ett arvode om 50 000 kronor. Till styrelsen utgår arvode enligt bolagsstämmans beslut. Det utgår ett fast årligt arvode om 175 000 kronor till externa ledamöter. De av stämman beslutade arvoden avser tiden till nästa bolagsstämma. Om förändringar sker i personkretsen under mandattiden anpassas arvodenas storlek härtill. Utöver det fasta arvodet erhåller extern ledamot ett inläsningsarvode om 10 000 kronor per beviljat ordinarie styrelsemöte.

²⁾ Gruppen andra ledande befattningshavare består av ledningsgruppen i SPP Pension & Försäkring. Ersättningen till dessa personer är redovisade under den tiden de har ingått i ledningsgruppen.

³⁾ Övriga förmåner innefattar sjukvårdsförsäkring, lunchförmåner och parkering.

⁴⁾ Rörlig ersättning som anges ovan är intjänad från tidigare år och utbetald under 2017. Från och med 2015 utgår ingen rörlig ersättning.

Not 40 Löner, ersättningar och övriga förmåner till ledande befattningshavare, fortsättning

Principer för ersättning till verkställande direktör och ledande befattningshavare**Ersättningar**

Ersättningen till den verkställande direktören och övriga ledande befattningshavare består av fast grundlön och övriga personalförmåner samt pensionsavsättningar. Ersättningsnivån för den verkställande direktören och övriga ledande befattningshavare revideras årligen.

I enlighet med Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om årsredovisning i försäkringsföretag (FFFS 2015:12), publiceras kompletterande uppgifter om ersättningar på SPPs hemsida i samband med att årsredovisningen publiceras. Där finns även Storebrands principer för ekonomisk ersättning.

För 2018 har verkställande direktören och personer i SPP Pension & Försäkrings ledning samt övriga anställda som kan påverka företagets risknivå identifierats som de personer som berörs av upplysningskraven. Ersättning från tidigare år som utbetalats till verkställande direktören, personer i bolagets ledning och så kallade risktagare framgår ovan.

Pensioner**Verkställande direktör**

Verkställande direktören i SPP Pension & Försäkring har 65 år som pensionsålder. Verkställande direktören omfattas av pensionsavtalet BTP1 mellan BAO och Finansförbundet. Premier för ålderspension betalas in med 4,5 procent av pensionsgrundande lön på lönedelar upp till 7,5 inkomstbasbelopp och med 30 procent av pensionsgrundande lön på lönedelar mellan 7,5 inkomstbasbelopp och 30 inkomstbasbelopp.

Sjukpension, barnpension och TGL är tecknad utom premieramen enligt pensionsavtalet. Utöver pension har en avgiftsbestämd tilläggförsäkring i SPP Pension & Försäkring tecknats. Premien för denna motsvarar 20 procent av lönedelar överstigande 30 inkomstbasbelopp.

Andra ledande befattningshavare

Andra ledande befattningshavare har 65 år som pensionsålder och pensionsförmåner enligt BTP-planen. Bolaget säkrar pensionsåtagandena genom inbetalning av försäkringspremier under anställningstiden.

Avgångsvederlag**Verkställande direktör**

Vid egen uppsägning och uppsägning från arbetsgivarens sida utgör uppsägningstiden 6 månader. Vid uppsägning från bolagets sida är verkställande direktören berättigad till ett avgångsvederlag motsvarande 12 månadslöner. Inkomst som arbetstagaren tjänar från annan anställning ska avräknas från detta. Rätten faller bort vid pensionering.

Andra ledande befattningshavare

Andra ledande befattningshavare har vid uppsägning från bolagets sida uppsägningstider mellan 3–6 månader. Inga avgångsvederlag utgår. Vid egen uppsägning gäller villkor enligt kollektivavtal.

NOT 41 Arvode till revisorer

Med revisionsuppdrag avses granskning av årsredovisningen och bokföringen samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning, övriga arbetsuppgifter som det ankommer på bolagets revisorer att utföra samt rådgivning eller annat biträde som förordas av iakttagelser vid sådan granskning eller genomförandet av sådana övriga arbetsuppgifter. Beloppen nedan redovisas exklusive moms och överensstämmer därför inte med kostnaden som upptas i resultaträkningen eftersom alla bolag inte har full avdragsrätt för moms.

(Tusen kronor)	2018	2017
Revisionsuppdrag		
PwC	1 310	-
Deloitte	-	1 170
Summa	1 310	1 170
Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdrag		
PwC	-	-
Deloitte	-	40
Summa	-	40
Skatterådgivning		
PwC	-	-
Deloitte	-	-
Summa	-	-
Övriga tjänster		
PwC	20	-
Deloitte	-	-
Summa	20	-
Summa	1 330	1 210

NOT 42 Upplysningar om närstående

Syftet med denna not är att upplysa om transaktioner mellan SPP Pension & Försäkring och närstående enligt definitionen av IAS 24, *Upplysningar om närstående*. SPP Pension & Försäkring betraktar följande juridiska och fysiska personer som närstående enligt denna definition:

- Samtliga bolag inom Storebrand Holdingkoncernen (se www.storebrand.no)
- Övriga bolag inom Storebrandkoncernen (se www.storebrand.no)
- Intressebolag
- Styrelseledamöter och andra ledande befattningshavare
- Nära familjemedlemmar till styrelseledamöter och andra ledande befattningshavare

Denna not innehåller en beskrivning av transaktioner som sker mellan SPP Pension & Försäkring och närstående.

Transaktioner mellan SPP Pension & Försäkring och bolagen inom Storebrand Holding koncernen

I Storebrand Holding koncernen ingår förutom moderbolaget Storebrand Holding AB, SPP Konsult AB, SPP Spar AB samt SPP Pension & Försäkring och dess dotterbolag.

Egna lokaler

SPP sitter sedan december 2012 i egna lokaler på Vasagatan 10 i Stockholm, där SPP Hyresförvaltning AB har ett förstahandskontrakt med fastighetsägaren Klaraporten. SPP Pension & Försäkring har andrahandskontrakt samt avtal med alla serviceleverantörer.

Övriga bolag i Storebrandkoncernen i Sverige har ett tredjehandskontrakt. Hyreskostnaden från SPP Pension & Försäkring debiteras till respektive bolag i förhållande till antal platser varje bolag förfogar över. Alla kostnader såsom även drift och service, fördelas på de olika hyresgästerna ovan.

Kostnadsallokering

Kostnader som är direkt hänförliga till respektive bolag tas i det bolag det avser. Därefter säljs tjänster mellan bolagen och tjänsterna som säljs avser främst IT och administrativa tjänster.

Tjänster som säljs mellan SPP Pension & Försäkring, SPP Spar AB, Storebrand & SPP Business Services AB och SPP Konsult AB har fördelats med hjälp av en kostnadsfördelningsmodell, enligt självkostnadsprincipen. Undantag från denna kostnadsfördelning är de tjänster som SPP Konsult AB säljer till SPP Pension & Försäkring där fakturering görs för antal timmar enligt ett tidigare fastställt internpris. Tjänster som säljs till bland annat SPP Fonder AB och Euroben är enligt avtal.

Investeringar

Fastighetsinvesteringar för traditionell försäkring sker främst via SPP Fastigheter AB vars verksamhet består i att, direkt eller indirekt, äga och förvalta fast eller lös egendom som en del av placeringarna för kunders räkning i traditionell försäkring. Investeringarna finansieras främst via lån från SPP Pension & Försäkring, Euroben och SPP Fastigheter KB till SPP Fastigheter AB och vidare till de fastighetsägande dotterbolagen.

Fondprovisioner

SPP Pension & Försäkring erhåller ersättning från SPP Fonder AB baserat på värdet på SPP Pension & Försäkrings innehav.

Transaktioner mellan SPP Pension & Försäkring och bolagen inom Storebrandkoncernen

Transaktioner med Storebrandkoncernen avser främst kostnad för kapitalförvaltning, IT samt administrativa tjänster. Storebrand Asset Management AS (SAM) förvaltar SPP Pension & Försäkrings sparportföljer (kundernas medel) samt SPP Pension & Försäkrings eget kapital och riskportfölj. För detta erhåller SAM en ersättning baserat på visst antal räntepunkter på förvaltad kapital. SAM har en filial i Sverige som förvaltar viss del av kapitalet.

Transaktioner med intressebolag

Inga transaktioner med intressebolaget har skett under perioden.

Transaktioner med styrelseledamöter, andra ledande befattningshavare och nära familjemedlemmar till dessa

Ersättningar till styrelseledamöter och andra ledande befattningshavare redovisas i not 40. Ersättningar till närståendes familjekrets har inte förekommit under 2018.

Not 42 Upplysningar om närstående, fortsättning

Sammanställning över närstående transaktioner

Miljoner kronor	2018					2017				
	Ränte- intäkter/ kostnader	Köp/ Försäljning av tjänster	Hyses- intäkter/ kostnader	Övrigt ¹⁾	Fordran/ Skuld	Ränte- intäkter/ kostnader	Köp/ Försäljning av tjänster	Hyses- intäkter/ kostnader	Övrigt ¹⁾	Fordran/ Skuld
Koncernföretag										
Storebrand Holding AB i Sverige ¹⁾	-	-	-	103	103	-	-	-	102	102
SPP Fastigheter AB (publ) ³⁾	87	-	-	-	6 754	64	-	-	44	6 965
SPP Fastigheter KB	-	0	-	-	-	-	-	-	-	-
SPP Fonder AB ²⁾	-	3	1	170	16	-	2	1	132	23
SPP Hyresförvaltning AB	-	-	-41	-	11	-	-	-49	-	-
SPP Konsult AB ¹⁾	-	-1	-1	-	0	-	2	3	-3	0
Storebrand & SPP Business Services AB ¹⁾	-	-107	0	-	-8	-	-63	-	1	1
SPP Spar AB ¹⁾	-	1	-	-	-1	-	3	8	-14	-
Euroben Life & Pension Designated Activity Company	-	8	-	-	-	-	8	0	-	-
Övriga Storebrandkoncernen i Norge ²⁾	-	-15	1	11	1	-	27	2	6	3
Summa	87	-111	-40	284	6 876	64	-21	-35	268	7 094

¹⁾ Övrigt består av lämnat koncernbidrag om 2 (17) miljoner kronor och erhållna koncernbidrag om 103 (103) miljoner kronor.

²⁾ Övrigt består av erhållen fondprovision om 170 (132) miljoner kronor respektive 11 (6) miljoner kronor.

³⁾ Övrigt består av mottagen utdelning i SPP Pension & Försäkring från SPP Fastigheter AB om 0 (44) miljoner kronor.

NOT 43 Vinstdisposition

Resultatet i SPP Pension & Försäkring AB (publ) uppgick till 544 816 884 kronor efter skatt. Till årsstämman förfogande står enligt balansräkningen vinstmedel på sammanlagt 8 186 289 799 kronor.

Balanserad vinst	7 641 472 915
Årets resultat	544 816 884
Summa	8 186 289 799

Styrelsen föreslår att överkursfonden tillsammans med övriga fria medel disponeras på följande sätt:

I utdelning lämnas	945 000 000
Till nästa år överförs balanserade vinstmedel	7 241 289 799
Summa	8 186 289 799

Förslaget till utdelning har gjorts med beaktande av reglerna om skydd för bolagets egna kapital och försiktighetsregeln enligt Aktiebolagslagen 18 kap 4 §. Styrelsen har tagit hänsyn till 1) de krav som verksamhetens art, omfattning och risker ställer på storleken av det egna kapitalet, och 2) bolagets konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt. Hänsyn har även tagits till dotterbolagens ställning. Dessa beaktanden har genomförts genom att ta hänsyn till Försäkringsrörelselagens krav om solvenskvot.

Bolagets ekonomiska ställning ger inte upphov till annan bedömning än att bolaget kan förväntas fullgöra sina förpliktelser på såväl kort som på lång sikt. Styrelsens bedömning är att bolagets egna kapital är tillräckligt stort i förhållande till verksamhetens omfattning och risker.

SPP Pension & Försäkring AB (publ) har 2018 mottagit koncernbidrag på 102 843 505 kronor från moderbolaget Storebrand Holding AB och 338 341 kronor från SPP Hyresförvaltning AB. Man har lämnat koncernbidrag på 700 000 kronor till Storebrand & SPP Business Services AB, 149 537 kronor till SPP Konsult AB, samt 1 306 627 kronor till SPP Spar AB. Beträffande bolagets resultat och ställning i övrigt hänvisas till efterföljande resultat- och balansräkningar med tillhörande tilläggsupplysningar.

NOT 44 Händelser efter balansdagen

Inga händelser har inträffat efter balansdagen som har en väsentlig påverkan på informationen i rapporten.

Styrelsens undertecknande

Styrelsen och verkställande direktören försäkrar att årsredovisningen är upprättad enligt god redovisningssed, lämnade uppgifter stämmer med de faktiska förhållandena och att ingenting av väsentlig betydelse är utelämnat som skulle kunna påverka den bild av bolaget som skapats av årsredovisningen.

Stockholm den 11 mars 2019

Odd Arild Grefstad
Styrelseordförande

Viveka Ekberg
Styrelseledamot

Geir Holmgren
Styrelseledamot

Göran Jansson
Styrelseledamot

Camilla Leikvoll
Styrelseledamot

Anna Peltovuori
Styrelseledamot
(arbetstagarrepresentant)

Mattias Thunström
Styrelseledamot
(arbetstagarrepresentant)

Staffan Hansén
Verkställande direktör

Vår revisionsberättelse har lämnats den 1 april 2019
PricewaterhouseCoopers AB

Morgan Sandström
Auktoriserad revisor

Revisionsberättelse

Till bolagsstämman i SPP Pension & Försäkring AB (publ)
organisationsnummer 516401-8599

Rapport om årsredovisning

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för SPP Pension & Försäkring AB (publ) för år 2018.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av SPP Pension & Försäkring AB (publ)s finansiella ställning per den 31 december 2018 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt lagen om årsredovisning i försäkringsföretag. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkning-
en och balansräkningen för SPP Pension & Försäkring AB (publ).

Våra uttalanden i denna rapport om årsredovisningen är förenliga med innehållet i den kompletterande rapport som har överlämnats till bolagets styrelse i enlighet med revisorsförordningens (537/2014) artikel 11.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till SPP Pension & Försäkring AB (publ) enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav. Detta innefattar att, baserat på vår bästa kunskap och övertygelse, inga förbjudna tjänster som avses i revisorsförordningens (537/2014) artikel 5.1 har tillhandahållits det granskade bolaget eller, i förekommande fall, dess moderföretag eller dess kontrollerade företag inom EU.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Övrig upplysning

Revisionen av årsredovisningen för räkenskapsåret 2017 har utförts av en annan revisor som lämnat en revisionsberättelse daterad 12 mars 2018 med omodifierade uttalanden i Rapport om årsredovisningen.

Vår revisionsansats

Revisionens inriktning och omfattning

Vi utformade vår revision genom att fastställa väsentlighetsnivå och bedöma risken för väsentliga felaktigheter i de finansiella rapporterna. Vi beaktade särskilt de områden där verkställande direktören och styrelsen gjort subjektiva bedömningar, till exempel viktiga redovisningsmässiga uppskattningar som har gjorts med utgångspunkt från antaganden och prognoser om framtida händelser, vilka till sin natur är osäkra. Liksom vid alla revisioner har vi också beaktat risken för att styrelsen och verkställande direktören åsidosätter den interna kontrollen, och bland annat övervägt om det finns belägg för systematiska avvikelser som givit upphov till risk för väsentliga felaktigheter till följd av oegentligheter. Vi anpassade vår revision för att utföra en ändamålsenlig granskning i syfte att kunna uttala oss om de finansiella rapporterna som helhet, med hänsyn tagen till bolagets struktur, redovisnings-

processer och kontroller samt den bransch i vilken bolaget verkar. Revisionen genomförs löpande under året. I november rapporterade vi vår granskning av intern kontroll avseende finansiell rapportering och ledningens förvaltning till ledningen. Vid årets slut rapporterar vi resultatet av vår granskning av årsbokslut och förvaltning till styrelsen.

Väsentlighet

Revisionens omfattning och inriktning påverkades av vår bedömning av väsentlighet. En revision utformas för att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida de finansiella rapporterna innehåller några väsentliga felaktigheter. Felaktigheter kan uppstå till följd av oegentligheter eller misstag. De betraktas som väsentliga om enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användarna fattar med grund i de finansiella rapporterna.

Baserat på professionellt omdöme fastställde vi vissa kvantitativa väsentlighetstal, däribland för den finansiella rapportering som helhet. Med hjälp av dessa och kvalitativa överväganden fastställde vi revisionens inriktning och omfattning och våra granskningsåtgärders karaktär, tidpunkt och omfattning, samt att bedöma effekten av enskilda och sammantagna felaktigheter på de finansiella rapporterna som helhet.

Särskilt betydelsefulla områden

Särskilt betydelsefulla områden för revisionen är de områden som enligt vår professionella bedömning var de mest betydelsefulla för revisionen av årsredovisningen för den aktuella perioden. Dessa områden behandlades inom ramen för revisionen av, och i vårt ställningstagande till, årsredovisningen som helhet, men vi gör inga separata uttalanden om dessa områden.

Särskilt betydelsefullt område

Värdering av försäkringstekniska avsättningar

Försäkringstekniska avsättningar, för vilka bolaget står den finansiella risken, uppgår per 31 december 2018 till 77 291 MSEK.

Försäkringstekniska avsättningar är beroende av antagande om framtiden och innefattar komplexa beräkningar. Felaktiga tillämnningar av modeller och bedömningar av antaganden kan ha stor påverkan på värderingen av de försäkringstekniska avsättningarna, varför detta område bedöms vara särskilt betydelsefullt i revisionen.

De mest väsentliga antagandena utgörs av antaganden om diskonteringsränta, livslängd/dödlighet, sjuklighet samt förväntningar om framtida driftskostnader.

SPP har implementerat kontroller för att säkerställa kvaliteten i beräkningen av de försäkringstekniska avsättningarna.

Se not 1, 2 och 3

Hur vår revision beaktade det särskilt betydelsefulla området

Våra revisionsåtgärder har bland annat utgjorts av:

- Bedömning av utformning av och testning av effektiviteten i kontrollerna över processer för att beräkna avsättningarna.
- Bedömning av använda metoder, modeller och antaganden mot branschpraxis.
- Stickprovvis granskning av information i värdebesked mot registrerade uppgifter i försäkringssystemen.

Revisionsberättelse, fortsättning

- Stickprovvis test av indata i aktuariella beräkningar samt kontrollberäkning för en del av försäkringsbeståndet. Vi har använt aktuarialspecialister i revisionen.

Särskilt betydelsefullt område

Värdering av aktier och andelar i koncernföretag

Aktier och andelar i koncernföretag uppgår till ≈ 562 MSEK per 31 december 2018. Värderingen sker till verkligt värde i balansräkningen. Största delen av posten är hänförlig till SPP Fastigheter AB som i sin tur har investeringar i dotterbolag med fastigheter. Värdet på SPP Fastigheter AB uppgår till ≈ 482 MSEK.

Fastighetensvärderingar är föremål för uppskattningar och bedömningar och är därmed subjektiva till sin natur. Vi har därför bedömt detta område som särskilt betydelsefullt i revisionen. Värderingarna påverkas bland annat av fastighetens läge och skick samt bedömningar och antaganden om avkastningskrav och den framtida hyresutvecklingen. Fastigheterna värderas med hjälp av modeller, som bygger på diskonterade förväntade framtida kassaflöden. Modellerna för värdering av fastigheterna innehåller uppskattningar och bedömningar.

Se not 2, 3, 19 och 23.

Hur vår revision beaktade det särskilt betydelsefulla området

Våra revisionsåtgärder har bland annat utgjorts av:

- Bedömning av utformning av och testning av effektiviteten i kontrollerna över processer för att värdera fastigheterna.
- För ett stickprov av fastigheterna har vi granskat värderingen mot externa värderingstyg samt utvärderat de externa värderingskällornas oberoende, kvalifikation och erfarenhet.
- Vi har kontrollerat att använda värderingsmetoder är i enlighet med tillämpliga redovisningsprinciper och branschpraxis.
- För ett stickprov har vi kontrollerat indata i värderingsmodellerna.
- Utvärdering av notupplysningar avseende andelar i koncernföretag med avseende på att dessa är rättvisande och fullständiga. Vi har använt värderingsspecialist i revisionen.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvar för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt lagen om årsredovisning i försäkringsföretag. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och verkställande direktören avser att likvidera bolaget, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti

för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

En ytterligare beskrivning av vårt ansvar för revisionen av årsredovisningen finns på Revisorsinspektionens webbplats: www.revisorsinspektionen.se/revisorsansvar. Denna beskrivning är en del av revisionsberättelsen.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för SPP Pension & Försäkring AB (publ) för år 2018 samt av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att bolagsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till SPP Pension & Försäkring AB (publ) enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som bolagets verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av bolagets egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma bolagets ekonomiska situation, och att tillse att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt. Den verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bolagets bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försumelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget
- på något annat sätt handlat i strid med aktiebolagslagen, försäkringsrörelselagen, lagen om årsredovisning i försäkringsföretag eller bolagsordningen.

Revisionsberättelse, fortsättning

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen och försäkringsrörelselagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller att ett förslag till dispositioner av bolagets vinst eller förlust inte är förenligt med aktiebolagslagen och försäkringsrörelselagen.

En ytterligare beskrivning av vårt ansvar för revisionen av förvaltningen finns på Revisorsinspektionens webbplats: www.revisorsinspektionen.se/revisornsansvar. Denna beskrivning är en del av revisionsberättelsen.

PricewaterhouseCoopers AB, 113 97 Stockholm, utsågs till SPP Pension & Försäkring AB (publ)s revisor av bolagsstämman den 3 april 2018 och har varit bolagets revisor sedan 3 april 2018.

Stockholm den 1 april 2019
PricewaterhouseCoopers AB

Morgan Sandström
Auktoriserad revisor

Välkommen till spp.se eller ring Kundcenter på 0771-533 533.

SPP Pension & Försäkring AB (publ). Org nr 516401-8599. Styrelsens säte Stockholm.
SE-105 39 Stockholm.

